

A very faint, light gray watermark-like image of a classical building with four columns and a triangular pediment occupies the background of the page.

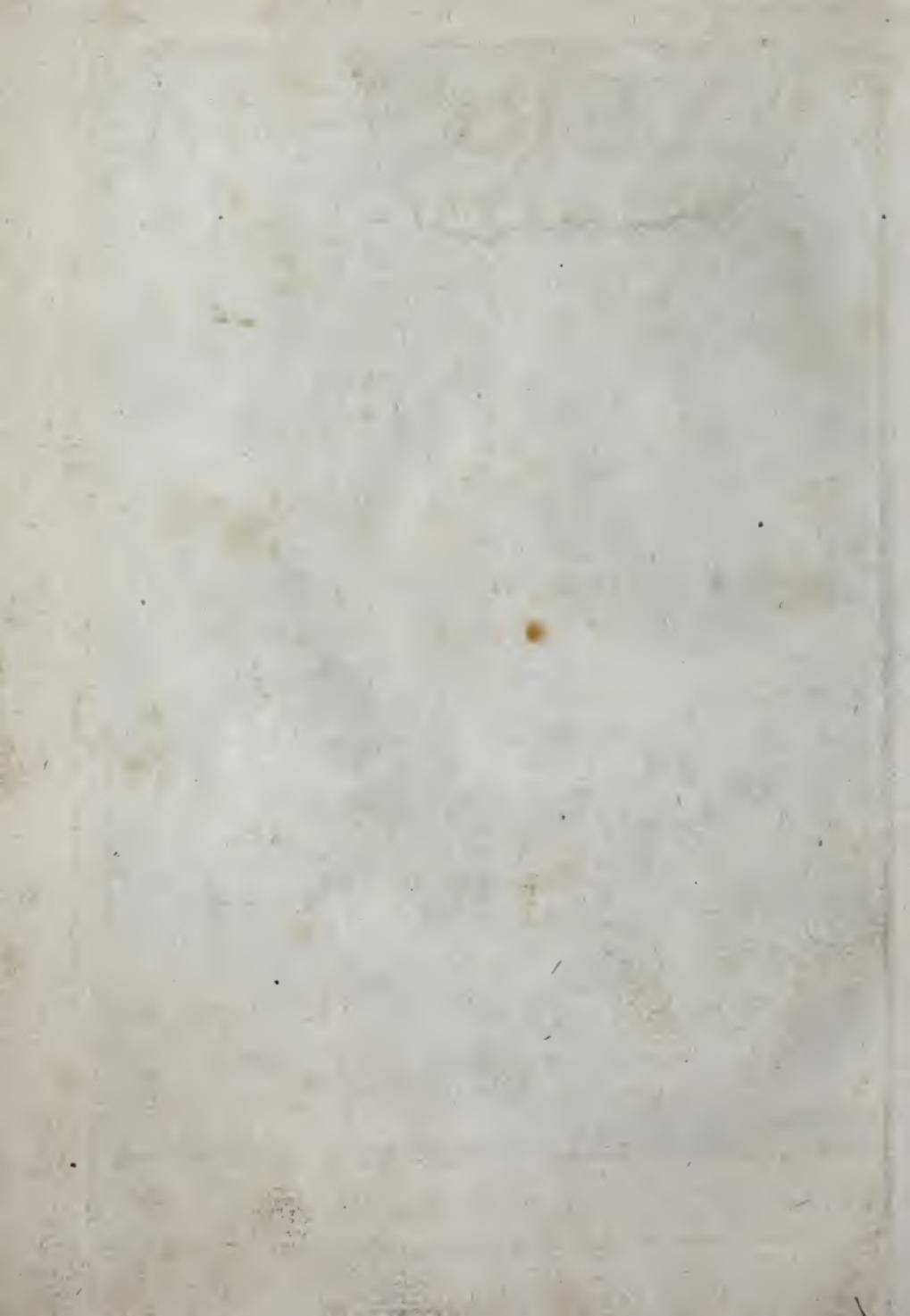
Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Getty Research Institute

https://archive.org/details/exercitiaspiritu00igna_1

Docente magistra. Religionis

Rup. Abb.

EXERCITIA SPIRITALIA S. IGNATII LOYOLAE

Societatis IESV Fundatoris.

Cum Breui Instructione meditandi ex
ipsissimis Exercitijs deprompta.

*Et Breue Sanctissimi D.N. ALEXANDRI VII.
de Indulgentia Plenaria pro ihs, qui exercentur.*

R O M Æ,
Ex Typographia Varesiana. MDCLXIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

A D LECTOREM.

¶¶¶¶¶

BEnè Orare aut Meditari, præcipue à Spiritu Sancto, qui verus est huius Sancti Exercitij Magister, dependet: sed quia Diuina Maiestas cooperationem aliquam hominum exigit; hac instructio-ne, quam in rudiorum gratiam hoc in loco euulgamus, vti quiuis poterit.

Præterea hac editione addidimus Bre-
ue

ue Sanctissimi D. N. Alexandri VII. con-
cedentis Indulgentiam Plenariam ijs. om-
nibus, qui per octiduum peragent Exer-
citia in Domibus, aut Collegijs Societatis
IESV: & eodem tempore verè pœnitен-
tes, & confessi Sacram Eucharistiam
sumpserint, vt ex eodem Breui perspici-
tur.

ALEXANDER PAPA VII.

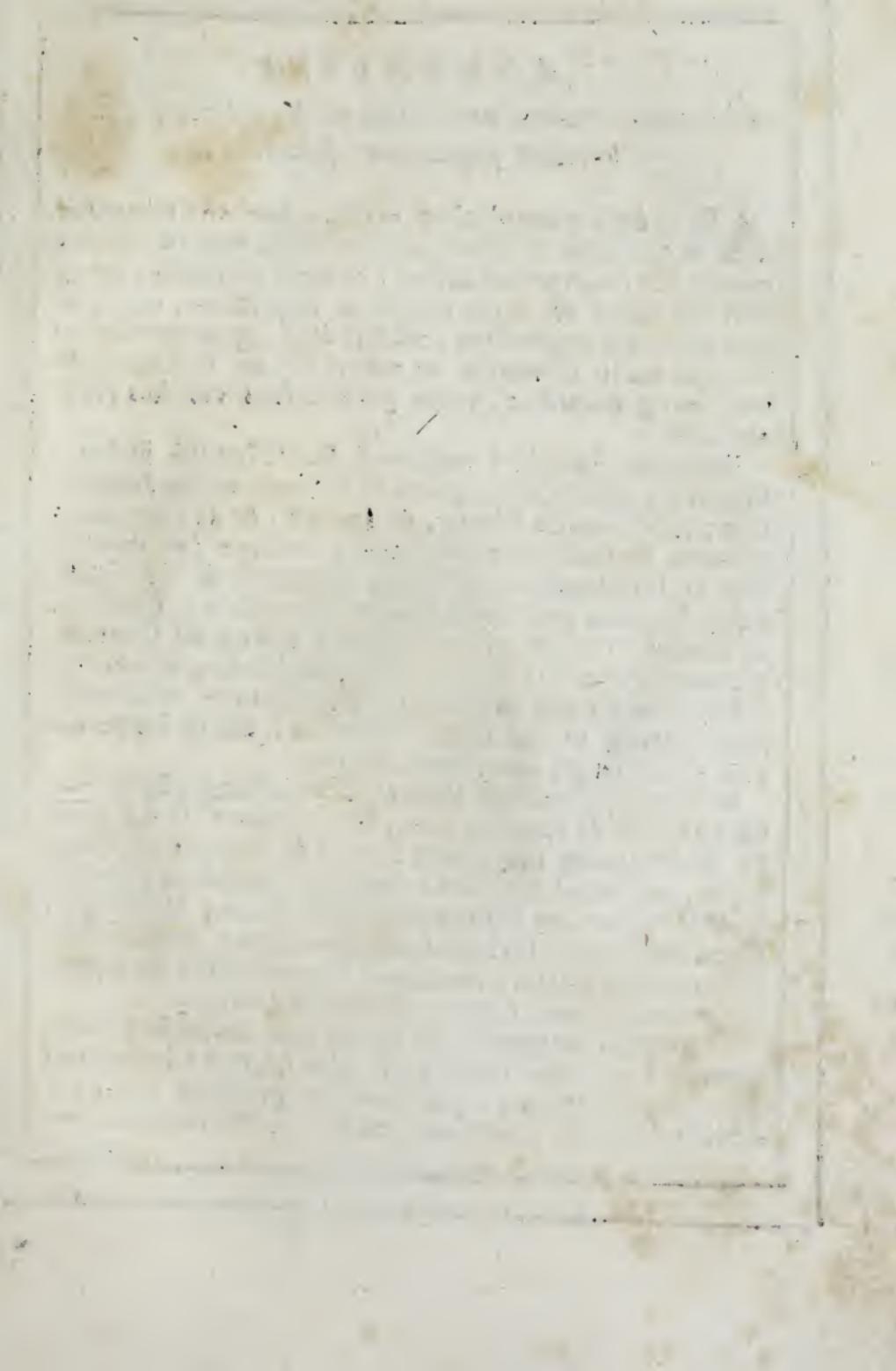
Ad perpetuam rei memoriam.

CVm , sicut Nobis nuper exponi fecit dilectus filius Gosvvinus Nickel Præpositus Societatis Iesu, personæ eiusdem Societatis quotannis, & plerumque plurimæ aliæ, siue Ecclesiasticæ, & aliorum Ordinum, & Congregationum Regularium, siue Laicæ, Exercitijs spiritualibus à Sancto Ignatio dictæ Societatis Fundatore institutis, in Dominibus eiusdem Societatis, per octiduum, vacare consueuerint ; Nos , qui probè scimus, quanto perè conducant Exercitia huiusmodi, dirigen- dis in viam Domini, & confirmandis in illa Christifidelium mentibus ; deuotionem eorum, qui operi adeò pio, & salutari vacauerint, Cœlestium Ecclesiæ thesaurorum elargitione magis incitare volentes ; de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius authoritate confisi , Omnibus , & singulis Christi fidelibus , tam prædictæ Societatis , aut cuiuscumque alterius Ordinis , & Congregationis Regularibus , quam alijs quibuslibet Ecclesiasticis, & Laicis , qui in Dominibus memoratæ Societatis Exercitia prædicta , iuxta laudabilem eiusdem Societatis consuetudinem , per octidui spatium , quandocumque peregerint : & interea temporis , verè pœnitentes , & confessi , Sacro-

san-

sanctum Eucharistiae Sacramentum sumperint ;
quoties id egerint , Plenariam omnium peccato-
rum suorum Indulgentiam , & remissionem , mi-
sericorditer in Domino concedimus . Præsentibus
in perpetuum valituris . Volumus autem ,
quod si pro impetratione , præsentatione , admis-
sione , seu publicatione præsentium , aliquid vel
minimum detur , aut sponte oblatum recipiatur ;
eodem præsentes nullæ sint eo ipso : quodque ea-
rumdem præsentium transumpcis , etiam impres-
sis , manu Notarij publici , vel Secretarij dictæ
Societatis subscriptis , & sigillo personæ in digni-
tate Ecclesiastica constitutæ , vel Præpositi Gene-
ralis Societatis prædictæ munitis , eadem pro rursus
fides adhibetur , quæ præsentibus ipsis adhibere-
tur , si forent exhibitæ vel ostensa . Dat. in Arce
Gandulphi Albanensis Dioecesis sub Annulo Pi-
fcatoris die xii. Octobris M. DC. LVII. Ponti-
ficatus Nostri Anno Tertio .

G. Gualterius .

ADMONITIO

Ad eum, qui tradit Exercitia, de modo, ordine, & distributione sequentium foliorum.

Ad vitanda quamplurima errata, quæ committuntur in exscribendis Exercitiis folijs, quæ dari solent eadem Exercitia per agentibus, & alijs, de causis; operæ pretium visum est typis omnia ea imprimere, quæ vñsi sunt illis, qui exercentur: relictis alijs, quæ spectant ad eum, qui tradit Exercitia: ut videre est in Annotationibus, tam generalibus, quam peculiaribus cuiusvis Hebdomadæ.

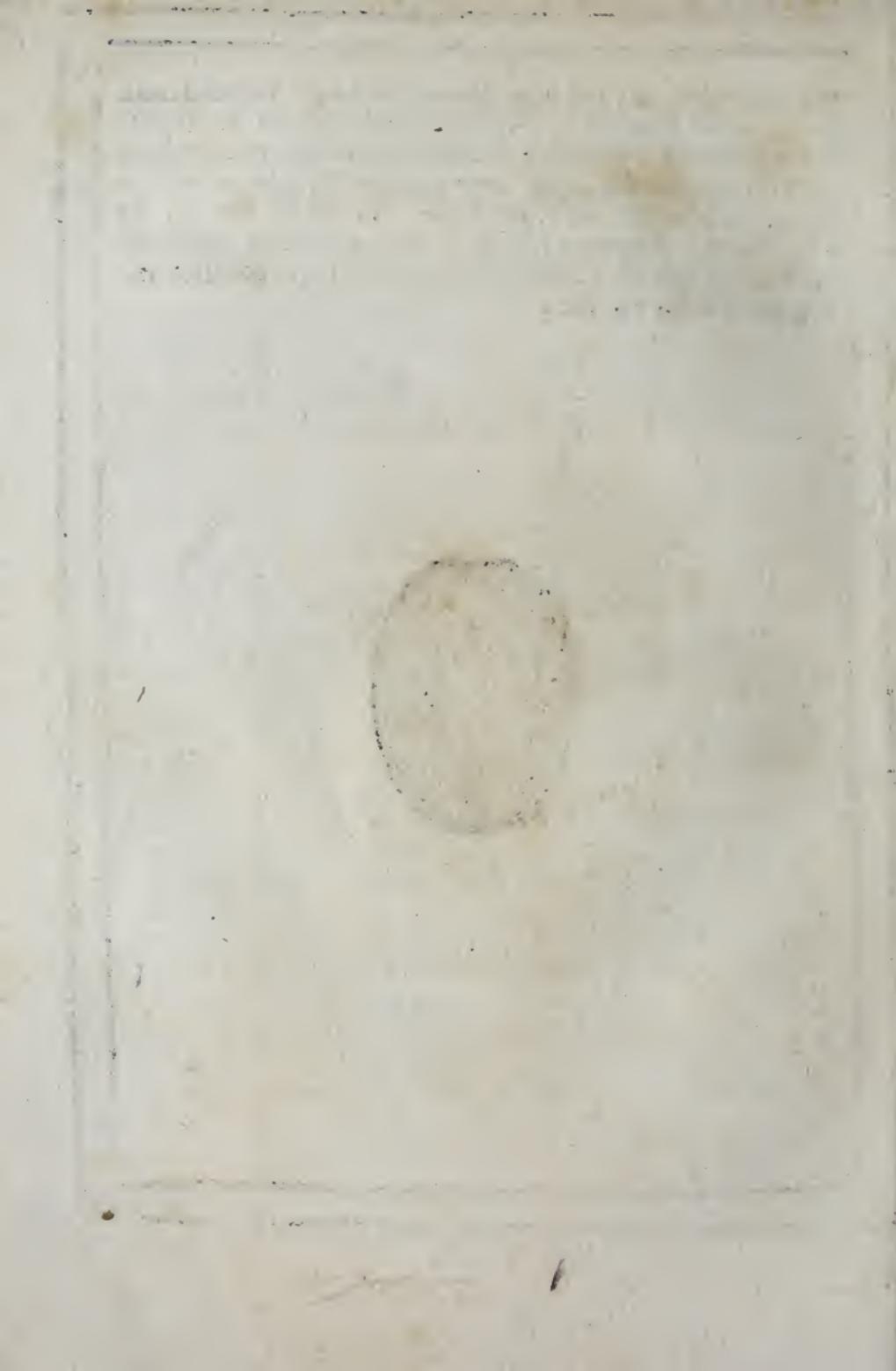
Præterea (secundum mentem S. P. N. Ignatij in fine Quinti Exercitij) Meditationi de Inferno additæ sunt alia tres: videlicet: de Morte, de Iudicio, & de Damnis ex peccato mortali protenientibus. Insuper (ut innatur cap. 17. Directorij) apposita est Meditatio de Filio prodigo, facienda post Confessionem generalem. Tandem, ne deesset vltimum Nouissimorum, addita est Contemplatio de Paradiſo, quæ ponitur post Meditationem de Ascensione Christi in Cælum. His quinque Meditatiōibus poterit vti qui tradit Exercitia, nisi ei suppetant aliae ad finem, qui intendit, aptiores.

In Prima, & Secunda Meditatione Hebdomadæ Secundæ, quæ sunt de Incarnatione, & Natiuitate Iesu Christi D. N. Præludijs subiecimus Puncta de prompta ex Evangelio, loco materiæ: formæ verò loco, posuimus id, quod ibidem dicitur, de contemplandis Personis, Verbis &c. Quod similiter fit Hebdomadis sequentibus, quibus additur peculiare folium, continens Repetitiones & Applicationem sensuum, maioris facilitatis gratia.

Postremò, numerus, qui est in fine cuiuslibet folij, ostendit diem, quo idem dari solet ijs, qui exercentur: literæ verò alphabeti, quæ numeris proximæ sunt, vel innuunt ordinem seruandum ea die in distributione eorum

rundem foliorum; vel ostendunt quorū horæ impendendæ
sint cuilibet Exercitio. Regulæ de Scrupulis nullo nu-
mero notantur, quia non potest determinari tempus, quo
vsi futuræ sint: & quia non est necesse eas tradere
illis, qui scrupulis non vexantur. Ut verò facilior sit
vsus horum foliorum, Index hic appositus ostendit
methodum, qua dari solent Exercitia illis, qui mensem in-
tegrum ijsdem vacant.

BREVIS INSTRVCTIO benè meditandi, ex Libro Exercitorum Spiritualium S.P. Ignatij decerpta .

Meditationis partes quatuor .

 Editatio quatuor partibus constat : Oratione, Præparatoria , Præludijs , Punctis , & Colloquijs .

1 Oratio Præparatoria ferè eadem est in omnibus Meditationibus : & fit, petendo gratiam à Deo, ut omnes vires, & operationes nostræ , sincerè ad eius gloriam, & cultum dirigantur .

2 Præludia aliquando duo tantum, aliquando tria sunt. in Meditationibus historiam aliquam, aut mysterium vitæ Christi, aut B. Virginis, & Sanctorum continentibus, tria sunt, in alijs duo tantum .

Primum Præludium , cùm duo tantum adhibentur , est expressio quædam. & constitutio loci , vi potentiaz imaginatiuæ formata, qua repræsentatur res aliqua, aut necessaria ad intelligendum deinde clariüs Puncta , aut saltem aliquo modo connexa , & proportionata materiæ Meditationis : vt hac ratione ipsa etiam phantasia diuino seruicio mancipetur, & certo alicui obiecto atfigatur, ne vaga, hac & illac per plura & varia exerret .

Secundum fit , postulando à Deo id, quod quis exoprat, iuxta materiam, & scopum propositæ Meditationis .

Cùm verò tria adhibentur ; Primum Præludium est narratio breuis historiæ illius, quæ meditanda suscipitur , sinè aliquo discursu .

Secundum , imaginaria constitutio locorum, ubi peracta est historia, seu mysterium propositum .

Tertium, postulatio illius, quod, pro diversitate materiæ con-

consequi desideramus, velut finem Meditationis.

3 Puncta solent esse tria aut quinque, plura aut pauciora pro capacitatem materiæ: & sunt velut præcipua capita, ad quæ omnia reducuntur, quæ meditanda occurunt.

In Punctis exerceri debet memoria, intellectus & voluntas: quæ potentiaz subinde, dum opus est, adiuuantur à phantasia.

Memoria suggerit, & repræsentat materiam pro Meditatione præparatam: & necessitate exigente, alia, siue audita, quæ ad rem faciunt, & Meditationem fœcundiorum reddunt.

Intellectus discurrit circa materiam à memoria propositam, apprehendendo, iudicando, concludendo, vnum ex alio deducendo. Res deinde, circa quas intellectus occupatur, vbi non agitur de mysterijs vitæ Christi aut Sanctorum, variaz sunt pro varietate Punctorum: in mysterijs autem vitæ Christi aut Sanctorum, sunt personæ, verba, & opera, in genere loquendo: in particulari verò magis, cogitationes, affectus interni, qualitas, conditio siue status, dignitas, & virtus personarum: modus & finis operationum: imò etiam causæ, effectus, tempus, & aliæ circumstantiaz, quæ ad meliorem mysterij cognitionem momentum afferunt.

Modus porrò, quo intellectus ordinariè vtitur in quauis Meditatione cuiusvis materiæ, est in suis discursibus adhibere rationes, & similitudines à seipso excogitatas: vel similitudines, exempla, & rationes, ex sacris literis, siue alijs bonis autoribus petitas: & postquam veritatem rei benè intellexerit, ac penetrarit; voluntati varia motiva, necessitatis, utilitatis, delectabilitatis, honestatis, facilitatis proponat: donec eam ad amplectendum, vel fugiendum id, quod proponitur, permoueat.

Voluntas mouetur rebus sibi ab intellectu propositis, excitando in seipso amorem vel odium, desiderium vel horrorem, spem vel desperationem, audaciam vel timorem, gaudium vel tristitiam, compassionem vel iram, prodi-

diuersitate materiae, & motuorum ab intellectu propositorum: possunt deinde dilatari, aut excitari de nouo similes affectus multis modis; exempli gratia, per modum admirationis, humiliationis, imitationis, laudationis, obsecrationis, petitionis, prosopopoeiae, representationis, oblationis, gratiarum actionis, & similes.

Phantasia propicit loca, vultus personarum, motus, situs, magnitudines earundem rerum; prout exigunt aliqui potentiae, quod facilius, & viuacius operentur.

4 Colloquia posunt fieri plura, aut pauciora: & consistunt in hoc, ut qui meditatur, quoties affectu ad hoc impellitur, tam in progreſſu Meditationis, quam in fine eiusdem, loquatur cum Deo, B. Virgine, Angelis, aut Sanctis; nunc gratias agendo, ut iam dictum est, nunc seipsum offerendo, nunc petendo, nunc obsecrando, nunc consultando seu deliberando, nunc aliud agendo: prout Meditationis ipsa, aut propria cuiusvis necessitas id postularit: subinde personam filij loquentis cum patre: alias sponsorum conuersantis cum sponso: alias amici cum amico agentis: alias serui cum domino: alias rei iudicem deprecantis, prout Spiritus sanctus dictauerit, assumento.

Colloquia porro, que in fine fiunt, concludi solent aliqua oratione vocali, ad eas personas directas, cum quibus ipsa Colloquia instituta fuerint.

Praxis Meditandi.

Primò. Qui menè meditatus est, pridie bis tere attente legat materiam Meditationis: præuideat diligenter qualia debeant esse Preludia: unum aut plures sibi scopos, pro materia capacitate, statuat: aduertat quid circa Puncta considerari possit: in particulari, in materijs vita Christi & Sanctorum, obseruet Personas, Verba, Opera, que in qualibet illorum continentur.

Secundo. Post cubitum ante somnum, medico temporis spatio, quo semel salutatio Angelica recitari posset,

co-

cogitet de hora, qua surgendum ei erit, & breuiter materiam Meditationis recolat: idemque faciet, quoties de nocte euigilare contigerit.

Tertiò. Manè expergetactus, statim proponat diligenter seruare additiones, quæ ad benè meditandum plurimum conferunt: deinde exclusis omnibus alijs cogitationibus, animum ad illud applicet, quod paulò post meditationu:us est: excitando in seipso affectum aliquem Meditationi conformem: & hoc, mediante aliqua similitudine, quam mente secum pertractet: vel versiculo aliquo Sacra Scripturæ, aut alicuius S. Patris sententia.

Quod hic, & supra §. primo dictum est de preparacione; cum proportione faciendum est per quartam circiter horæ partem, arte quamlibet Meditationem, etiani interdiu, faciendam.

Quartò. Meditationem aggressurus, imaginetur se ab Angelo suo Custode, aut Sancto aliquo tutelari invitari, ut sese Diuino conspectui sistat: & aqua lustrali accepta, signet se signo Crucis, cum intentione Demonem procul ab eo loco arcendi, ne impeditat: deinde, cum magna auiditate spirituali, pascendi & satiandi animam suam in conspectu Dei, ad locum Meditationis accederet.

Quintò. Vno vel gemino adhuc passu à loco Meditationis distans; per tantillum tenipus, quo percurri Oratio Dominica posset, animo sursum eleuato, consideret Dominum nostrum IESVM presentem, vt Deum & Hominem, vel Sanctissimam Trinitatem: aut, ne imaginatione eret, eliciat actum Fidei quām potest viuacissimum, credendo Deum presentem esse, & spectare quidnam acturus sit: illique humili gestu reverentiam exhibeat.

Sextò. Genu flectens adorat Deum, illique benedicat, his, aut similibus verbis: *Benedicta sit Sancta & Indivisa Trinitas, nunc & semper, & per infinita secula seculorum, Amen.* Adoro te, Christe, & benedico tibi, quia per Crucem tuam redemisti Mundum.

Septimò. Deinceps in genua prouolutus, quamuis Divino

vino conspectu indignum se reputare debeat , ac proinde de propria indignitate & defectibus dolere; nihilominus audeat se, suaque omnia Deo offerre : itaque faciet Orationem Præparatoriam modo supradicto .

Octauò . Duo, aut tria Præludia Meditationi præmit-tat , vt supra dictum est .

Nond. Propositam Meditationem aggrediatur incipiens à Primo Puncto : in quo si optatam deuotionem conse-quatur; conquiescat, sine transcurrendi anxietate , donec sibi satisficerit . Modus meditandi erit, vt memoria par-tem materiæ suggestat, intellectus eandem benè examinet, donec voluntas moueatur ad amplectendum, aut fugien-dum quod intellectus proponit: ad quod plurimū confer-ret , considerare an personæ in Meditatione occurrentes , operentur conformiter naturæ , proprietatibus, & condi-tioni suæ , vel non : & omnia ad propriam instructionem trahere . His ita circa vnum Punctum peractis , paula-tim eodem modo ad alia procedat .

Decimò . Circa finem Meditationis instituat vnum, aut plura Colloquia, vt supra dictum est , pro deuotione : & concludat oratione aliqua vocali .

Vndecimò . Hora Meditationis completa, sedens, vel deambulans &c. per quartam circiter horæ partem, se-cum dispiciet quonam modo Meditatio successerit : & si quidem male; inquiret causas cum poenitidine, & emen-dationis proposito: sin verò benè; gratias aget Deo, eu-a-dem deinde modum seruaturus .

Examinet itaque Primiò , quem modum seruauerit in Præparatione, in præsentia Dei formanda, in Oratione Præparatoria , Præludijs, exercitio memoriæ, intellectus, voluntatis, & phantasie toto Meditationis decursu : & denique in Colloquijs .

Secundò , an habuerit distractiones : & quem in ijs de-pellendis modum adhibuerit .

Tertiò , an consolationes affluxerint , vel potius desu-lationes: earumque qualitates, & causas .

Quartò , aridusne fuerit in discursu, an fœcundus : & cautas sim liter inquirat .

Quintò , lumina intellectus colligat, quæ habuerit: siue noua illa sint, siue antiqua, melius cognita .

Sextò , similiter colligat affectus voluntatis, examinetque quales fuerint, amorisne, an odij .

Septimò , Proposita facta colligat, vt executioni mandentur, eaque renouet .

Octauò, in libello ad hoc parato, lumina omnia, deinde affectus , & proposita, quam poterit breuissime, & clarissime adnotet .

Praxis applicandi sensus :

Primò . Procuret siue per Meditationem modo supra dicto factam, siue per attenam & diligentem lectiōnem, vt materiam mysterij, cui sensus applicare vult, bene intelligat .

Secundò . Diligenter exequatur quidquid de Meditatione dictum est circa Præparationem , Præsentiam Dei , Orationem Praeparatoriam, & Præludia .

Tertiò . Incipiat applicationem sensuum à visu: & sibi imaginetur se videre personas, actiones, & alia, quæ possunt esse obiectum huius sensus: deinde applicet auditum , gustum , odoratum , & tactum , singulos sensus proprio obiecto suo : & si forte non fuerint obiecta propria , & corporalia ; proponat obiecta quædam metaphorica , & spiritualia : si tamen phantasię prius obiectum unius sensus, quam alterius representaretur , v g. prius obiectum odoratus, quam virus, aut gustus; in eodem sistat (ordo enim suprapositus tam necessarius non est , vt immutari non posse) & conetur , quam optimè potest, illud penetrare: postquam verò obiectum unius potentie; siue sensus bene penetraverit ; mox breuem aliquem discursum , circa idem faciet , & moralem aliquam doctrinam inde elicit opera intellectus, ad proprios mores reformatos:

dein-

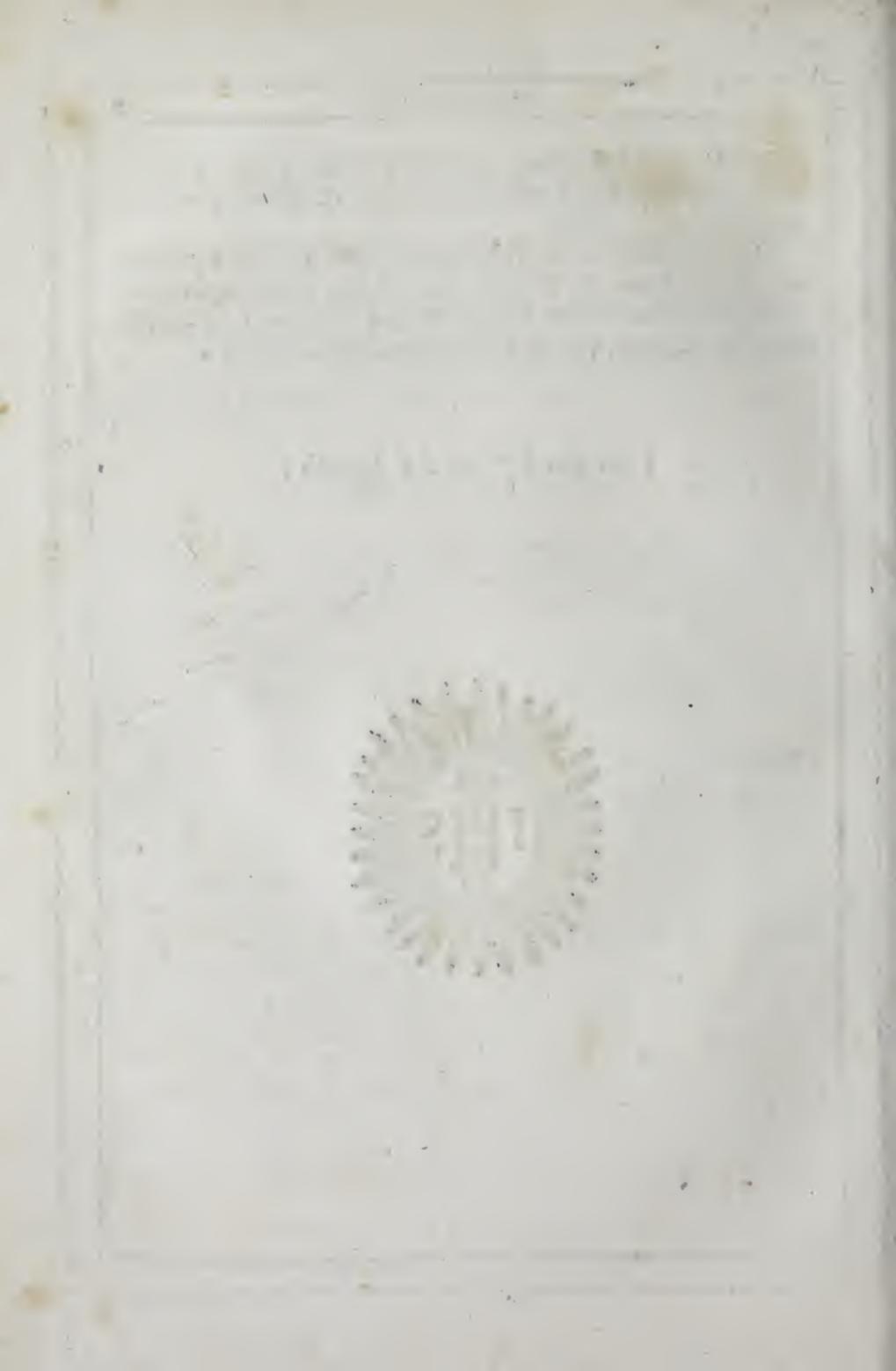
deinde, media voluntate, amplectatur, aut fugiat quod intellectus proposuit: affectus excitet & dilatet modis su-pradictris.

Quartò, Concludat Applicationem Colloquio aliquo, ut supra dictum est, & Oratione aliqua vocali absoluat.

Quintò, Successum Applicationis examinet, ut de Meditatione dictum est: & fructus similiter adnotet.

Lauds Deo B.V. & S.P.Ignatio.

*INDEX EORVM
que sequentibus folijs continentur.*

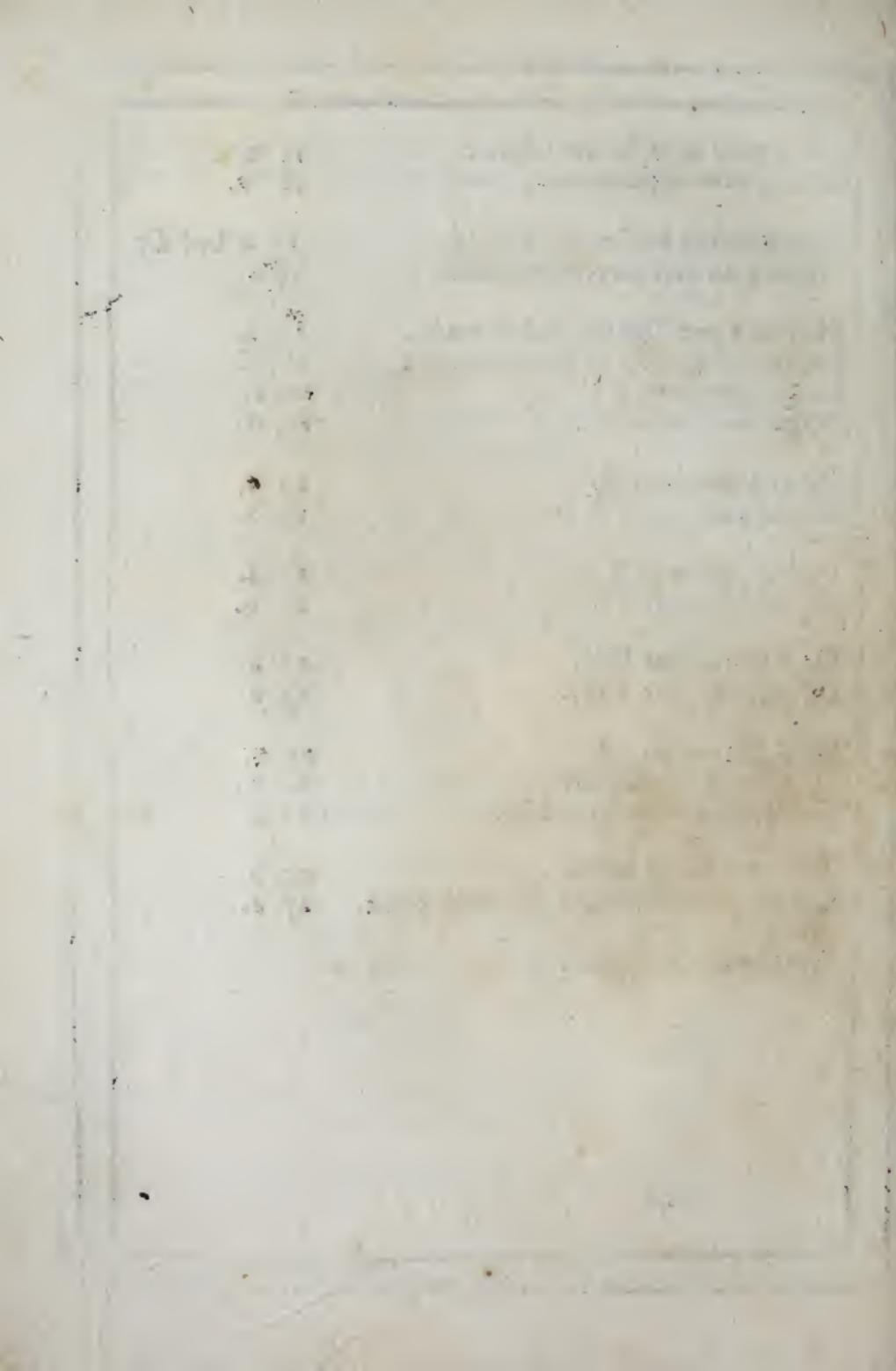
A Dnotiones ad Exercitia .	1. a.
Principium seu fundamentum .	1. b.
Examen Particulare .	1. c.
Examen Generale .	1. d.
Examinis Generalis modus .	1. e.
Additiones ad Exerc. melius agenda.	1. f.
Primum Exercitium .	2. a.
Secundum Exercitium .	2. b.
Regulæ ad discernendos animi motus .	2. c.
Tertium & quartum Exercitium .	2. d. e.
Medit.de dannis ex pecc.mort.prouenien.	2. f.
Primus Orandi modus .	3. a. b.
Exercitium de Morte .	3. c. d.
Exercitium de Iudicio .	4. a. b.
Exercitium de Inferno .	4. c. d.
Meditatio de Filio prodigo .	4. e.
Contemplatio Regni Christi .	5. a. b.
Secundus Orandi modus .	5. c. d.
Regulæ ad pleniorum spirituum discret.	5. e.
Notanda pro Secunda Hebdomada .	5. f.
Meditatio I. de Incarnatione .	6. a.
Contemplatio II. de Natiuitate .	6. b.
Repetitiones & Applicatio sensuum .	6. c. d. e.
De Purificatione B. Virginis .	7. a.
De Fuga in Ægyptum .	7. b.

De

De Ascensu in Templum anno 12.	8. a.
De vita Domini ab anno 12. ad 30.	8. b.
Meditatio de duobus Vexillis .	9. a. b.
Meditatio de tribus hominum clavisibus .	9. c.
Tres modi Humilitatis .	9. d.
De Baptismo Christi .	10. a.
De Tentatione Christi .	10. b.
Prælud. ad Election. & Introduction.	10. c.
De tempore triplici ad Elect. facien.	10. d.
De Apostolorum vocatione .	11. a.
De sermone Christi in monte .	11. b.
De ambulatione super aquas .	11. c.
Modus prior bonæ electionis faciendæ .	12. a.
Modus posterior .	12. b.
De Lazari suscitatione .	13. a.
De die Palmarum .	13. b.
De emendatione, seu reform. vitæ status.	13. c.
Regulæ in distribuendis eleemosynis.	13. d.
Notanda pro Tertia Hebdomadæ .	14. a.
Contemplatio De coena Domini .	14. b.
De gestis post coenam .	14. c.
Repetitiones & Applicatio sensuum .	14. d. e. f.
De comprehensione Christi .	15. a.
De gestis in Domo Caiphæ .	15. b.
De Christi apud Pilatum accusatione .	16. a.
De transmisso Christo ad Herodem .	16. b.
De reuersione ab Herode ad Pilatum .	17. a.
De condemnatione & Crucifixione .	17. b.

De

De mysterijs in Cruce factis .	18. a.
De mysterio sepulturæ .	18. b.
Repetitiones Passionis Christi .	19. a. b. c d.e.
Regula ad vietum temperandum .	19. f.
Notanda pro Quarta Hebdomada .	20. a.
De Resurrectione & Apparitione I .	20. b.
De Apparitione II .	20. c.
Applicatio sensuum .	20. d.
De apparitione III .	21. a.
De Apparitione IV .	21. b.
De Apparitione V .	22. a.
De Apparitione VI .	22. b.
De Apparitione VII .	23. a.
De Apparitione VIII .	23. b.
De Apparitione IX .	24. a.
De Ascensione Christi .	24. b.
Contemplatio de Paradiso .	24. a.
Tertius Orandi modus .	25. b.
Contemp. ad Amorem spiritual. excit.	25. c.
Regulæ de Scrupulis .	

ANNOTATIONES Ad Exercitia.

PRIMA est Annotatio : quod ipso nomine, spiritualium Exercitiorum, intelligitur modus quilibet examinandi propriam conscientiam : item meditandi, contemplandi, orandi secundum mentem, & vocem : ac postremo alias quascumque spirituales operationes tractandi, ut dicetur deinceps. Sicut enim deambulare, iter facere, & currere, exercitia sunt corporalia ; ita quoque præparare, & disponere animam ad tollendas affectiones omnes male ordinatas, & ijs sublatis, ad querendam, & inueniendam voluntatem Dei, circa vitæ suæ institutionem, & salutem animæ, Exercitia vocantur spiritualia.

Secunda est : quod cum in sequentibus omnibus Exercitijs spiritualibus vtamur actibus Intellectus, quando discurremus, Voluntatis vero, quando afficiimur ; ad uertendum est in operatione, quæ præcipue est Voluntatis, dum voce, aut mente cum Domino Deo, vel Sanctis eius colloquimur, maiorem exigi a nobis reuerentiam, quam dum per ysum Intellectus circa intelligentiam potius moramur.

Tertia est : quod mirum in modum iuuatur, qui suscipit Exercitia, si magno animo, atque liberali accedens, totum studium, & arbitrium suum offerat suo Creatori, ut de se, suisque omnibus id statuat, in quo ipsi potissimum seruire possit, iuxta eiusdem beneplacitum.

Quarta est : quod exercenti se in prima hebdomada, expedit nescire quid in secunda sit acturus : sed ad

con-

consequendum illud , quod tunc querit , acriter labo-
rare , perinde ac si nihil boni postea esset reperturus .

Quinta est : quod admonendus est is , qui exercita-
tur , ut cum in quotidiano quolibet Exercitio , ex quin-
que infra describendis , expendi debeat vnius horae tem-
pus ; curet semper animi quietem in hoc reperire , quod
plus temporis potius , quam minus insumpsisse , sibi
conscius sit . Frequens est enim Dæmoni hoc agere ,
ut præfixum meditationi , vel orationi temporis ipatium
decurtetur .

Sexta est : quod , cum facile sit ac leue , affluente con-
solatione , integrum contemplationis horam traducere ,
difficillimum est contra incidente desolatione ; idcirco
aduersus tentationem , ac desolationem semper pugnan-
dum est , producto ultra præfinitam horam exercitio ,
vincendi gratia . Ita enim non solum discimus resistere
aduersario ; sed eum etiam expugnare .

Septima est : quod ei , qui à negotijs liberior est ,
& fructum consequi spiritualem optat , quam possit
maximum ; tradenda sunt omnia Exercitia eodem ,
quo procedunt , ordine . In quibus (secundum suc-
cessum communiorem) tanto maiorem faciet progressum
spiritualis vitae ; quanto magis ab amicis , notis-
que omnibus , & ab omni rerum humanarum solici-
tudine se se abduxerit : ut si ab ædibus pristinis migret
in domum , cellamue aliquam secretiorem , unde ipsi
liberum , securumque sit egredi ad Matutinum , sacrum
Missæ , vel ad Vesperarum officium , cum libuerit , au-
diendum , absque familiaris cuiusquam interpellatio-
ne . Ex qua quidem loci secessione , inter alias multas
commoditates , haec tres præcipue consurgunt . Prima ,
quod exclusis amicis & familiaribus , negotijsque minus
recte ordinatis ad Dei cultum ; gratiam apud Deum non
me-

mediocrem meretur . Secunda , quod per huiusmodi
secessum , Intellectu minus quam antea distracto in di-
uersas partes , sed collecta , redactaque omni cogitatio-
ne ad rem unam , scilicet ad obsequendum Deo Crea-
tori suo , & saluti animæ suæ consulendum ; multò libe-
rius , ac expeditius vtitur naturæ viribus in quaerendo
eo , quod desiderat tantopere . Tertia , quod quanto
se magis reperit anima segregatam , ac solitariam ; tanto
aptiorem se ipsam reddit ad quaerendum , attingendum
que Creatorem , & Dominum suum : ad quem insuper ,
quo proprius accedit ; eo melius ad suscipienda bonitatis
diuinæ dona disponitur .

Considerād⁹e finis, & sm̄ finem dirigend⁹ ē curs⁹ cas. Col. 17.

P R I N C I P I V M ,
Sive Fundamentum.

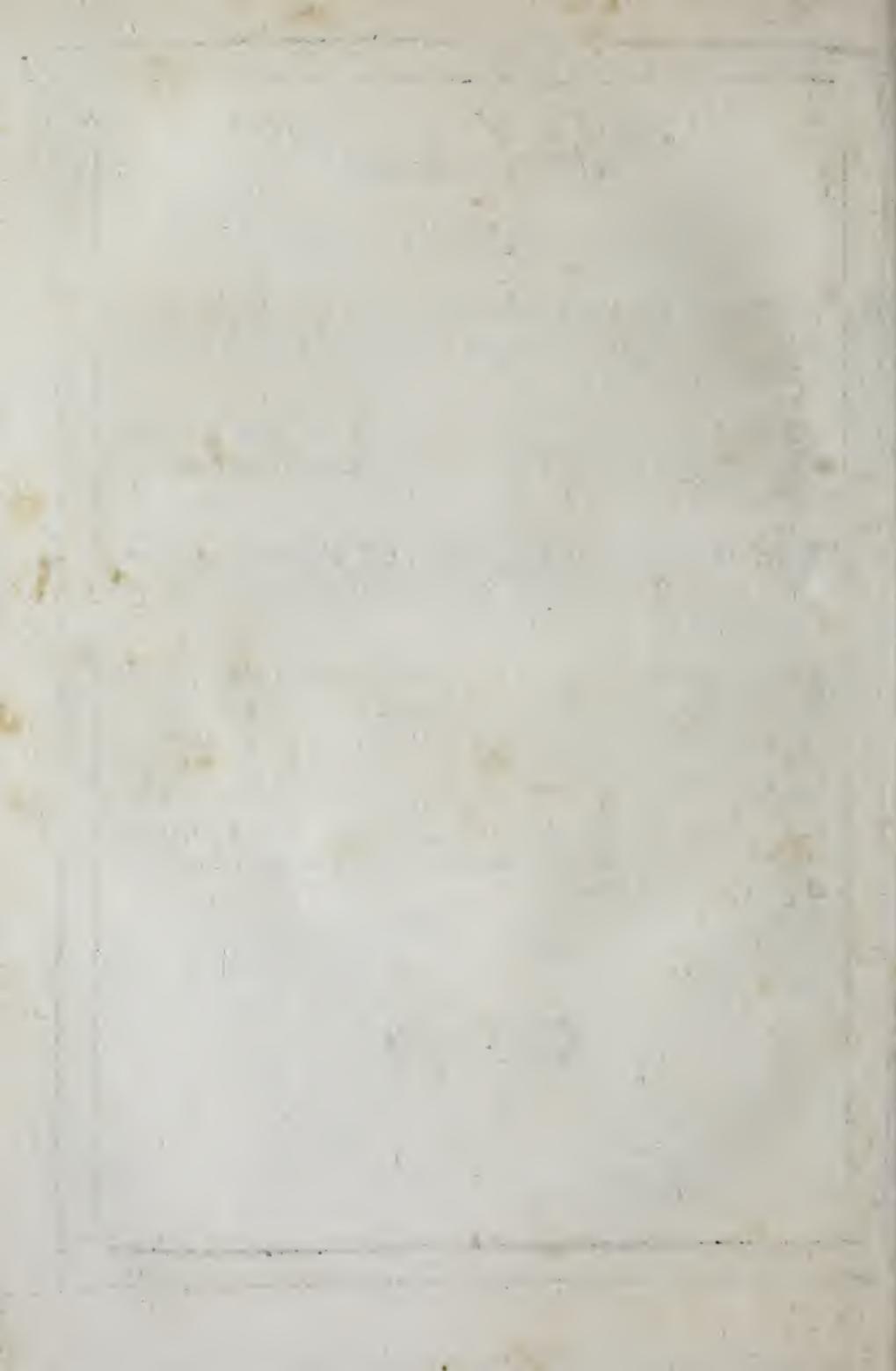
Creatus est homo ad hunc finem , vt **Dominum** Deum suum laudet , ac reuereatur , eique seruiens tandem saluus fiat .

Reliqua vero supra terram sita , creata sunt hominis ipsius causa , vt eum ad finem creationis suæ prosequendum iuuent .

Vnde sequitur utendum illis , vel abstinentiam eatenacum esse ; quatenus ad prosequutionem finis vel conferunt , vel obsunt .

Qapropter debemus absque differentia nos habere circa res creatas omnes (prout libertati arbitrij nostri subiectæ sunt , & non prohibitæ) ita ut (quod in nobis est) non queramus sanitatem magis , quam ægreditinem : neque diuitias paupertati , honorem contempsuimus , vitam longam breui præferamus : Sed consentaneum est , ex omnibus ea demum , quæ ad finem ducunt , eligere , ac desiderare .

EXAMEN PARTICVLARE.

Paulatī atq; p partes. Nō poteris eas clere pariter

EXAMEN PARTICVLARE
*Et quotidianum, tria tempora complectens, ad dispositionem sui
temporis, ac duplicem discussionem accommoda.*

Primum tempus est matutinum, quo debet homo, statim dum à somno surgit, proponere diligentem sui custodiam, circa peccatum, aut vitium aliquod particulare, à quo emendari cupit.

Secundum est pomeridianum, in quo petenda est à Deo gratia, ut reminisci possit ille, quoties in peccatum, seu delictum illud particulare inciderit, & in posterum cauere. Deinde priorem faciat discussionem, exigens ab anima sua rationem de peccato, seu vitio iam dicto, & singulas diei partes præteritas percurrens, ab ea hora, qua surrexit, usque ad præsentem, quoties illud commiserit, & puncta totidem signet in priore linea figuræ subscriptæ: quibus peractis, denuo proponat per spatium diei reliquum diligenter sese cohibere.

Tertium erit vespertinum tempus, in quo, post coenam horam, facienda est discussio secunda, percursis iterum horis singulis, ab examine priore usque ad præsentem lapsis: & eodem modo rememoratis, enumeratisque vici bus, quibus deliquerit; parem eis punctorum numerum signabit in posteriore linea figuræ sequenti similis, ad hoc preparata.

Additiones quatuor viles ad faciliorem, & celeriorem peccati, seu vitij cuiusvis extirpationem.

Prima est, ut quoties id peccati, seu delicti genus homo commiserit, manu peccatori admota, doleat de lapsu, quod fieri potest etiam assistentibus alijs, nec aduententibus.

Secunda est, ut sub noctem numeratis, comparatisque in unicem punctis linearum, quarum prior prior exanimi,

mini, posterior posteriori assignatur; attendat, an à priori examine usque ad secundum aliqua successerit emendatio.

Tertia est, ut conferat diei secundæ, atque præcedentis examina inuicem: considerans, ecquid sibi emanationis interuenierit.

Qvarta, ut, collatis hebdomadarum duarum inter se
examinibus; pari modo factæ, vel omisæ emenda-
tionis rationem habeat.

I Tem notandum est, ex sequentibus figuris primam cæteris longiorem deputari diei primi, puta Dominicæ; secundam vero diei Lunæ paulo breuiorem: & ita deinceps; cum par sit diminui in dies erratorum numerum.

EXAMEN
CONSCIENTIAE
Generale.

Pro comperto ponitur triplex incidere homini cogitationum genus: Vnum ex proprio surgens motu ipsius hominis: Reliqua verò duo extrinsecus aduentientia, ex boni scilicet, vel mali spiritus suggestione.

De Cogitatione.

Dobus modis elicetur meritum ex mala cogitatione in materia peccati mortalis, de qua hic sermo est. Primò, quando suggeritur de patrando mortali criminis cogitatio, sed ea confessim repugnando vincitur. Secundò, quando prauæ istiusmodi suggestioni semel, ac iterum repulsa, & subinde nihilominus reuertenti, continuè resistit homo, donec penitus expugnetur: quod quidem victoria genus, merito alterum antecellit.

Peccat autem leuiter aliquis, seu venialiter, quando in suborta peccati mortalis cogitatione, aliquantulum moratur, quasi auscultando: vel quando aliqua obiter sensus delectatione afficitur, vel in ea retundenda se exhibet negligentem. Mortale verò peccatum, per cogitationem duobus modis admittitur. Primò, quando cogitationi peccati præbetur quacumque ratione assensus. Secundò, quando peccatum illud opere completur: idque grauius est priore, ex tribus causis: videlicet, ob maiorem temporis decursum: ob actum intensiorem: & ob plurimum denique offendiculum, siue detrimentum.

De

i. d.

De Loquela.

VErbo etiam multisfariam offenditur Deus : vt in Blasphemia, & Iuramento. Nam iurandum non est, neque per Creatorem, neque per creaturas vias, nisi concurrentibus his tribus, Veritate, Necessitate, ac Reuerentia. Porro intelligenda est Necesitas, non in veritatis cuiuslibet affirmatione ; sed eius tantum, quæ circa spirituale, corporale, vel etiam temporale bonum aliquod, momenti est non leuis. Reuerentiam dicimus, quando asunens diuinum nomen adhibet considerationem, vt Deo Creatori ac Domino debitus honor tribuatur.

Sciendum est autem, licet Iuramentum temerè, seu vanè factum per Creatorem, sit grauius peccatum, quam per creaturam ; difficilius tamen esse, per hanc, quam per illum licite iurare, seruatis debitibus circumstantijs, quas diximus. Primo, quia in mentione creaturæ facienda per iuramentum, non ita excitamus, aut reddimur attenti; vt ex veritate, ac necessitate iuremus, sicut nominato rerum omnium Creatore. Secundo, eo quod ad honorem Deo exhibendum cum reuerentia, longè debilius mouemur ex commemoratione creaturæ, quam ipsius Dei Creatoris. Quamobrem iurare per creaturas, perfectis magis conceditur, quam crassioribus, siue idiotis : quandoquidem perfecti, ex contemplationis vsu assiduo, & illustratione intellectus, considerant proprius, atque deprehendunt Deum secundum essentiam, presentiam, & potentiam suam creaturæ cuilibet inesse: vnde ad praestandam illi debitam in Iuramento reuerentiam paratores sunt alijs, qui eò perfectionis nondum prouecti sunt. Tertio, quia creaturis ad confirmationem iuramenti cerebris adscitis, periculum eslet idolatriæ : id quod imperfectis magis, quam perfectis fuerit timendum.

VItandum est insuper Verbum Otiosum (inter alia locutionis peccata) quale esse intelligitur quodcumque nec loquenti , nec alteri prodest, nec eo etiam animo profertur, vt afferat vtilitatem . E conuerso verò minimè otiosum censendum est verbum illud , quodcumque ad animæ vel propriæ , vel alienæ , aut ad corporis , aut rei etiam temporalis commodum pertinet : aut certè ad tale quippiam ex dicentis mente dirigitur : etiam si quis de negotijs loquatur, ab instituto suo alienis, vt Religiosus de bellis , vel mercimonij . Ceterum ex sermone quidem, ad finem bonum ordinato, meritum contingit: ad malum verò finem, aut futiliter prolatus sermo, generat peccatum.

Sunt & oris peccata, Mendacium, falsa Testimonia, Detractio . Nam detrahendum non est alteri, nec obmurmurandum . Reuelato enim mortali alicuius peccato , quod publicum non sit, cum mala intentione , vel graui damno famæ alterius , mortale itidem peccatum committitur : veniali autem, veniale solùm . Ad hæc quotiescumque alienum patefacimus vitium, vel defectum ; nostrum ipsorum vitium , ac defectum simul commonstramus . Verumtamen, vbi recta mens est, de proximi delicto licebit loqui bifariam .

Primò, quando publicum est, vt meretricium, vel damnatum in Iudicio , vel perniciosum , puta ob errorem publicum, animos conuersantium corruptentem .

Secundò , quoties occultum alicuius crimen indicatur alteri , per cuius subventionem , ille relevari à peccato possit : dummodo rei huius probabilis aliqua ratio , vel conjectura offeratur .

Possent inter oris peccata Irrisiones , Contumeliaz , & alia id genus adscribi , &c.

De Operc.

PROpositis ante oculos decem Mandatis Dei , cum Ecclesiæ Præceptis , & Iussis Majorum seu Superiorum , æstimandum est , quicquid sit operis aduersus quolibet eorum , id peccatum esse : leuius , aut grauius tamen , pro inæquali peccandi modo , & pro diuersa peccantium habitudine . Porrò reduci ad Iussa ducimus Superiorum , Diplomata , seu Indulta Pontificum , pro Infidelium expugnatione , vel Christianorum pace , concedi , atque promulgari solita : per quæ ad confessionem peccatorum , & Eucharistiæ sanctæ sumptionem , Christi fideles inuitantur . Peccat siquidem non leuiter , quicumque tam pias Rectorum Ecclesiæ cohortationes , sanctionesque aspernari audet , ac transgredi .

EXAMEN CONSCIENTIAE.

1. Gratias age. 2. Pete lumen. 3. Examina. 4. Dole. 5 Propone.

*EXAMINIS GENERALIS
Modus.*

Primum punctum est, Domino nostro Deo, pro beneficijs acceptis, gratias agendas esse.

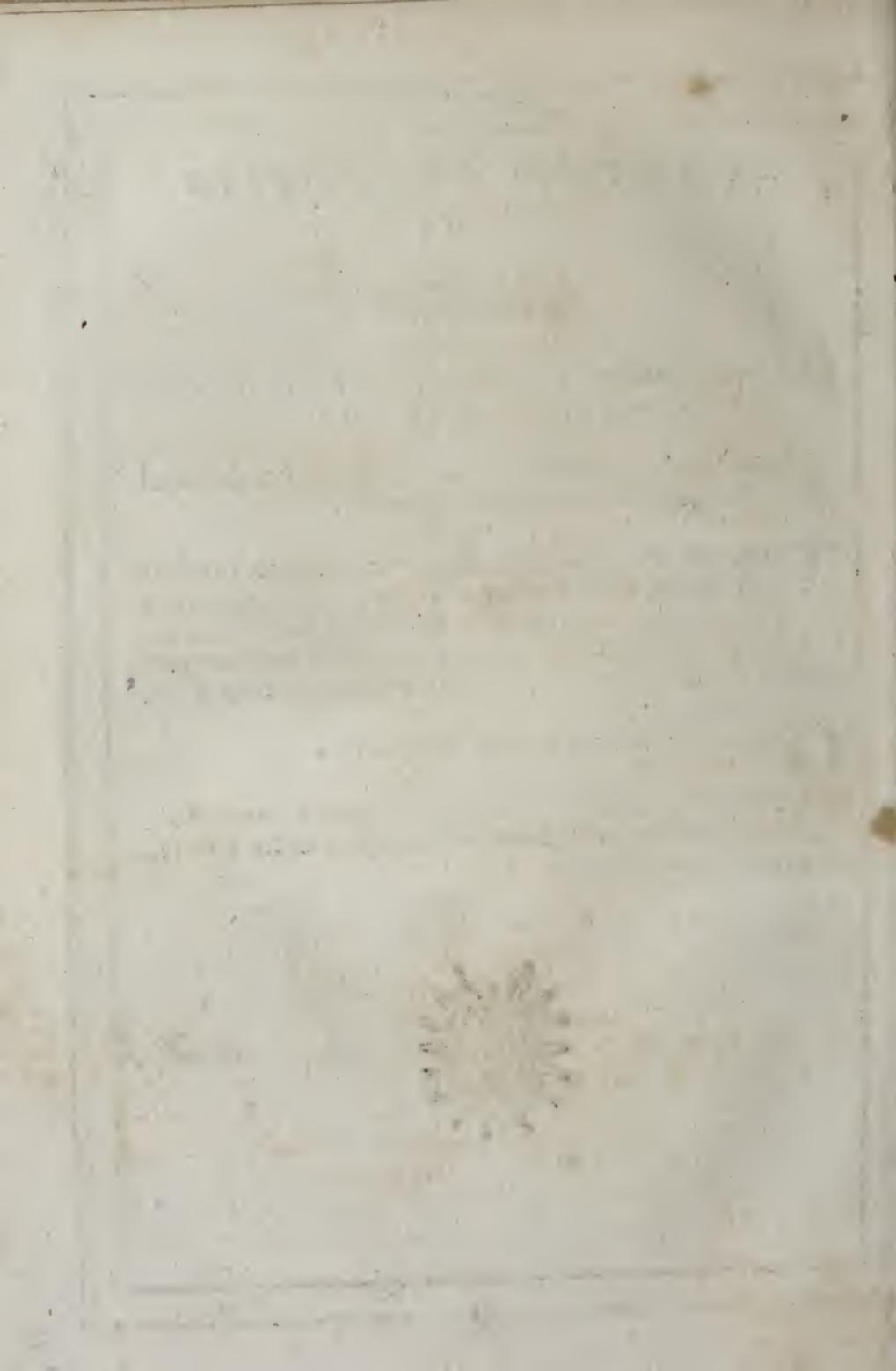
Secundum, quod debemus pro cognitione, & expulsione peccatorum gratiam flagitare.

Tertium, de admissis præsenti die peccatis, rationem ab anima nostra exigere, per horas singulas, ex quo surreximus, vestigando. Et primò quidem circa cogitationem: deinde circa loquela, atque operationem, eodem ordine, quo in particulari examine traditum est.

Quartum, poscere veniam de delictis.

Quintum, proponere, cum Dei gratia, emendationem: & orationem Dominicam, post dicta omnia, recitare, *Pater noster*.

ADDITIONES AD EXERCITIA meliùs agenda.

Prima est: vt ego, post cubitum ante somnum, modico temporis spatio, quo recitaretur semel Angelica salutatio, cogitem de hora, qua surgendum mihi erit, & de exercitio faciendo .

Secunda : vt expergefactus , statim , exclusis omnibus alijs cogitationibus , animum ad illud applicem , quod in primo mediae noctis exercitio contemplatus sum : vtque maioris verecundiaz , & confusionis gratia , exemplum mihi huiusmodi proponam : Quomodo miles aliquis staret coram Rege suo , & coetu aulico erubescens , anxius & confusus : qui in Regem ipsum , acceptis ab eo prius beneficijs , donisque plurimis ac magnis , grauiter deliquisse conuictus esset . In secundo itidem exercitio, reputans quantum peccauerim; fingam me catenis vincatum esse , ac protinus sistendum coram summo Iudice , sicut mortis reus quispiam , ferreis ligatus compedibus, duci ad tribunal solet . His igitur , vel alijs , pro meditandarum rerum genere , cogitationibus imbutus , vestitu meo me induam .

Tertia : vt à loco futuræ meditationis,vno,vel gemino adhuc passu distans , per tantillum tempus , quo percurri oratio Dominica posset , animo sursum eleuato , considerem Dominum meum IESVM, vt præsentem , & spectantem quid nam acturus sum: cui reverentiam cum humili gestu exhibere debeam .

Quarta est : vt ipsam aggrediar contemplationem , nunc prostratus humi , & pronus , aut supinus iacens: nunc sedens , aut stans: & eo me componens modo , quo sperem facilius id consequi , quod opto . Vbi aduerti hæc duo de-

debent. Primum, quod si flexis genibus, vel in alio quo-
uis siti, voti compos fiam; nil requiram ultra. Secun-
dum, quod in puncto, in quo asseditus fuero quæstam de-
uotionem; conquiescere debo sine transcurrendi anxie-
tate, donec mihi satisfecero.

Quinta: ut completo exercitio, sedens, vel deambulans,
per quartam circiter horæ partem, mecum dispiciam, quo-
nam modo meditatio, seu contemplatio mihi successerit.
Et si quidem male; inquiram causas cum pœnitudine, ac
emendationis proposito: sin vero bene; gratias Deo
agam, eumdem postea modum obseruaturus.

Sexta: ut cogitationes, quæ gaudium afferunt, qualis est
de gloria Christi Resurrectione, subterfugiam: quo-
nam talis quælibet cogitatio impedit fletum, & dolorem
de peccatis meis, qui tunc quærendus est: adscita potius
Mortis, vel Iudicij recordatione.

Septima: ut eamdem ob causam omni me priuem lucis
claritate, ianuis, ac fenestris clausis tantisper, dum illic
moror: nisi quamdiu legendum, aut vescendum erit.

Octaua: ut à risu, verbisque risum prouocantibus ma-
xime abstineam.

Nona: ut in neminem oculos intendam, nisi salutandi,
aut valedicendi poscat occasio.

Decima: ut aliquam addam satisfactionem, seu pœni-
tentiam: quæ quidem in interiorem, & exteriorem diui-
ditur: Interior est dolor de proprijs peccatis, cum firmo
proposito cauendi tum ab illis, tum ab alijs quibusuis in
posterum. Exterior autem est fructus interioris: videli-
cet castigatio aliqua de commissis: quæ tribus potissimum
modis afflumi potest.

Primo circa victum : subtractis quibusdam, non superfluis solum (quod temperantiae est, non poenitentiae) sed etiam convenientibus alimentis : Et eo fit melius ; quo plus subtrahitur, vitata interim naturae corruptione, aut debilitate graui, seu infirmitate . Secundo circa somni, & strati modum, sublatis non mollibus tantum, aut delitosis rebus ; sed alijs etiam opportunis , quantum licet, circa vitae, aut valetudinis graue periculum . Quapropter de somno necessario nihil demendum est , nisi aliquantis sper ad consuetudinem (si cui est nimis somni) moderandam . Tertio circa ipsam carnem , vt inflictum sentiat dolorem, admotis , gestatisque cilicijs , funibus , aut vestibus ferreis : vel incussis verberibus, ac plagiis: vel alijs austeritatis generibus assumptis . In quibus tamen omnibus magis expedire videtur, vt doloris sensus in carne tantum sit , nec penetret ossa, cum infirmitatis periculo . Quare flagellis potissimum vtemur ex funiculis minutis , quae exteriores affligunt partes , non autem adeo interiores, vt valetudinem aduersam causare possint .

Notanda sunt insuper hac circa Pœnitentiam.

Primum , quod Pœnitentiae exterioris triplex est versus , seu effectus: nimur ut pro delictis præteritis nonnihil satisfiat : vt vincat se ipsum homo, inferiorem sui partem , quæ sensualitas appellatur , superiori , hoc est rationi, magis subiectiens: vt postremo quæramus , atque impetremus aliquod gratiae diuinæ donum, quod optimus : puta intimam cordis contritionem de peccatis , & abundantiam lachrymarum, vel propter illa, vel propter poenias , & dolores Passionis Christi, aut dubijs alicuius, quod nos angit, resolutionem .

Secundum, quod quando is , qui exercitatur, effectum quæsumus non consequitur , vt dolorem , vel consolationem mutare subinde expedit rationem victus, somniique , &

& alia genera poenitentiaz: ita ut poenitentiam vnam per triduum sectemur, & proximo eam biduo relinquamus, vel etiam triduo: prout diuersis, plus aut minus poenitentiaz est sumendum. Præterea cum poenitentias huiusmodi saxe omittamus, ob affectum carnis, aut erroneum iudicium, quasi naturalis nostra complexio ferre illas non possit, citra ingens valetudinis detrimentum: & è contrario iustum nonnunquam poenitentiaz modum excedamus, de corporis robore nimis confidentes; mutatis, vt dictum est, poenitentiaz generibus, ac per vices sumptis, & relictis; euenit plerumque, vt clementissimus Dominus, qui naturam nostram perfectissime cognoscit, vni-cuique id compertum reddat, quod ipsi expedit.

Tertium, quod particulare Examen fiat ad tollendas culpas, & negligentias, quæ circa Exercitia, & Additiones solent obrepere: id quod etiam per tres alias sequentes hebdomadas obseruandum venit.

DESIDERIVM PECCATORVM PERIBIT. *Psal. III.*

PRIMVM EXERCITIVM.

O Ratio præparatoria est , qua petimus à Domino gratiam , vt vires , atque operationes nostræ omnes sincerè ad eius gloriam,& cultum tendant .

Primum Præludium est ratio quædam componendi loci : vt si per imaginationem cernamus animam nostram in corpore isto corruptibili , velut in carcere constrictam : hominem quoque ipsum , in hac miseriae valle inter animalia bruta exulantem .

Secundum erit Præludium , vt pudorem , confusionemque mei ipsius exposcam , attendens , quæ multi homines ob peccatum mortale , vel unicum , damnati fuerint : & quod ego toties peccando sim damnationem cōmeritus .

Primum punctum erit , vt exerceatur Memoria circa primum peccatorum omnium , quod fuit ab Angelis commissum , adhibito statim discursu Intellectus , atque Voluntatis motu , instigante me ad voluenda , & intelligenda ea , per quæ erubescam , & confundar totus , facta unius tantum peccati Angelorum cum tot meis comparatione . Vnde colligere liceat , cum illi , ob unicum crimen , addicti sint inferno ; quæ sapè ipse supplicium idem meruerim . In Memoriam itaque dicimus trahendum esse , quo pacto Angeli creati primū in statu gratiæ , sed (quod necesse erat ad Beatitudinis consummationem) non volentes per arbitrij libertatem Creatori suo reverentiam , & obsequium præstare , at contra eum ipsum insolescentes ; conuersi fuerint ex gratia in malitiam , & de celo ad infernum præcipitati . Consequenter discurrendum erit per officium Intellectus circa hæc pensiculationis : necnon concitandis simul Voluntatis affectionibus acrius insistendum .

Secundum est punctum , easdem Potentias tres , circa peccatum primorum Parentum (quod secundum appellabimus) exercere : tractando Memoria quæ diuturnam ob illud poenitentiam egerunt : quanta humanum

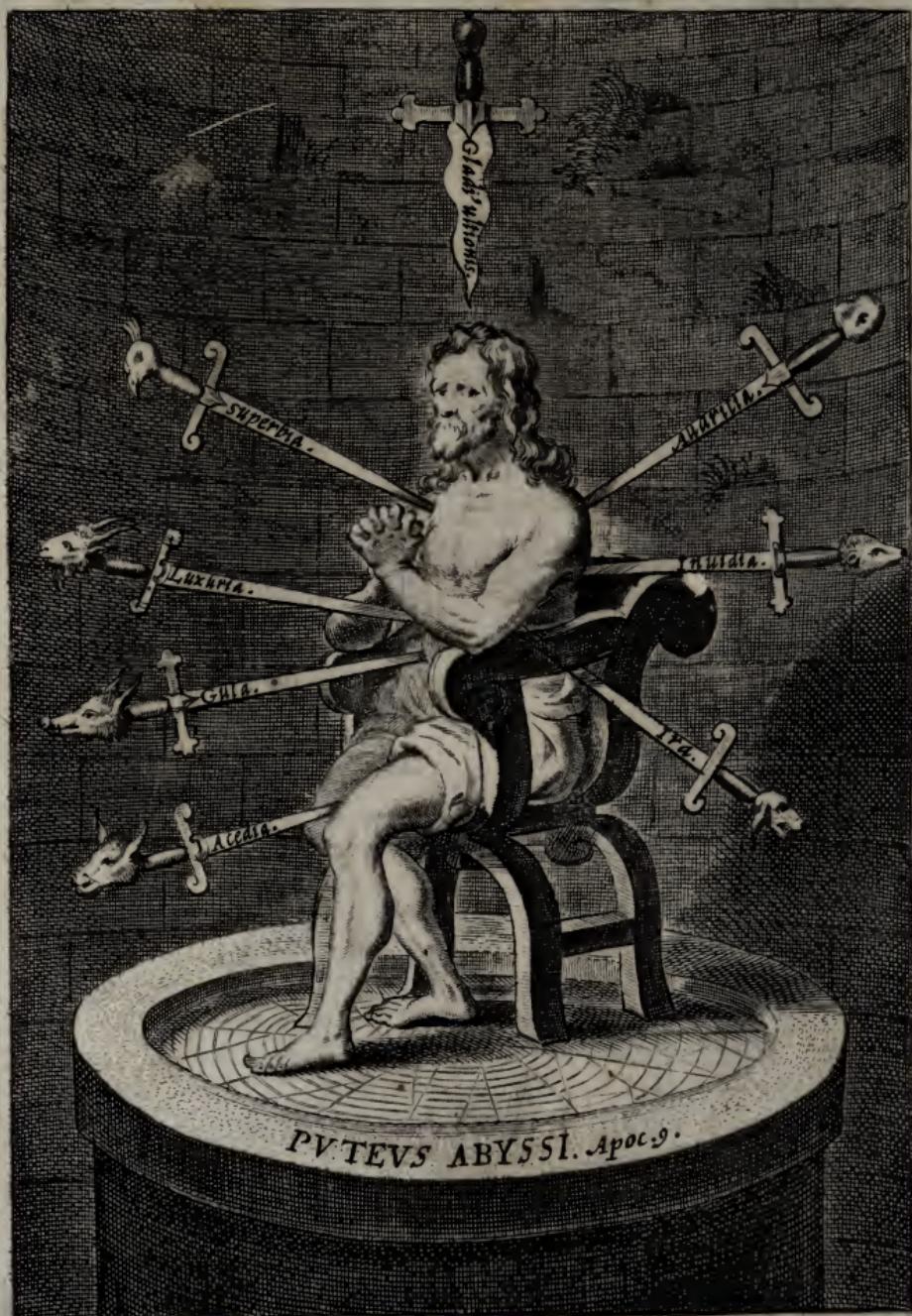
ge-

genus corruptio inuasit: quod hominum millia ad inferos
deturbata sunt. Memorandum est videlicet, quomodo
Adam in Damasceno campo de limo terræ factus, posi-
tusque in terrestri Paradiso, & Eua formata ex una co-
starum eius, cum de fructu arboris scientia boni & ma-
li prohibiti essent comedere, & nihilominus comedis-
sent; post peccatum subito ex Paradiso ejecti sint: vesti-
bus pelliceis induiti, & originali iustitia priuati, reli-
quum vitæ suæ tempus, in laboribus, ac ærumnis maxi-
mis, poenitendo traxerint. Super his etiam ratiocinio
Intellec^tus, & affectibus Voluntatis videntur erit, sicut
prius.

Tertium est, ut exerceamur pari modo, circa pecca-
tum mortale, & particulare quodlibet (ipsum nos ter-
tium peccatum dicemus, ut à duobus suprapositis distin-
guatur) considerando, quod peccato tali, vel semel dum-
taxat, commisso, forte detrusi sint multi ad infernum:
quodque præterea prope innumeris ob delicta meis pau-
ciora, atque leuiora, forte crucientur æternis poenis. Vn-
dè Memoria versandum erit, quanta sit peccati grauitas,
& malitia, Deum omnium Conditorem, atque Domi-
num offendit. Ratiocinandum quoque est suppli-
cium æternum peccato iustè irrogari, utpote aduersus
infinitam bonitatem Dei perpetrato. Postremò susci-
tandi sunt affectus, sicut iam dictum est.

Colloquium fiet imaginando Iesum Christum coram
me adesse in Cruce fixum. Itaque exquiram mecum ratio-
nen, qua Creator ipse infinitus fieri creatura, & ab æ-
terna vita ad temporariam mortem venire, pro peccatis
meis dignatus sit, Arguam insuper me ipsum, percon-
tans, quid hactenus dignum memoratu egerim pro Chri-
sto? quid agam tandem, aut agere debeam? & in eum-
intuens sic Crucifixum, ea proloquar, quæ suggesteret
mens, & affectus. Ultimò dicatur, *Pater noster*.

In pūcto ad inferna descēdunt. Job 21.

Secundum Exercitium.

Præparatoria Oratio eadem quæ supra.

PRIMUS præludium eamdem exigit constructionem loci,
ut in præcedenti meditatione.

Posterioris verò fiet, poscendo id, quod hic quærimus,
dolorem scilicet intensem de peccatis, atque abundantem
fletum,

Punctum primum, sit processus quidam, per quem peccata totius vitæ in memoriam reuocantur, percursis gradatim, discussisque annis, & spatijs temporum singulis. Qua in re triplici iuuamur compendio: consideratis videlicet locis habitationis nostræ, conuersationum madis, & officiorum, seu negotiorum, quibus functi sumus, generibus diuersis.

Secundum est, peccata ipsa perpendere, quanta sit foeditas, & nequitia singulorum ex natura sua, si vel prohibita non essent.

Tertium est, considerare meipsum, quisnam, aut qualis sim, additis exemplis, quæ me in maiorem mei contemptum trahant: ut si mecum reputem, quantulus sim ad hominum omnium cœtum comparatus: quid deinde sit multitudo vniuersa mortalium, si cum Angelis, Beatisque omnibus conferatur. Post hęc attendendum est, quid rei sit tandem quicquid est creatum, præ ipso Deo Creatore. Iam quid homuncio ego unus esse possum? Demum inspiciam corruptionem mei torius, prauitatem animæ, atque corporis foeditatem: ac me tanquam vlcus, siue apostema esse ducam, ex quo tanta fames peccatorum, tantaque vitiorum lues defluxerit.

Quartum est , cogitare quid sit Deus , quem ita offendit : collectis , comparatisque perfectionibus , attributis Deo ut proprijs , cum appositis meis vitijs , atque defectibus : summam scilicet eius potentiam , sapientiam , bonitatem , & iustitiam , cum extrema mea infirmitate , ignorantia , malitia , & iniquitate conferendo .

Quintum , In exclamationem prorumpere , ex commotione affectus vehementi , admirando valde quomodo creaturæ omnes (discursu factō per singulas) me sustinuerint tamdiu , & hucusque viuum seruauerint : quomodo Angeli , diuinæ iustitiaz gladium ferentes , æquo me animo tulerint , custodierint , suisque etiam iuuuerint suffragijs : quomodo pro me intercesserint Sancti : quomodo Cœlum , Sol , Luna , & alia Sydera , Elementa , cunctaque Animantium genera , & Terræ germina , debitè vindictæ loco ; mihi seruierint : & quo denique modo non absorberit me dehiscens tellus , & mille infernos referans , in quibus perpetuas poenas datus essem .

Terminanda demum erit hæc meditatio per Colloquium , extollendo infinitam Dei misericordiam , & gratias pro viribus agendo , quod vitam ad hunc usque diem protrogauerit . Vnde , proposita in futurum mei emendatione , recitabo semel , Pater noster .

*REGVLAE ALIQUOT AD MOTVS
anima, quos diuersi excitant Spiritus, discernendos,
vt boni solum admittantur, & pellantur mali.*

Prima Regula est: Quod illis, qui facilè peccant lethali, & peccatum peccato addunt, ferè solet inimicus noster illecebras carnis, & sensuum delectationes obijcere, vt eos teneat peccatis plenos, ac semper cumulum adaugeat. Spiritus vero bonus, è contrario, conscientiam illorum pungit assidue, & per synderesis, rationisque officium à peccando deterret.

Secunda: Quod alijs hominibus, qui se à vitijs, & peccatis purgandos curant, solicite, & in obsequijs diuinis studio magis, ac magis in dies promouent, immittit spiritus malignus molestias, scrupulos, tristitias, rationes falsas, & alias id genus perturbationes, quibus profectum illum impedit. Spiritui autem bono ex opposito proprium, consuetumque est recte agentibus animum, ac vires addere, contolari, deuotionis lacrymas ciere, illustrare mentem, & tranquillitatem dare: sublatis obstaculis omnibus, vt expeditius, alacriusque per opera bona semper ultra tendant.

Tertia: Quod spiritualis propriè consolatio tunc esse noscitur, quando per internam quandam motionem exاردescit anima in amorem Creatoris sui: nec iam creaturam ullam, nisi propter ipsum, potest diligere. Quando etiam lachrymæ funduntur amorem illum prouocantes, siue ex dolore de peccatis profluant, siue ex meditatione passionis Christi, siue alia ex causa qualibet in Dei cultum, & honorem recte ordinata. Postremò, consolatio quoque dici potest, Fidei, Spei, & Charitatis quodlibet augmentum. Item latitia omnis, quæ animam ad celestium rerum meditationem, ad studium salutis, ad quietem, & pacem cum Domino habendam solet incitare.

Quarta: Quod spiritualis è contra desolatio vocari debet quævis animæ obtenebratio, conturbatio, instigatio

gatio ad res infimas, seu terrenas : omnis denique inquietudo, & agitatio, siue tentatio, trahens in diffidentiam de salute, & spem, charitatemque expellens: vnde se anima tristari, temere sentit, & de ipius Dei Creatoris sui clementia prope desperare. Sicut enim consolationi opponitur desolatio ; ita etiam , quæ ab utraque oriuntur, cogitationes sunt inter se prorsus oppositæ.

Quinta : Quod tempore desolationis nihil deliberandum, aut innouandum est , circa propositum animi , aut vitæ statum , sed in eis perseverandum , quæ fuerant prius constituta, puta præcedente die, vel hora consolacionis . Quemadmodum enim dum fruitur quis consolatione illa, quam diximus, non proprio suo, sed boni spiritus instinctu regitur; ita, obuersante sibi desolatione , agitur à malo spiritu , cuius instigatione nihil yngnam re-ctè conficitur .

Sexta : Quod tametsi desolatione affectus homo priora sua consilia minimè debet immutare; expediet tamen prouideri, & augeri ea, quæ contra desolationis impulsum tendunt: qualia sunt, insistere orationi, cum discussione sui, ac poenitentiae aliquid assumere .

Septima : Quod quamdiu premimur desolatione, cogitandum est, nos interim relinquā Domino nobis ipsis, probationis causa , vt per naturales quoque vires insultibus inimici nostri obsistamus : Id quod possumus haud dubie, assistente nobis iugiter praefidio divino , licet tunc nequaquam sentiatur , ed quod feruorem pristinum charitatis Dominus subtraxerit, relicta nihilominus gratia , quæ ad benē operandum , & ad consequendam salutem fatis esse queat .

Octava : Quod hominem tentatione pulsatum mirè iuuat patientiæ seruandæ studium : vt quæ vexationibus huiusmodi propriè opponitur, & è diametro resistit. Accersenda etiam spes est , & cogitatio ad futuræ breuii consolacionis : si præsertim per sanctos conatus, in sexta regula signatos, desolationis impetus frangatur .

Nona : Quod causæ desolationis tres sunt præcipuæ .
Prima, quia propter nostram in spiritualibus studijs,
seu exercitijs tepiditatem , atque acediam, consolatione
Diuina meritò priuamur . Secunda vt probemur, quinam
sumus, & quomodo in Dei seruitium, & honorem, absque
præsente quodam consolationum , donorumque spiritua-
lium stipendio nosmet impendimus . Tertia, vt certi pla-
nè simus nostrarum virium non esse vel acquirere, vel re-
tinere ferorem deuotionis, vehementiam amoris , abun-
dantiam lachrymarum , aut aliam quamlibet internam
consolationem : sed omnia hæc gratuita esse Dei dona :
quaæ si vendicemus nobis vt propriæ superbiæ, & vanæglo-
riæ crimen , non siue salutis graui periculo, incursum
sumus.

Decima : Quod fruenti homini consolatione, prospiri-
ciendum est, quo se pacto gerere poterit desolatione
deinceps occurrente , vt iam indè acrimoniam , & robur
animi mature comparet, ad impetum eius reprimendum.

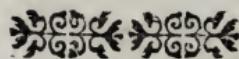
Vndecima : Ut ille idem, affluente consolatione, seip-
sum deprimat, ac vilifaciat quantum potest, reputan-
do secum quæm imbellis, quæmque ignauus esse apparebit
desolatione impugnante , nisi per gratiæ, & consolationis
diuinæ opem citò subleuetur . Contra verò ille, quem de-
solatio molestat, æstimare debet, cum Dei gratia, se posse
plurimum, facileque aduersarios suos omnes deuicturum
esse, dummodo in Dci virtute collocet spem suam , & ani-
mum suum corroboret

Deodcima : Quod hostis noster naturam, & morem
muliebrem refert, quoad imbecillitatem virium , &
animi peruicaciam : nam sicut foemina cum viro rixans , si
hunc confexerit erecto, & constanti vultu sibi obfisteret,
abijcit illico animum, ac terga vertit: sin verò timidum ,
fugacemque esse animaduerteret, in extremam surgit auda-
ciam, & in illum ferociter inuadit ; itidem consuevit Dæ-
mon animo, & robore planè destitui, quoties spiritualem
athletam corde imperterritu , ac fronte ardua tentationi-
bus

bus videt reluctari. Sin autem trepidet ad primos im-
petus sustinendos, & quasi animum desponeat; nulla est
belua super terram inimico illo tunc efferrator, acrior, &
pertinacior in hominem, vt, cum pernicie nostra, malignæ,
o vilianæque mentis suæ desiderium adimpleat.

Decimatercia: Quod idem inimicus noster morem
intequitur ne qualsimi cuiuspiam amatoris, qui puel-
lam honestorum parentum filiam, vel vxorem viri alicuius
stebi volens seducere, summopere procurat, vt verba, &
consilia sua occulta sint, nihilque reformidat magis, ac
ægrè fert, quām si puella patri suo, vel vxor marito illa-
patefaciat: cūm sciat hoc pacto de votis, ac conatibus
hus actum esse. Ad eundem modum obnixè satagit Dia-
bolus, vt anima, quam circumuenire cupit, ac perdere, frau-
duleasantas suas suggestiones teneat secretas. Indignatur
verò maximè, & grauissimè cruciatur, si cui vel confeſſio-
nem audienti, vel spirituali homini molimina sua dete-
gantur, à quibus ita excidere se funditus intelligit.

Decimaquarta: Quod solet etiam aduersarius imitari
aliquem belli ducem, qui obfessam arcem expugna-
re, atque deprædari cupiens, explorata priùs natura, &
munitione loci, débiliorem partem aggreditur: sic nimirum
& ille circuit animam, & callidè inquirit, quarumnam
virtutum præsidijs, moralium scilicet, aut theologiarum
ipsa vel munita, vel destituta sit: eaque potissimum parte,
machinis omnibus admotis, irruit, ac subuertere nos spe-
rat; quam in nobis minùs cæteris firmatam, custoditamque
esse præuiderit.

TERTIVM EXERCITIVM

Post Præparatoriam orationem , & duplex præludium ,
repetenda erunt præcedentia duo Exercitia , notatis
punctis , seu locis , in quibus maiorem senserimus conso-
lationem , desolationem , aut aliam quamcumque spiri-
tualem affectionem , ac in illis diutius , diligentiusque
immorandum erit : Deinde occurrente nobis spirituali
motu , ad Colloquia , quæ sequuntur , tria veniemus .

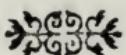
Colloquium primum fit ad Dominam nostram Christi
Matrem , flagitando intercessionem eius apud Filium
& gratiæ impetrationem nobis tripliciter necessariæ ,
Primò , vt in internam criminum nostrorum cognitionem ,
ac detestationem sententiamus . Secundò , vt operum no-
strorum agnolentes , abhorrentesque ordinem peruer-
sum , correcto eo , nosmetipos secundum Deum rectè
ordinemus . Tertiò , vt perspecta , & damnata mundi
prauitate , a rebus mundanis , ac vanis nos recipiamus .
His expletis , semel recitetur , *Ave Maria .*

Secundum Colloquium fiat similiter ad Christum Do-
minum , & Mediæorem nostrum , vt illa eadem nobis
imperet ab æterno Patre . Subdetur in fine Oratio , quæ
sequitur .

Anima Christi santifica me : Corpus Christi salua-
me : Sanguis Christi inebria me : aqua Lateris
Christi lava me : passio Christi conforta me : ô bone
IESV exaudi me : intra tua vulnera absconde me : ne
permittas me separari à te : ab hoste maligno defende
me : in hora mortis meæ voca me , & in be me venire ad
te : vt cum Sanctis tuis laudem te in facula faculorum .
Amen .

Tertium eodem processu faciendum est ad Deum Pa-
trem , vt triplicem illam gratiam nobis largiatur , &
in fine semel recitandum , *Pater noster .*

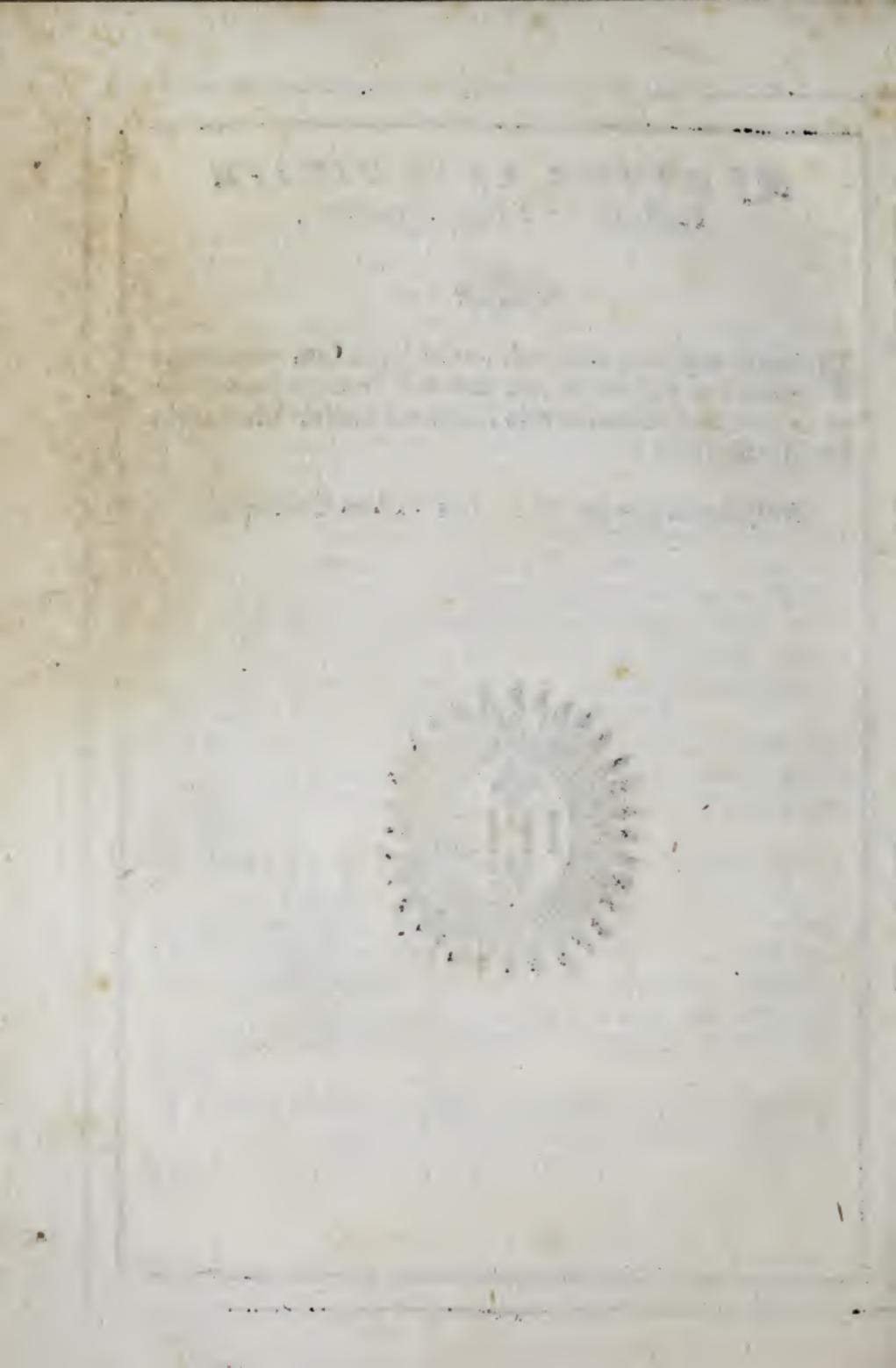
ARTVM EXERCITIVM
conficitur ex Tertij repetitione.

Ponitur repetitio eiusmodi , veluti quædam eorum ru-
mina io , quæ meditatus sum in Exercitijs prioribus ;
ut ea continuè reminiscendo , discurat facilius intellectus
sine diuagatione .

Adiicienda quoque erunt tria eadem Colloquia .

In fine illorum inferi , tenebræ & poenæ Ecclīci. 21.

MEDITATIO DE DAMNIS

ex peccato mortali prouenientibus.

Oratio Præparatoria eadem , quæ semper.

PRæludiūm primum erit ponere sibi ob oculos miserandum Hominis spectaculum, in quo à planta pedis usque ad verticem capitis non sit sanitas , sed vulnus , & liuor , & plaga tumens .

Secundum erit , petere à Deo gratiam , ut Peccatoris conditione , & damnis peccati mortalis intimè perspetuis , illud summoperè deuitemus .

PVncūm primum erit , considerare , quod Hominis Intellectus per peccatum obcæcatur . Ratio sensui subiicitur : Voluntas à diuinis rebus auertitur , cum nausēa rerum spiritualium : Naturales Facultates perturbuntur : Sensus illecebris addicti deprauantur : Corpus morbis quandoque inficitur , totusq. homo priuatur amicitia Dei , gratia , & specialibus auxilijs diuinis , omnibusque virtutum ornamentis , quibus ditatus erat , tanquam Dei Filius : vnde nihil aliud in eo remanet , quam horrificum chaos , & luti volutabrum . Atque ita Dei inimicus constitutus , & è paterna Dei cura , & filij adoptione reiectus , iniuste , & tanquam fur vtitur , ac fruitur terra , aqua , & alijs omnibus Creaturis .

SEcundum erit , cogitare , quod per peccatum remanet synderesis , & conscientiæ stimulus quidam , qui totum hominem continuè torquet , & cruciat : Vermis enim peccatoris non moritur in æternum , & ideo , quasi mare feruens , nunquam quiescit , sed assiduis tentationum procellis hinc inde agitatus , & acutissimis aculeis confossus , tanquam alter Filius prodigus , ad porcorum stabulum se se reducit , & de eorum filiis

ven-

ventrem suum implere cupiens , fame rerum spiritualium perit: vnde funibus peccatorum quotidie magis ac magis constrictus,tandem ad inferni iter accinctus, suomet pondere in gehennæ barathrum præceps ruit .

Tertium erit, animaduertere, quod Homo cum peccauit, Christi Domini vulnera, eiusque Sanguinem, Crucem, Mortem, & merita omnia quodammodo conculcauit: & quod culpam auget, ipso Deo intimè sibi præsente, ac spectante, abutens Diuina ope, qua ad omnes, ac singulas corporis, animique functiones opus habet; Largitoris beneficia, ac dona, in hostilia tela convertit. Ipsam verò sanctissimam Virginem, Angelos, ac Beatos omnes, quantum in se fuit, contrastauit, & gloriæ accessione priuauit: malo denique exemplo quamplurimis hominibus præbuit offendiculum peccandi .

Quartum postremò erit, perpendere, quod Homo per mortale peccatum non modò opere, sed vel assensu consummatum, mortem æternam sibi generauit: vnde & æternam gloriam perdidit, & ius ad perennem illam vitam amisit, atque ita è Regno Beatorum eiectus, spoliatus infelix Dei amore, qui summa est Hominis felicitas, ac bonorum omnium fons, æternis Inferni flammis adductus, & infami seruituti, ac durissimæ Dæmonis tyranndi traditus, nunquam ab illa neque sua, neque Hominum, neque Angelorum potestate poterit liberari .

Colloquio uno, vel pluribus terminabitur Contemplatio: recitato in fine, *Pater noster* ;

PRIMVS ORANDI MODVS.

Primus orandi modus deducendus est ex Mandatis , ex Peccatis septem Mortalibus , ex tribus Animæ Potentijs, & ex quinque Sensibus consideratis . Vnde non tam habet orationis formam , quam Exercitij cuiusdam spiritualis, per quod & anima iuuatur, & oratio Deo redditur acceptior .

Priùs itaque quām hoc orem modo , iuxta illud, quod tertia Additioni & quipolle, sed eambulabo paullisper (prout ad animæ quietem facere video) pensans apud me, quò mihi accedendum sit, & quid faciendum . Hoc idem Additionis genus ad omnem orandi modum præmitti debet .

Oratio Præparatoria gratiæ contineat postulationem , vt mihi detur agnoscere quicquid deliquerio aduersus Decalogi Præcepta , meque in posterum emendare, intellectis illis exactius, & (vt par est) ad Dei gloriam, & salutem meam solito cautiùs obseruatis .

Primò ergo Mandatum quodlibet ordine discutiam , attendens quo pacto seruauerim illud, aut violauerim, deque succurrentibus in memoriam delictis veniam precabor, recitando semel, *Pater noster*.

Porrò in excutiendis singulis Præceptis satis fuerit insumi spatiū temporis , quo ter posset Oratio Dominica percurri . Notandum tamen quod circa Præceptum, cuius prenarratio rarer nobis acciderit , minus immorandum esset : at eò amplius, quò lapsus fuerit ex assuetudine frequentior : idque similiter circa Mortalia Peccata sit præstandum .

Completo de Præceptis singulis discursu, post mei accusationem, & gratiæ implorationem, vt ea vigilantiū deinceps custodiā, Colloquium dirigam ad Deum, iuxta rei occasionem .

Secundò, Similem orationis modum prosequemur circa Mortalia Peccata, post Additionem, & Præparatoriam orationem, sicut fecimus in Præceptis. Nihil enim utroque varium occurrit, nisi quod ad materiam attinet: cum Præcepta quidem seruanda sint, Peccata vero deuictanda. Cætera eadem sunt, fieri que itidem Colloquium.

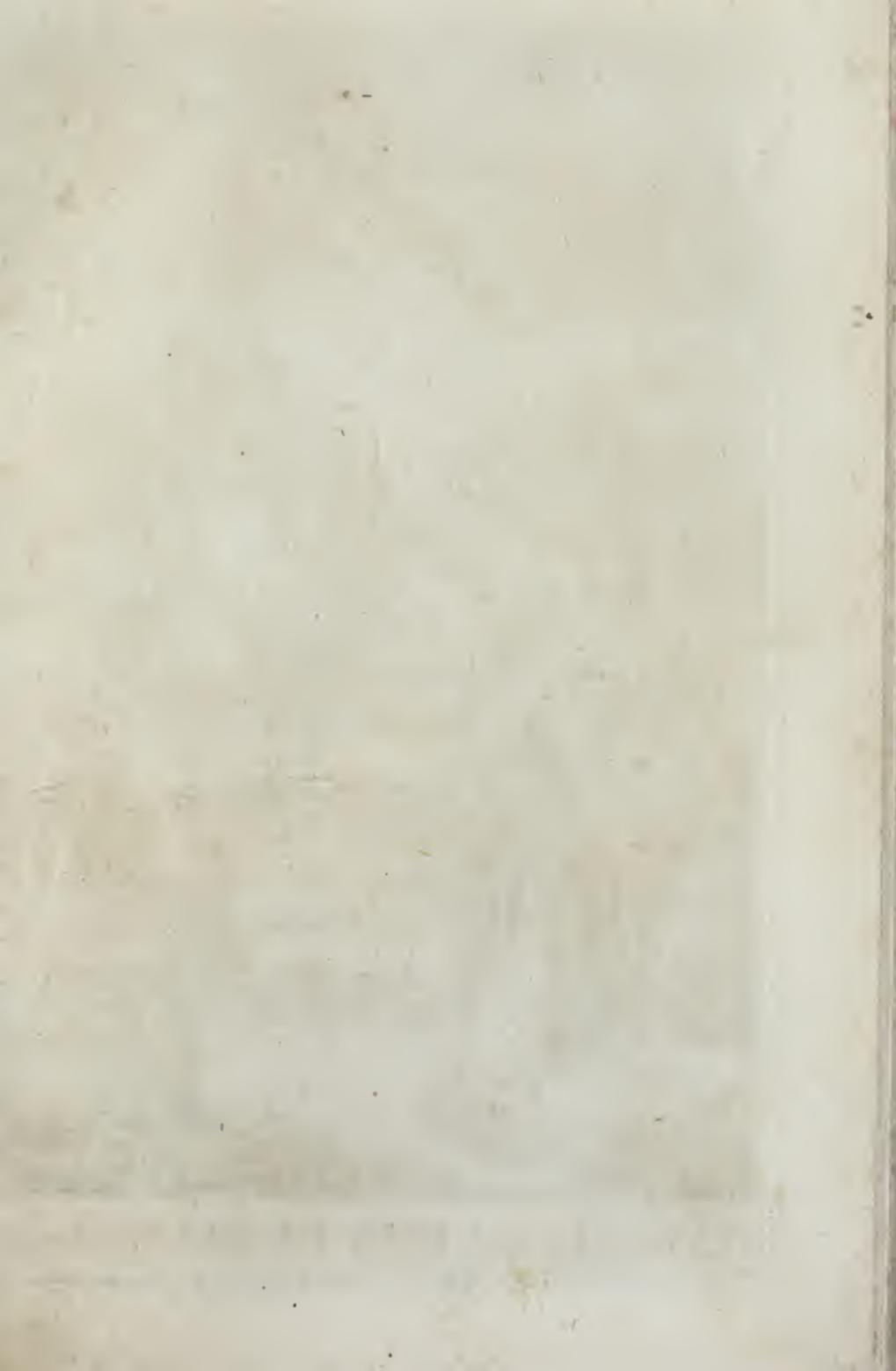
Secundum est peccatorum, vitiorumque notitiam iuuari per contrariorum actuum, & habituum considerationem. Quapropter per gratiam diuinam, & priam quamlibet exercitationem laborandum est uniuersali, ut virtutes sibi paret Mortalibus Peccatis septem oppositas.

Tertiò, Circa tres Animæ Potentias idem sequitur progressus ad additionem, orationem, & discussiōnem singularum, cum Colloquio ad finem, faciendus.

Quartò, Circa quinque Sensus Corporis, nulla re mutata, præter materiam. Vbi subnotandum est, quod, si quis optet in Sensum suorum usu Christum imitari; debet in oratione præparatoria seipsum super hoc Deo commendare, factaque Sensum singulorum examinationi Dominicam Orationem subiungere. Si vero similem affert Beatæ Virginis Mariæ imitationem; ei se commendet, tanquam à Filio id impetraturæ, & Salutationem Angelicam, dum sensus excutit, id est idem recitet.

QVA HORA NON PVTATIS. *Luc. 12.*

EXERCITIVM DE MORT E.

Oratio Præparatoria de more.

Primum Præludium est, vt me ipsum in lecto decumbentem, a Medicis derelictum, sineulla spe vitæ, quam possum vehementissima apprehensione concipiā.

Secundum est, vt petam à Deo gratiam sentiendi nunc mortis incommoda, vt vitam, ac mores in melius emendem, ea ratione, qua tunc fecisse maximè vellem.

Primum Punctum est, considerare Mortem esse perpetuam priuationem huius vitæ, Parentum, Cognatorum, Amicorum, rerumque omnium, tum delectabilium, tum utilium, quas maximè diligis, sine spe ullâ eadem in hac vita reuisendi. Homo, inquit Iob, cùm mortuus fuerit, nudatus, atque consumptus, ubi quo dolo est?

Secundum est, perpendere Certitudinem Mortis, quæ
1. colligitur ex ipsa Hominum natura corruptibili, ex contrariarum qualitatum, humorumque interiore confli-
ctu, ex Coeli exteriore intemperie. 2. Ex Dei præcepto.
Statutum est, ait Apostolus, omnibus Hominibus semel mori. 3. Ex poena peccati: Per unum Hominem, ait idem Apostolus, peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum Mors. 4. Ex experientia omnium, qui præcesserunt ab initio mundi usque ad hoc tempus, quamvis insignes in Sanctitate, Doctrina, Diuitijs, &c. fuerint.

Tertium est, expendere Incertitudinem Mortis ratio-
ne ætatis, horæ, loci, generis mortis, status siue gratiæ, siue damnationis, in quo erit Homo. Quot putas hac ipsa hora morientes poenis æternis multctandos? Iam si tibi ipsi nunc moriendum esset, quid futurum de te crederes? Illa Christi Domini dicta perpende: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus fit, &c. Estote parati, quia nescitis, qua hora Filius Hominis venturus est.

Quar-

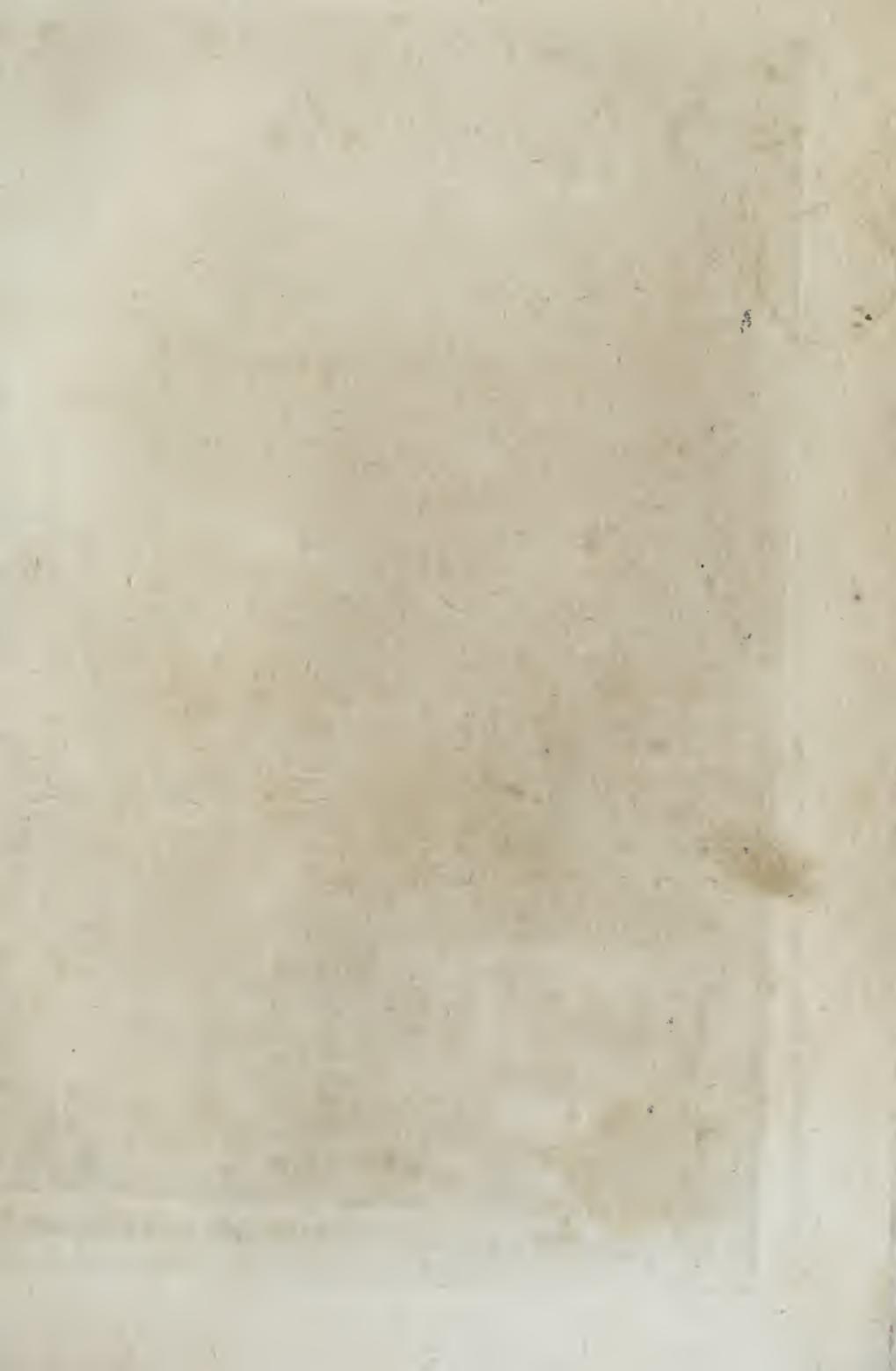
3. c. d.

Quartum est, considerare quæ sint euentura circa Corpus, tum ante, tum post mortem . Primo enim superueniet dolor incomparabilis à diuturnitate , & grauitate morbi , & ab animæ discessu mox futuro . 2. Insensibilitas, & defectus in omnibus sensibus . 3. Horror fœtidissimi sepulchri mentis oculis obiecti, in quo à carioribus corpus expulsum ponendum est, ut esca sit vermium, ne sua patredine, & corruptione Mundo noceat : quod S. Iob nouerat, cum aiebat : Putredini dixi , Pater meus es, Mater mea , & Soror mea vermis .

Quintum est, considerare quæ circa Animam sint futura similiter ante, & post mortem . 1. afficietur Dolore pro commissis malis, & omissis bonis, & pro rebus carioribus breui dimittendis . 2. Timore ex imminente iudicio particulari, expensa Iustitia summi Iudicis , & rigore Iudicij extremi vniuersalis . 3. Anxietate , quia nesciet, an sit adhuc in hac , vel in alia vita , ac propterea an sit adhuc poenitendi locus 4. Ignoratione rerum, & modi agendi alterius vitæ . 5. Apprehensione loci tenebricosi , ad quem Mors ducet, Hominem hac luce priuans, ut ait David : Posuerunt me in lacu inferiori, in tenebris, &c. quibus de causis sola memoria mortis videtur amara , & ultimum terribilium . 6. Statim è vita discedens Animastupebit ob rerum nouitatem . 7. Horror irruet super eam ob Inferni visionem , & Dæmonum exprobrantium illi , quod habet Isaias : In occursum tuum suscitabit tibi Gigantes . 8. Desperatione premetur , quia nullum sui mali remedium videbit : Peccator, inquit David, videbit, &c. dentibus suis fremet, & tabescet.

Colloquium in fine prout suggeret affectus .

Quis poterit cogitare diem aduentus eius. *Mala*cc**

EXERCITIVM DE IVDICIO.

Oratio Præparatoria est, qua petimus à Domino gratiam, &c.

Primum Præludium est Vallis Iosaphat, iuxta montem Oliueti, imaginaria constructio.

Secundum, est petitio gratiæ ad cognoscendam supremi Iudicis iustitiam, ut hinc concipiám dolorem, & odium peccatorum, cum fitmo proposito illa amplius non admittendi.

Primum punctum. Iudicium est inevitabilis sententia, à iustissimo Iudice Christo Iesu legitimè ferenda in malos omnes ut puniantur, & pro bonis, ut præmijs afficiantur, iuxta singulorum merita, vel demerita.

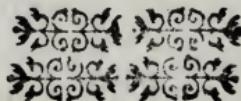
Secundum punctum. Præcedent Iudicium Signa in Cælis, in Elementis, & in Hominibus, arescentibus præ timore, & expectatione eorum, quæ superuentura erunt, & varia subinde sentientibus quoad mores, & doctrinam Antichristo adueniente; qui omni cura operatus est, ut, si fieri possit, in errorem inducantur etiam Electi. Succedet ignis conflagratio inexpectata, terribilis, nemini parcens, efficax, cuncta destruens: Omnia enim, ut ait S. Petrus, igne dissoluenda sunt.

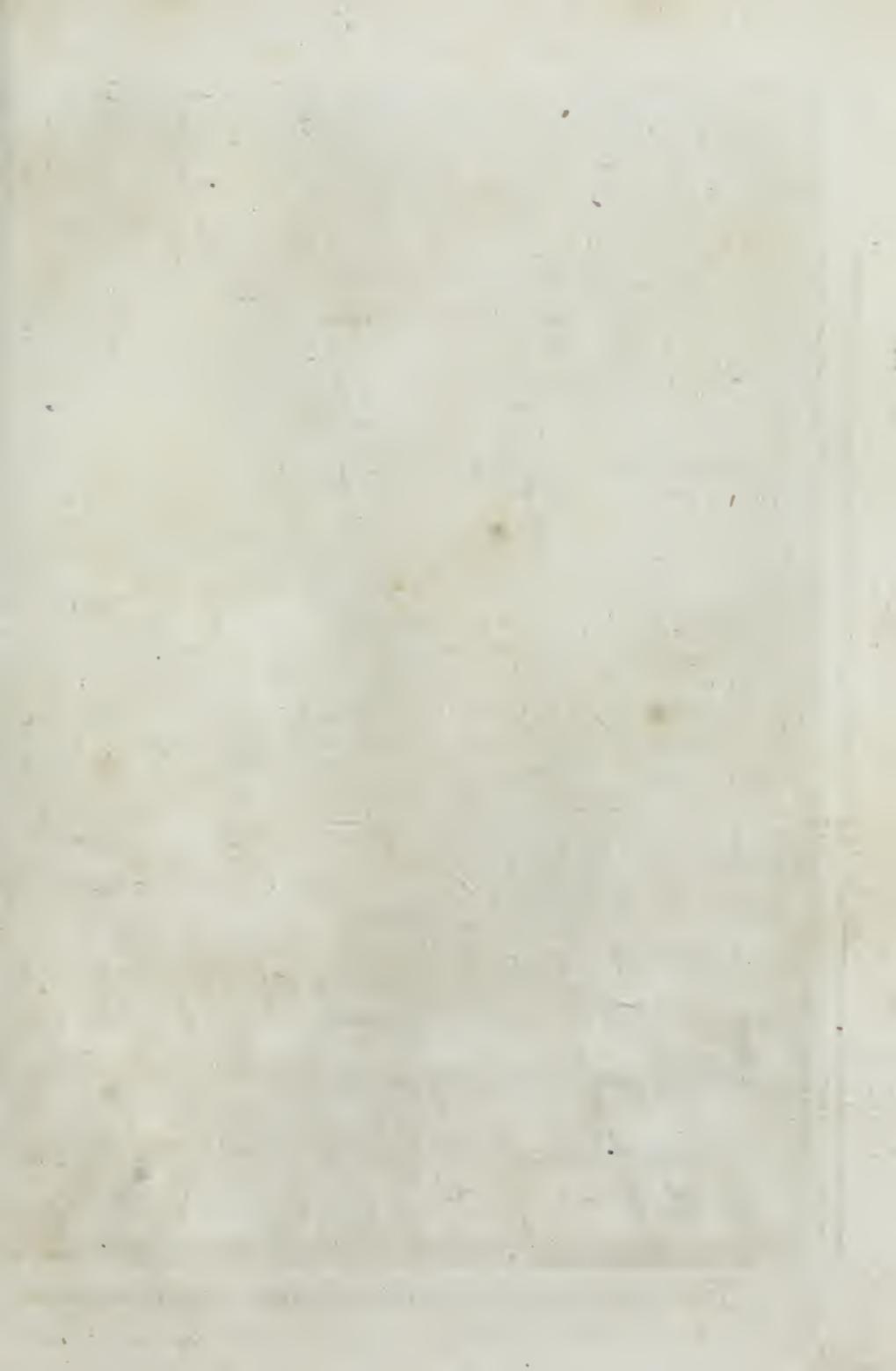
Tertium punctum. 1. Resurgent Homines omnes ex omni Orbis parte in iussu, & in voce Archangeli, & in tuba Dei: quam S. Hieronymus siue manducaret, siue biberet audire sibi videbatur sonantem horrendum illud: Surgite mortui, venite ad iudicium. 2. Congregabuntur omnes boni, malique in valle Iosaphat. 3. Separabuntur Mali de medio Iustorum, Angelorum ministerio. 4. Tantus horror, ac timor sententia ferenda inuadet Injustos; ut amaturi sint latebras, & dicturi montibus: Cadite super nos: & collibus: Operite nos: Item montibus, & petris: Cadite super nos, & abscondite nos, à facie sedentis super thronum, & ab ira Agni.

Quartum punctum. 1. Adueniet Christus Dominus cum potestate magna, & maiestate, comitante illum Angelorum agminum multitudine copiosa. 2. Parebit signum Filij hominis in celo. 3. Plangent omnes tribus terræ, cum videbunt Iudicem ipsum iratum, paratumque ad puniendum mala ab ipsis patrata.

Quintum punctum. 1. Examinabuntur minutissimè peccata omnia, mortalia, venialia, propria, aliena manifesta, occulta, cogitationes, operationes, verba etiam otiosæ. 2. Exigetur ratio beneficiorum, munerum obitorum, & talentorum, iuxta parabolam Christi Seruitoris: ita ut cui plus datum est, ab eodem plus exigatur. 3. Cumulabunt accusationes Angeli, propria Conscientia palam omnibus patens, & Damones: Praesto enim aderit aduersarius Diabolus, inquit S. August. & recitatabantur verba professionis nostræ, & obijciet nobis in faciem quicquid fecimus, qua die peccauimus, & quo loco, & quid boni tunc temporis facere debuimus. 4. Fiet comparatio eorum, qui maiora accepere, cum infidelibus, & peccatoribus, qui magis profecissent, si talia à Deo dona accepissent, iuxta illud Christi: Væ tibi Corozain, vae tibi Bethsaida: quia si in Tyro, & Sidone factæ essent virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio, & ciniere pœnitentiam egissent. 7. Feretur sententia in Reprobos: Ite maledicti in ignem æternum &c. Pro Electis: Venite Benedicti Patris mei, percipite regnum &c.

Colloquium fiet iuxta affectum, terminabiturque totum Exercitium oratione Domiuica, Pater noster.

Quis habitabit ex uobis cū ardorib^o sēpiternis. Is. 33.

QVINTVM EXERCITIVM DE INFERNO.

Oratio Præparatoria non differt à superiore.

Prius Præludium hic habet compositionem loci, subiecta oculis imaginationis, Inferni longitudine, latitudine, ac profunditate.

Posteriorius verò consistit in poscenda intimâ pœnarum, quas damnati luunt, apprehensione: ut si quando me ceperit diuini amoris oblitio; saltem à peccatis supplicij timor coérceat.

Punctum primum est, spectare per imaginationem vasta inferorum incendia, & animas igneis quibusdam corporibus, velut ergastulis, inclusas.

Secundum, audire imaginariè planetus, eiulatus, vociferationes, atque blasphemias in Christum, & Sanctos eius illinc erumpentes.

Tertium, imaginario etiam olfactu fumum, sulphur, & sentinæ cuiusdam, seu fecis, atque putredinis graueolentiam persentire.

Quartum, gustare similiter res amarissimas, ut lachrymas, rancorem, conscientiæque vermein.

Quintum, tangere quodammodo ignes illos, quorum tactu animæ ipsa amburuntur.

Colloquendo interim cum Christo, in memoriam adducendæ erunt illorum animæ, qui ad Inferni pœnas damnati sunt, vel quia credere noluerunt aduentum Christi: vel, licet crederent, non tamen conformem præceptis eius

vitam exegerunt : idque vel ante aduentum Christi , vel eodem tempore, quo vixit Christus in hoc mundo, vel post illud deinceps . Gratia postremò agendæ sunt eidem Christo quam maximæ , quod in tale quodpiam exitium non permiserit me corruere ; sed potius ad hunc usque diem summa pietate , & misericordia me prosecutus sit . Finis imponetur dicto , *Pater noster* .

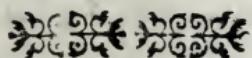

Mercenarij in domo Patris abundant.

MEDITATIO DE FILIO PRODIGO.

Luc. 15.

Oratio Præparatoria eadem, quæ semper :

PRæludium primum. Proponemus ob oculos ex una parte locum illum, ubi Filius Prodigus, in summa egestate porcos pascebatur: ex altera Palatium, in quo Prodigi Filij Pater in affluentia rerum omnium cum suis versabatur.

PRæludium secundum. Petemus à Deo, ut nos in suam gratiam benignè receptos, nunquam amplius à se recedere permittat.

Punctum primum erit, considerare, quām dispar sit eorum conditio, qui longè à Deo recessentes, peccatorum sordibus, quasi pororum siliquis pascuntur, & eorum, qui à peccatis absoluti, gratia perficiuntur. Id autem facilis intelligetur ex ijs, quæ de Filio Prodigo in Euangeliō narrantur, & potissimum ex illis verbis. (Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereo.)

Secundum punctum erit, perpendere Filij Prodigi confusione, cùm ex altera parte Patris in se clementiam, & liberalitatem, à quo portionem substantiæ accipiat, recordaretur: ex altera vero suam in Patrem ingratitudinem animaduiceret: quam confusionem tunc maximam fuisse considerabimus; cùm se squalore, ac paninis obsitum coram Patre sisiteret, sūmque ac Patris diu-millium ornatum inspiceret. Hæc, & alia partim ad nos, tanquam Filios, partim ad Deum, tanquam Paren-tem, referemus.

Tertium punctum erit, attendere summam Patris in
Filiū benignitatem, quem adhuc longè existentem
videns, misericordia motus est, & accurrens cecidit super
collum eius, & osculatus est eum . Sic nos Deus, cùm ad-
huc longè absimus, intuetur, & misericordia motus , auxi-
lio suo præuentos benignè amplectitur , delictorumque
nostrorum oblitus, in gratiam denuo recipit . Vnde meri-
tò coram illo humillimè prostratus,cum Prodigo Filio ex-
clamabis : (Pater, peccavi in Cælum, & coram te, iam non
sum dignus vocari filius tuus .)

Quartum erit , considerare eò progressam esse Patris
benignitatem, vt ad se redeuntem Filium non modò
recepérít, verùm etiam pristinæ dignitati restitutum, sto-
la prima vestiri, anulo insigniri , calceamentis indui, hec
est gratia, ceterisque donis ornari iusterit . Quinimo ad
ostendendā cordis profusam lætitiam, & vniuersæ fami-
liæ gaudium, de Vitulo saginato, è selectis armentis con-
uiuium instruxerit: quod quidem conuiuium, rectè sacram
Eucharistiam interpretabimur , vbi sanctissimo Christi
Corpo, & Sanguine resicimur .

Colloquium erit, vt cum Deo loquens,hanc tantam,
ipsius bonitatem in te alioqui indignissimum admí-
reris, interrogando, quid in te viderit, vt te tam benignè
amplectetur . Gratias igitur summas Parenti Optimo
referes, petesque ab eo, vt te tardem in domum , ac he-
reditatem suam receptum, nunquam amplius à se discede-
re patiatur . In fine recitandum est *Pater noster* .

Excam'. ad eū extra castra impropiū ei' portantes. Hebreis.

CONTEMPLATIO REGNI IESV CHRISTI.

Oratio Præparatoria fiet more supradicto.

PRæludium primum ad constructionem loci nunc erit, ut spectare nos imaginemur synagogas, villas, & opida, quæ prædicans Christus pertransibat: & sic de locis alijs.

Secundum, ad gratiam poscendam pertinens, in hac parte erit, petere à Deo, ne obscuridescamus vocante nos Christo, sed ad sequendum, ac obtemperandum promptius.

PVncutum primum esto, proponere mihi ob oculos humanum Regem diuinitus electum, cui Principes, & populi omnes Christiani reuerentiam, & obsequium praestare debeant.

SEcundum est, imaginari quod audiam illum Regem loquentem ad omnes subditos: In animo est mihi regiones infidelium vniuersas ditioni meæ subiucere: Quicunque igitur comitari me velit, paratus sit oportet non alio vti victus vestitu, rebusque alijs, quam me vtentem conspexerit: In iisdem quoque laboribus, vigilijs, & casibus cæteris mecum persistendum erit, ut particeps fiat victoriae, & felicitatis vniuersisque, prout laborum, ac molestiarum socius extiterit.

Tertium est, considerare quidnam respondere debant Regi amantissimo, & liberalissimo fideles subditi, & quam promptè ad omnem eius voluntatem offerre se accinctos. Contra vero si quis non obaudiret, quanto apud homines vniuersos vituperio dignus esset, atque quam ignauus miles aestimandus.

Pars secunda huius Exercitij consistit in collatione similitudinis inter dictum Regem, & Dominum IESVM Christum, circa triplex illud punctum.

Primò, sic applicabimus exemplum: Si terrenus ille Rex, cum bellica sua euocatione, dignus est, cui attentio, & obsequium præstetur; quanto magis Christus Rex aeternus, mundoque toti conspicuus, qui singulos ad se his invitat verbis? Mea hæc est iustissima voluntas, totius mundi dominium mihi vendicare, inimicos meos debellare omnes, ac ita deum in Patri mei gloriam intrare. Proinde quisquis eò mecum venire cupit, laboret mecum necesse est: labori enim præmium respondebit.

Secundò, ratiocinabimur neminem fore sanx mentis, qui non cupidissime Christi seruitio se totum offerat, & addicat.

Tertiò, iudicandum erit, quòd ij, qui se obsequijs illius prorsus duxerint mancipandos, non seipso tantum ad laborum tolerantiam, verùm etiam maiora, & præclariora quædam munera oblaturi sunt, expugnata carnis, sensuum, amorisque proprij, & mundani rebellione. Vnde respondebit quisque in hunc ferè modum.

EN, à Rex supreme, ac Domine vniuersorum, tua ego, licet indignissimus, fretus tamen gratia, & ope, me tibi penitus oftero, meaque omnia tuæ subiçio voluntati: attestans coram infinita bonitate tua, necnon in conspectu gloriose Virginis Matris tuæ, totiusque Curiæ cælestis, hunc esse animum meum, hoc desiderium, hoc certissimum decretum, ut (dummodo in maiorem laudis tuæ, & obsequiij mei prouentum cedat) quam possim proximè te sequar, & imiter in ferendis iniurijs, & aduersis omnibus, cum vera tum spiritus, tum etiam rerum paupertate: Si (inquam) Sanctissimæ tuæ Maiestati placeat ad tale me vitæ institutum eligere, atque recipere.

*SECVNDVS ORANDI MODVS
ex vocum Orationis singularum per pensa
significatione.*

Additio eadem , quæ superius, it prævia .

Oratio Præparatoria personæ congruet, ad quam dirigitur .

Secundus orandi modus est, vt flexis genibus, vel sedendo (pro habitudine corporis, & animi deuotione) oculis vel clausis, vel defixis in partem vnam, neque huc , & illuc motis, precationem Dominicam à principio recitemus, & in prima voce, quæ est, Pater, meditationis figamus pedem , quamdiu circa eam variæ nobis significatio-nes , similitudines , spirituales gustus , & aliae commotio-nes deuotæ incident : & ita deinceps per singula eiusdem, vel alterius Orationis verba factitabimus .

Regulæ tres circa hac seruandæ .

Prima , vt in tali precationis cuiuslibet ruminatione , horæ spatium insumamus : quo expleto, Ave Maria , Credo, Anima Christi, & Salve Regina, semel iuxta com-munem morem , vel mente sola , vel etiam voce percur-rantur .

Secunda est , quod , si orantibus hoc modo nobis, in- una voce , vel duabus meditatio affluat , & interna si-mul delectatio ; postponenda erit transcurrendi cura , liceat hora tota prætereat : qua elapsa , reliquum Ora-tionis cursim recitetur .

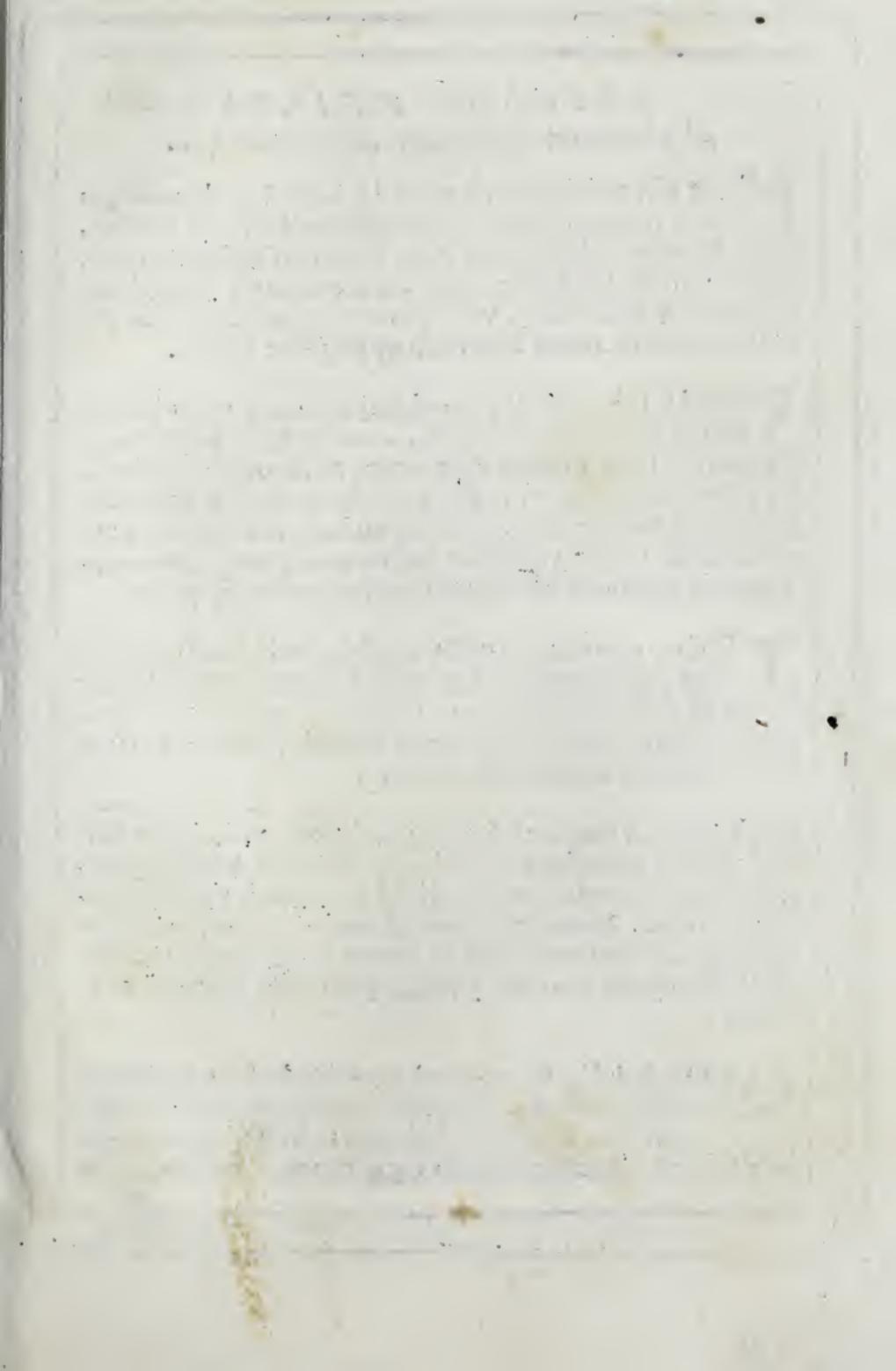
Tertia , vt quando ita contigerit meditandæ voci vni ,
aut pauculis horam impendisse ; postridie recitato breui-
ter eo , quod excussum fuit , ad sequentis verbi considera-
tionem pergamus .

Post excusam verò ad hunc modum Dominicam pre-
cationem totam , succedet Salutatio Angelica : deinde
alia , atque alia Oratio : vt sine interruptione hæc orandi
exercitatio procedat .

Ad hæc , Oratione qualibet sic completa , personam
illam , ad quam pertinebat , paucis compellabimus , virtu-
tem aliquam , aut gratiam petentes , qua maximè indigere
nos senserimus .

*REGVLAE VTILES
ad pleniores spirituum discretionem.*

Prima est, quod proprium est Dei, & Angeli cuiusque boni, veram infundere spiritualem lætitiam animæ, quam mouent, sublata tristitia, & perturbatione omni, quam ingessit Dæmon: cum hic è contrario sophisticis argumentis quibusdam, veri speciem præferentibus, lætitiam illam in anima repartam oppugnare soleat.

Secunda, solius est Dei consolari animam, nulla præcedente consolationis causa, cum sit hoc proprium Creatoris, suam ingredi creaturam, & illam in amorem sui totam conuertere, trahere, & mutare. Causam vero præcedere nullam tunc dicimus; quando nec sensibus, nec intellectui, neque voluntati nostræ quicquam obiectum est, quod eiusmodi consolationem causare ex se possit.

Tertia, quoties præcessit consolationis causa, auctor eius potest existere tam malus Angelus, quam bonus: sed ad fines tendunt contrarios: bonus quidem ut anima in boni cognitione, & operatione magis proficiat: malus autem ut malè agat illa, & pereat.

Quarta, id moris est spiritui maligno, ut in lucis Angelum transfigurans sese, cognitis pijs animæ votis, primum obsecundet, mox indè ad peruersa sua desideria illam alliciat. Simulat etenim ab initio bonas, sanctasque hominis cogitationes sequi, & fouere: at deinde in occultas fallaciarum suarum pedicas paulatim tractum illaqueat.

Quinta, sedulò, & accuratè excutiendæ sunt cogitationes nostræ circa principium, medium, & finem suum: quæ tria si rectè se habeant; Angeli boni argumentum est cogitationes illas luggerentis: sin autem perdi-

discursum mentis aliquid offertur, vel sequitur, quod ex se malum sit, vel auocet à bono, vel ad minus bonum impellat, quām anima prius querendo sequi decreuisset, vel animam ipsam defatiget, angat, ac perturbet, sublata quæ prius aderat quiete, pace, & tranquillitate, euidens tunc erit indicium auctorem esse cogitationis eiusmodi spiritum malignum, vt pote vtilitati nostræ semper aduersantem.

Sexta, quoties contingit in aliqua suggestione deprehendi hostem ex cauda sua serpentina, idest sine malo, quem semper nobis insinuare studet; tunc plurimum iuuat reuoluere discursum totum, & notare quid ab initio prætexuerit bona cogitationis, & quomodo præcedentem spiritualis gustus suavitatem, animi serenitatem sensim amouere, ac venenum suum infundere tentarit: vt per huiusmodi experimentum, cognitæ illius fraudes, facilius deinceps caueantur.

Septima, eorum, qui promouent in bono salutis, animis se insinuat vterque spiritus diuerso modo: bonus quidem leniter, placide, ac suauiter, sicut aquæ stilla inspongiam illabens: malus verò duriter, implacide, & violenter, cum strepitu quodam, sicut imber decidens in petram: illis autem, qui in dies tendunt in deterius, oppositum prorsus vsu venit: cuius sanè diuersitatis ratio est, quatenus Angelo utrilibet similis est, vel dissimilis animæ ipsius dispositio: si enim contrariam sibi eam alteruter Spiritus inuenerit; cum strepitu, & pulsu, qui facile aduerti queat, ei se coniungit: si verò conformem; tamquam in propriam, & apertam domum subit cum quiete.

Octaua, quoties sine prævia vlla causa consolatio nobis adeit, quamuis ei tanquam diuinitus immixta, vt supra dictum est, nihil fallacia subesse possit; debemus tamen attente, ac sollicitè distinguere præsens consolatoris

nis tempus à proximo sequente , in quo anima feruet
adhuc , & fauoris diuini nuper accepti sentit reli-
quias : nam posteriore hoc tempore frequenter accidit ,
ut vel ex habitu , discursu , & iudicio propriio , vel ex boni ,
aut mali spiritus instinctu aliqua sentiamus , vel delibere-
mus , quæ cùm ab ipso Deo citra medium non emanent ;
solerti indigent discussione , priùs quam aecipient assensum ,
vel in opus veniant .

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18.

19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26.

27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34.

35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42.

43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.

51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58.

59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66.

67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74.

75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82.

83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90.

N O T A N D A

pro Secunda hebdomada.

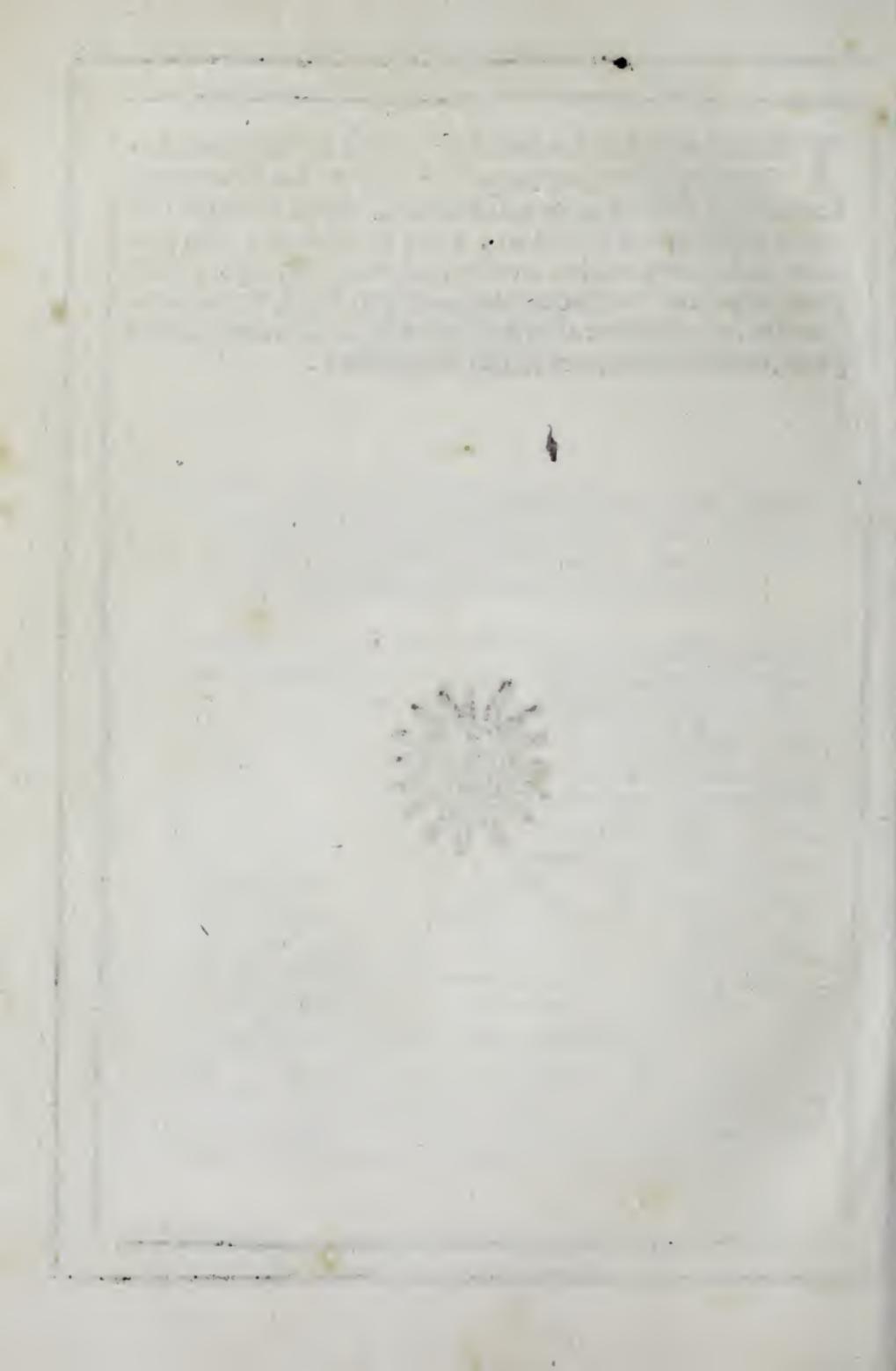

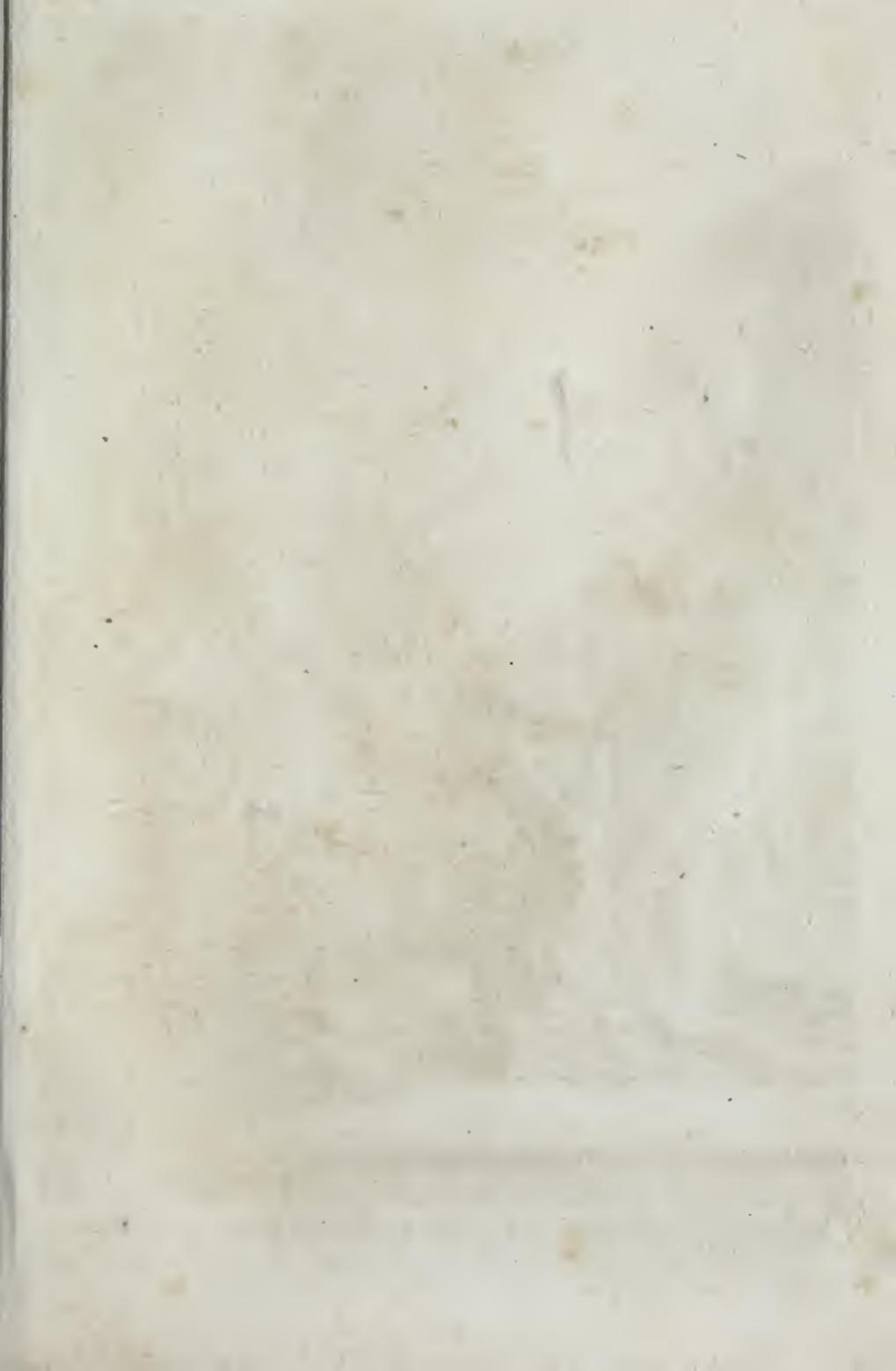
PRimum; quod tam in hac, quam in qualibet sequente hebdomada nullum debo legere, vel cogitare aliud mysterium, nisi quod eadem hora, aut die considerandum sit: cum alioquin unum alteri obturbet.

Secundum, quod in hac hebdomada secunda, ex decem Additionibus in prima traditis, variari debent secunda, sexta, & septima, cum decima ex parte. In secunda quidem hoc mutatur, quod, simul atque excitator à somno, meditationem proximè instantem debo menti obijcere, ac desiderium prouocare cognoscendi clarius Incarnati æterni Verbi, ut ipsi seruiam, & adhærescam tanto propensiùs; quanto incredibiliorem erga me bonitatem eius perspexero. In sexta vero, vt frequenti versem memoria vitam Christi à tempore Incarnationis ad locum usque, siue mysterium, de quo in praesenti die, vel hora sum meditaturus. In septima, vt luce, vel obscuritate, sereno caelo, vel turbido deleter, quatenus ad scopum refert desideratae rei pertinendum. In decima, vt ita me geram, sicut exigere videtur mysterij contemplandi genus: cum nonnulla ex mysterijs penitentiam requirant, alia non item. Decem igitur Additionibus utendum erit circumspecte.

Tertium est vltimò notandum , quòd in omnibus aliarum horarum (præterquam noctis mediæ, & auroræ) Exercitijs , assumendum erit aliquid , quod secundæ , & tertiaræ Additioni æquiualeat , hunc in modum : vbi primum in mentem veniet , adesse meditandi horam ; priusquam accedam , prospiciam eminus , quòd ferar , & coram quo sim apparitus : ac trans cursa obiter Exercitijs oblati parte , contemplationem statim auspicabor .

Descendit ad ima ut uos tolleret ad superna.
Phil: Carp:

MEDITATIO PRIMA
De Incarnatione IESV Christi. Luc. I.

Oratio Præparatoria nihil à superioribus variatur.

PRæludium primum est , proferre in medium contemplandæ rei historiam , quæ hoc loco erit . Quomodo Personæ tres Diuinæ , vniuersam terræ superficiem speculantes , hominibus refertam , qui ad infernum descendebant , in Deitatis suæ æternitate decernunt , vt Secunda Persona , pro salute humani generis , naturam hominis assumat . Vnde , adueniente tempore præstituto , Archangelus Gabriel ad B. Virginem Mariam nuncius destinatur .

Secundum pertinet ad loci compositionem , quæ erit visio imaginaria , perinde ac si oculis pateret , terræ vniuersæ ambitus , quam habitant tot diuersæ gentes . Deinde ad certam Mundi partem domuncula spectetur B. Virginis , apud Nazareth , in Prouincia Galilææ sita .

Tertiū continet gratiæ postulationem , vt intimè cognoscam , quo pacto Dei Filius mei causa sit Homo factus , vt ardentiū ipsum amem , & abhinc sequar studioſius .

1. Angelus Gabriel B. Virginem salutans , Diuini Verbi conceptionem ei nunciat : *Ingressus Angelus ad eam , dixit : Ave gratia plena , Ecce concipies in utero , Et paries filium .*

2. Confirmat Angelus id , quod prædixerat , adducto exemplo de S. Ioannis Baptiste conceptione admiranda : *Et ecce Elizabetb cognata tua , Et ipsa concepit filium in senectute sua .*

3. Respondit Angelo Virgo sancta : *Ecce ancilla Domini , sis mihi secundum verbum tuum .*

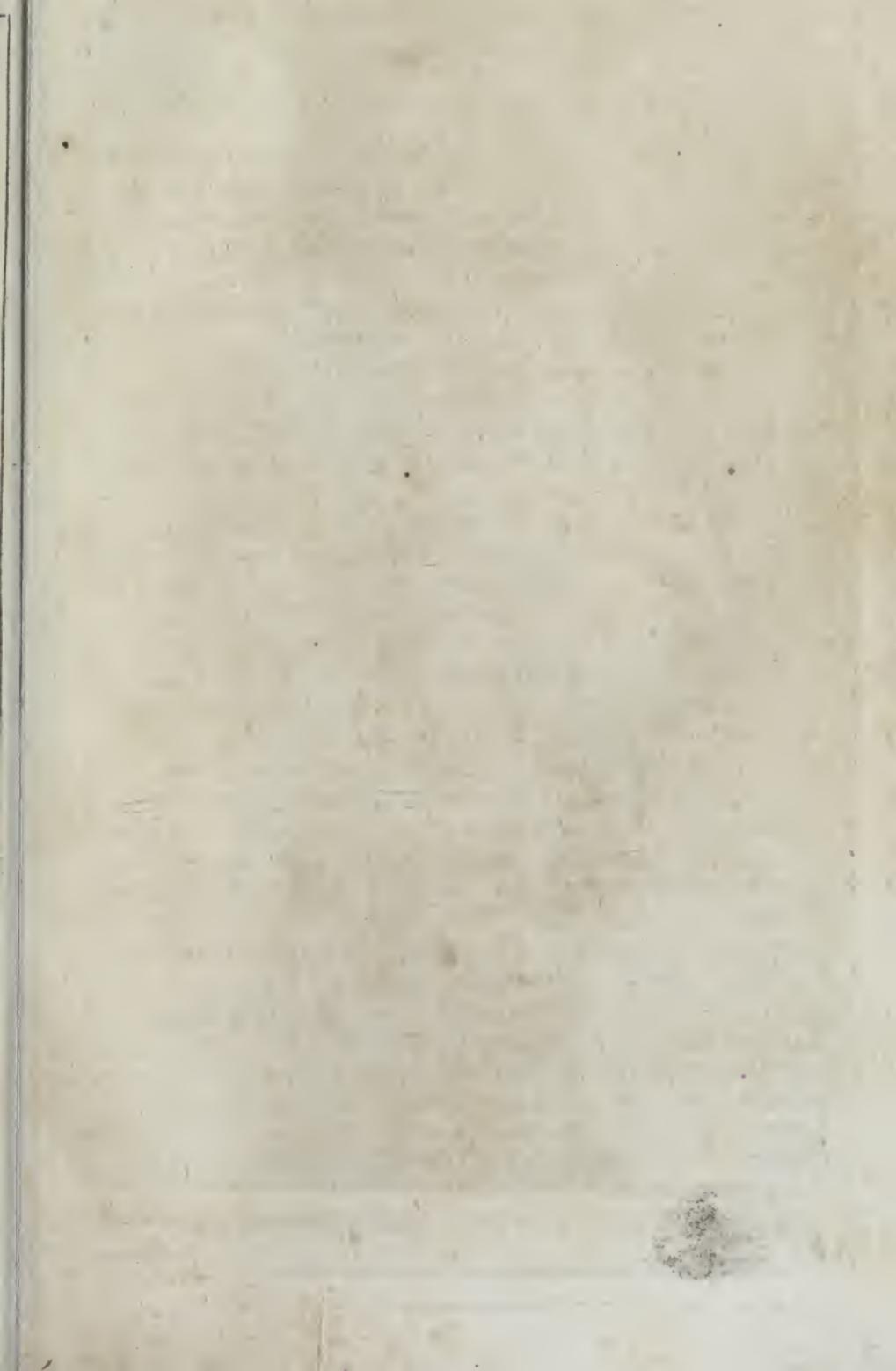
Vnctum primum est , vt speculer Personas omnes , de quibus agitur : & primò quidem homines super faciem terræ degentes , adeo moribus , gestibus , & affectibus

nibus diuersos : quosdam albos, & nigros alias: nonnullos
fruentes pace , & reliquos bellis agitatos : hunc ploran-
tem, & ridentem illum: sanum vnum, & alterum ægrotum:
nascentes multos , & multos viciissim morientes, cæteras-
que varietates propè innumeratas. Deinde contemplandæ
erunt Personæ tres Diuinæ è solio regali suo intuentes
omnia hominum genera , in superficie terræ , cœcorum
more viuentium, passimque morientium, & descendantium
ad Infernum . Postea Virginem Mariam , cum Angelo
eam salutante , considerabimus , aliquid indè semper ad
nos reflectendo , vt ex consideratione tali fructum ali-
quem referamus .

Secundum punctum est , auditu interno excipere, quid
loquantur Personæ omnes : vt homines in terris con-
fabulantes, blasphemantes, sibique inuicem conuiciantes .
Diuinæ verò Personæ in Cælo, de redimento humano ge-
nere colloquentes . Virgo , & Angelus in cellula de In-
carnationis mysterio tractantes . Quorum omnium refle-
xione, scu applicatione quadam ad me ipsum facta, stude-
bo ex singulis non nihil fructus decerpere .

Tertium consequenter erit, actiones quoque Persona-
rum simul attendere: vtputa, quomodo se inuicem
Mortales infelent, concutiant, trucidant, & omnes ruant
ad inferos . Quomodo Sanctissima Trinitas Incarnatio-
nis opus exequatur . Quomodo item sua Angelus funga-
tur legarione, & B. Virgo , humillimè se gerens , Diuinæ
gratias agat Maiestati . Ex quibus ad nos ipsos, vt dictum
est, reflexis, fructus obiter est legendus .

Colloquium postremò subijcam , disquisitis studiosè
verbis, quibus Diuinam quamlibet Personam , Ver-
bum Incarnatum , & ipsius Matrem dignè valeam com-
pellare : petendo etiam pro affectu, quem in me sensero ,
quicquid ad maiorem iuuet imitationem Domini mei Iesu
Christi , velut nunc recens Incarnati . Recitatitur in-
fine , *Pater noster.*

Aut X̄pus fallitur, aut mundus errat.

Ber. Nai

CONTEMPLATIO SECUNDA

De Natiuitate. Luce 2.

Oratio Præparatoria sicut supra .

PRæludium primum ex historia dependet , quæ recente-
sensa est ab egressu B. Virginis ex oppido Nazareth :
quo scilicet modo ipsa iam nono mense grauida , & insi-
dens asinæ (ut piè meditari licet) ac Ioseph comes , cum
Ancillula , & boue , profecti sunt Bethlehem , tributum à
Cæsare exactum pro se soluturi .

Secundum verò deducendum erit ex consideratione
itineris , æstimata eius longitudine , obliquitate , leni-
tate , vel asperitate passim occurrente : deinceps etiam
Natiuitatis locum rimabimur , speluncæ similem : latum
vel angustum : planum , vel erectum : commodè , vel in-
commodè paratum .

Tertium à superiore nihil mutabitur .

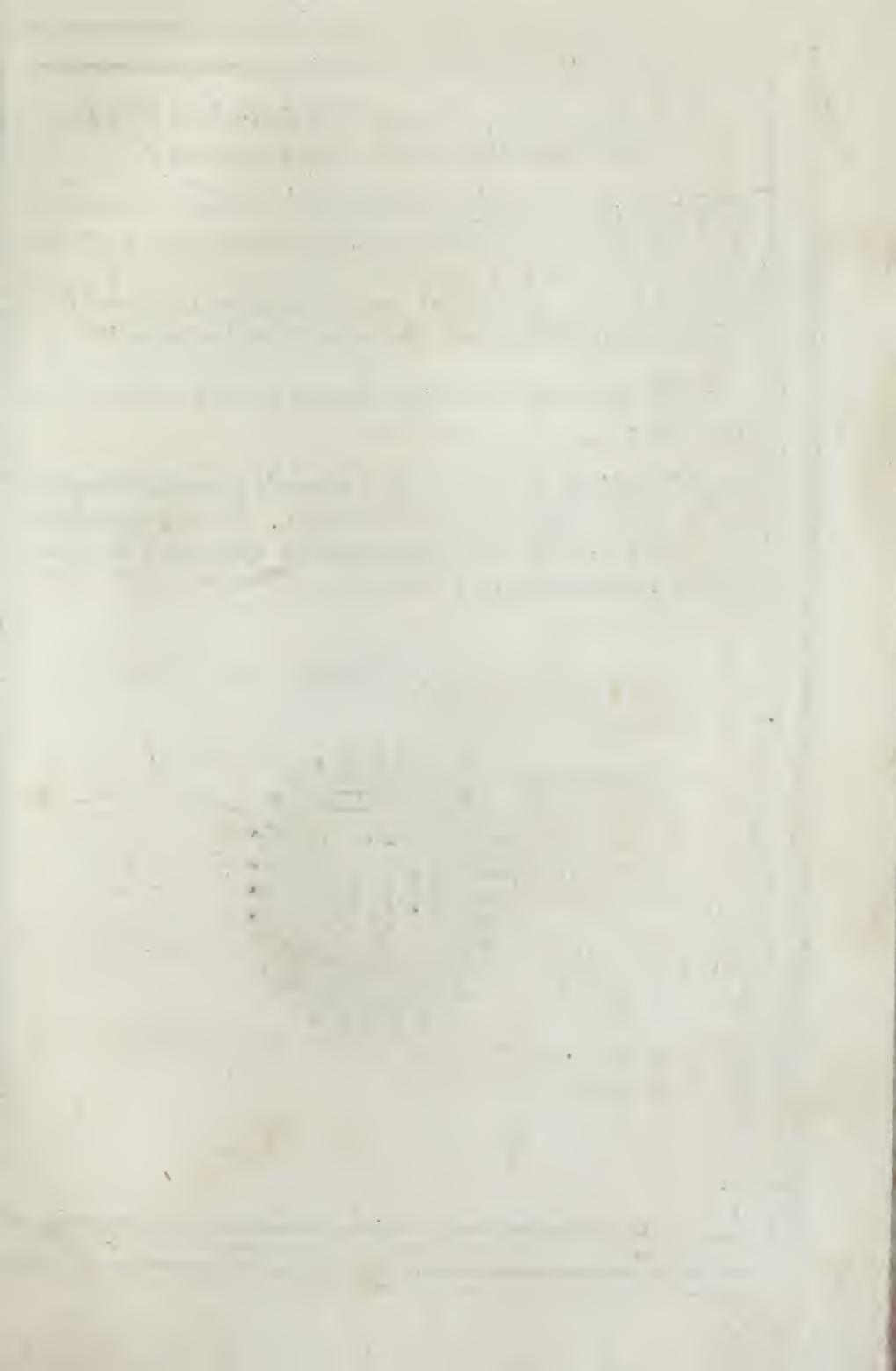
1. **B**eatæ Maria , cum Ioseph sponso suo , è Nazareth proficiscitur Bethlehem : *Ascendit autem & Ioseph à Galilæa, &c. in Betlehem, &c. ut proficeretur cum Maria despensata sibi uxore prægnante .*
2. Peperit filium suum primogenitum, & pannis eum inuoluit, & reclinauit eum in præsèpio .
3. **E**o tempore facta est cum Angelo multitudo militiae celestis laudantium Deum, & dicentium : *Gloria in altissimis Deo, &c.*

Punctum primum est, aspectus Personarum, vt Virginis Deiparæ, & Ioseph coniugis, cum Famula, & Christi Domini, vt infantis nunc primum nati : Inter quos me adesse fingam, tamquam pauperculum, eorum utcumque necessitatibus, cum reuerentia maxima, famulantem . Ac inde quid ad me redire emolumenti, ex tali spectaculo possit, dispiciam .

Secundum conficiur ex verborum, quæ ibidem fiunt, apprehensione fructuosa .

Tertium, ex negotiorum, quæ illic geruntur, inspectione : puta itineris, laborum, & causarum, ob quas summus omnium Dominus in summa natus sit estate, latus quoque in hac vita, cum perpetua paupertate, labores, famem, siti, astum, frigus, opprobria, verbera, & Crucem tandem subitus, idque mei causa . Vnde per singula studebo prouentum aliquem spiritualem colligere .

Hæc demum concludenda erunt initio Colloquio, & finito cum, *Pater noster* .

TERTIA CONTEMPLATIO
est Repetitio præcedentium duarum.

Pro tertio Exercitio, seu Contemplatione, repetuntur duæ præcedentes, cum oratione præparatoria, & ijsdem tribus præludijs, notando vbique, & fixius tractando illas partes, in quarum priore transcursu, aliquid illustrationis, consolationis, vel desolationis acceperim.

Subdetur etiam **Colloquium cum oratione Dominica**,
vt priùs.

Notandum, eūdem esse repetendi Exercitij modum,
& ordinem in hac hebdomada, & in sequentibus,
qui fuit in prima: nisi quòd mutatur materia, eādem
forma permanente.

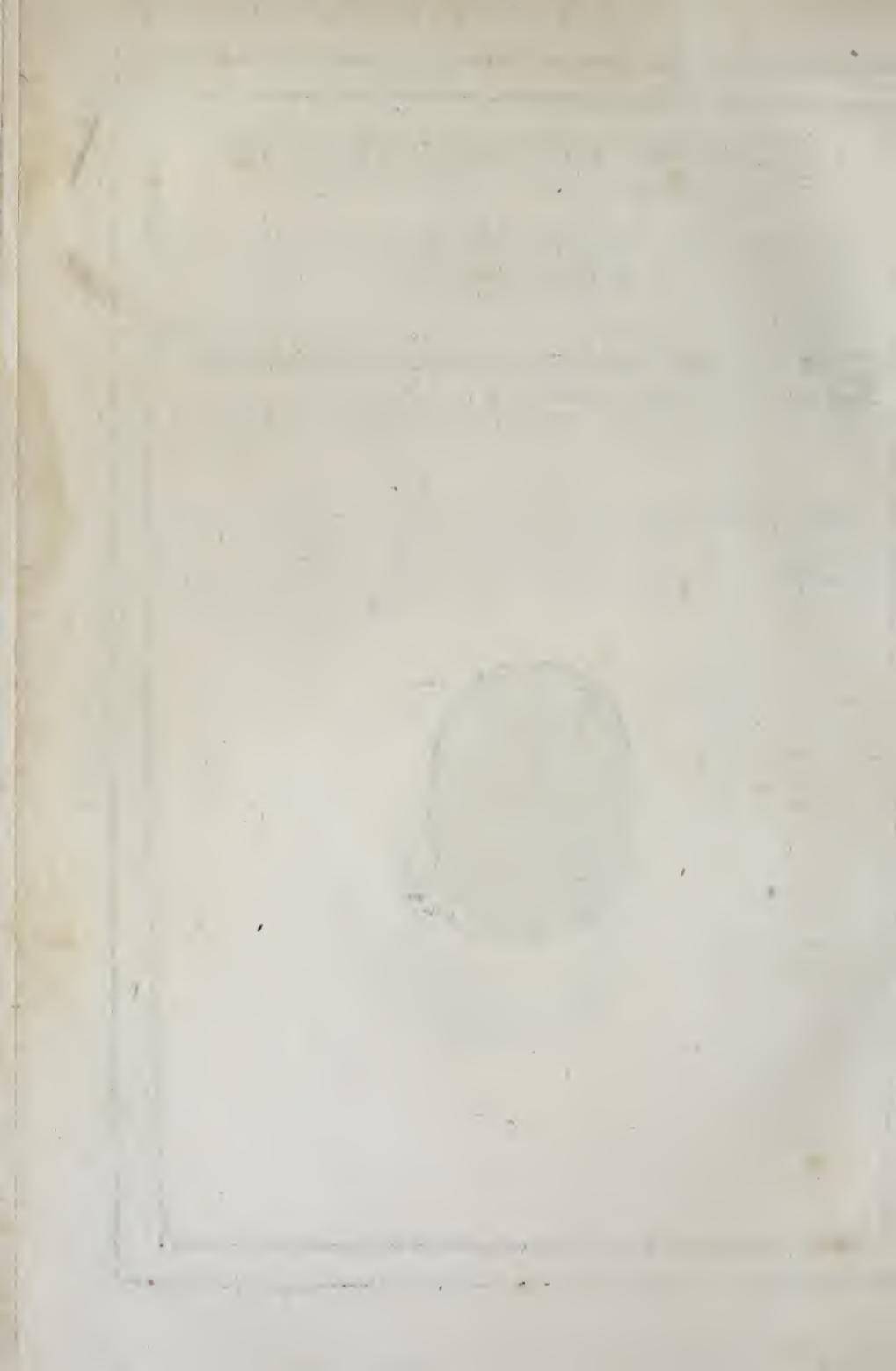

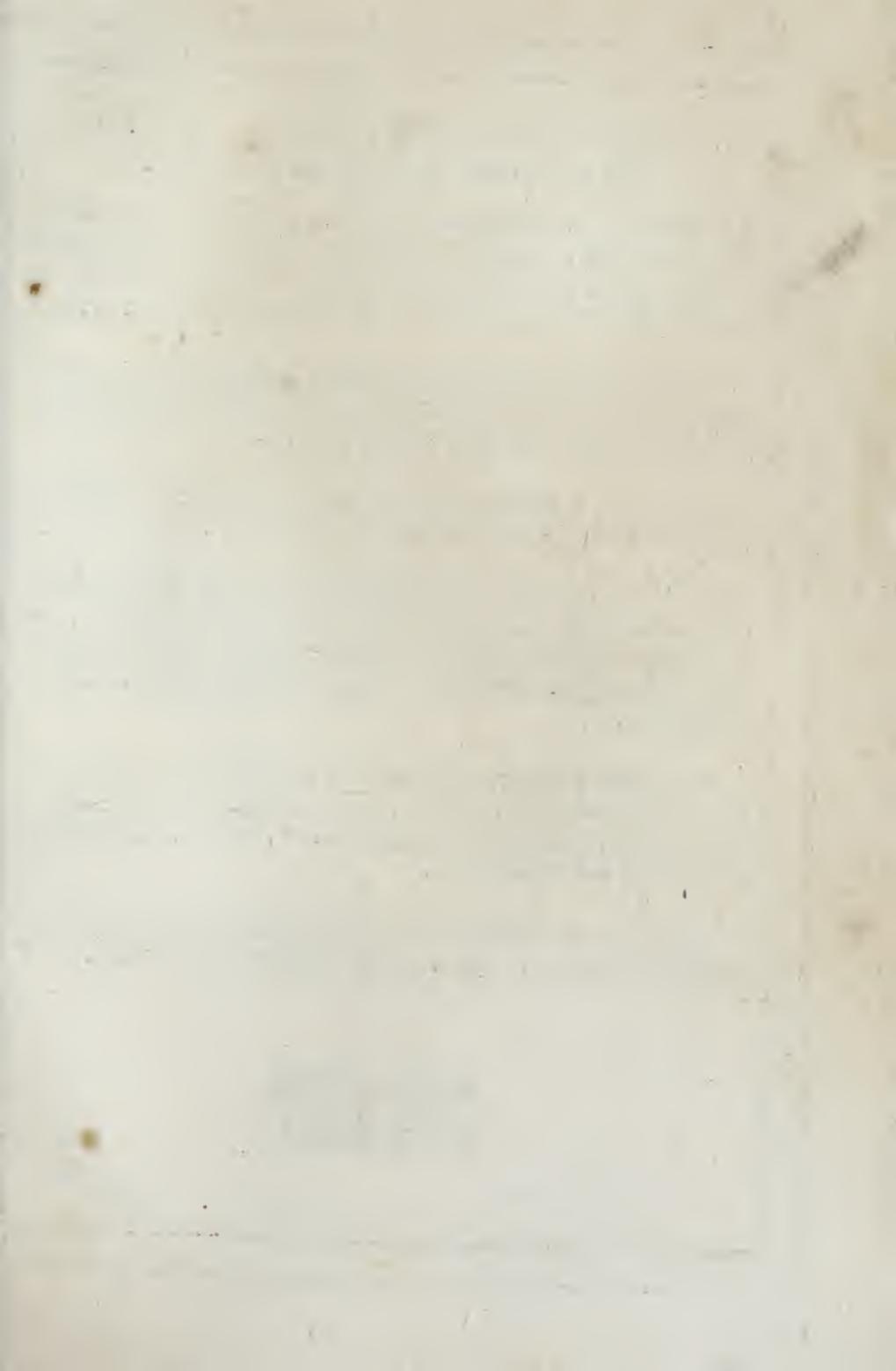
QVARTA CONTEMPLATIO.

Est primæ, ac secundæ iterata repetitio, proximæ præcedenti penitus conformis.

QVINTA CONTEMPLATIO est Applicatio Sensuum ad prædictas.

Post orationem Præparatoriam , cum tribus iam dictis præludijs , apprimè conductit , quinque imaginarios Sensus , circa primam , & secundam contemplationem , eo, qui sequitur, modo exercere , prout res subiecta feret.

Punctum primum erit , secundum imaginationem respicere personas omnes , & notatis , quæ circa eas occurrent , circumstantijs , utilitatem nostram elicere .

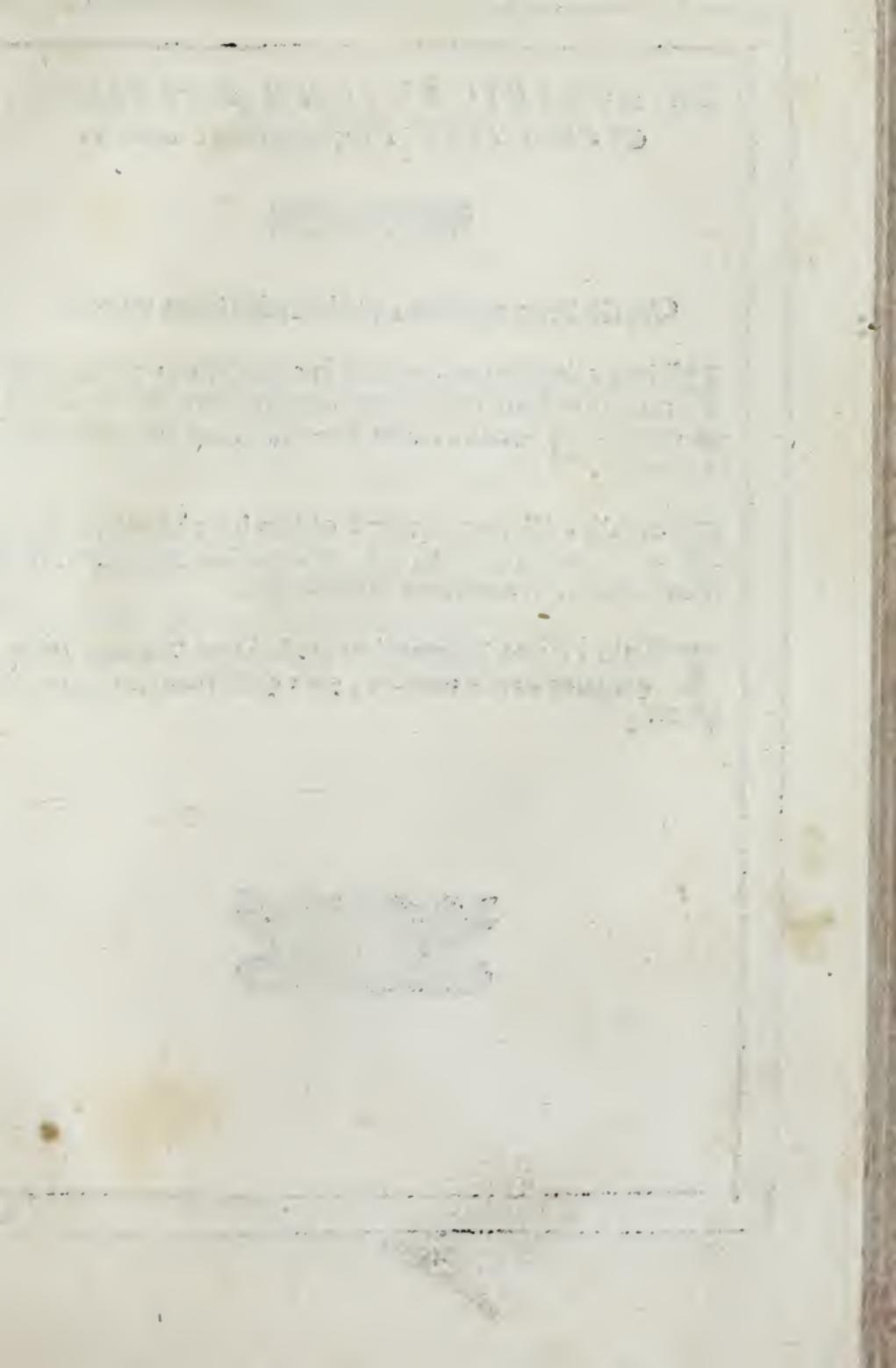
Secundum , velut audiendo quid loquantur , aut loqui eas deceat , omnia in ysum nostrum trahere .

Tertium , interiore quodam gustu , & olfactu sentire , quanta sit suauitas , & dulcedo animæ , diuinis donis , ac virtutibus imbutæ , iuxta rationem personæ , quam consideramus , adaptando nobis ea , quæ fructum aliquem afferre possint .

Quartum , per internum tactum attrectare , ac deosculari vestimenta , loca , vestigia , ceteraque personis talibus coniuncta , vnde fiat nobis deuotionis , vel boni cuiuslibet spiritualis maior accessio .

Huic erit Contemplationi per Colloquium imponendum finis , sicut prioribus adiecto itidem , Pater noster .

**DE PURIFICATIONE B. VIRGINIS,
& Pueri IESV Præsentatione. Luc. 2.**

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò , detulerunt puerum in templum , ut præsenta-
rent eum Deo, tanquam primogenitum, offerentes pro
eo consuetum munus , *Par Turturum, aut duos pullos Co-*
lumbarum.

Secundò , Simeon veniens eadem hora in templum ,
Accepit eum in ulnas suas, & benedixit Deum, & dixit:
Nunc dimittis seruum tuum Domine, &c.

Tertiò , Anna Superueniens confitebatur Domino , & lo-
quebatur de illo omnibus , qui expectabant redemptionem
Israël.

DE FVGA IN AEGYPTVM.
Matth. 2.

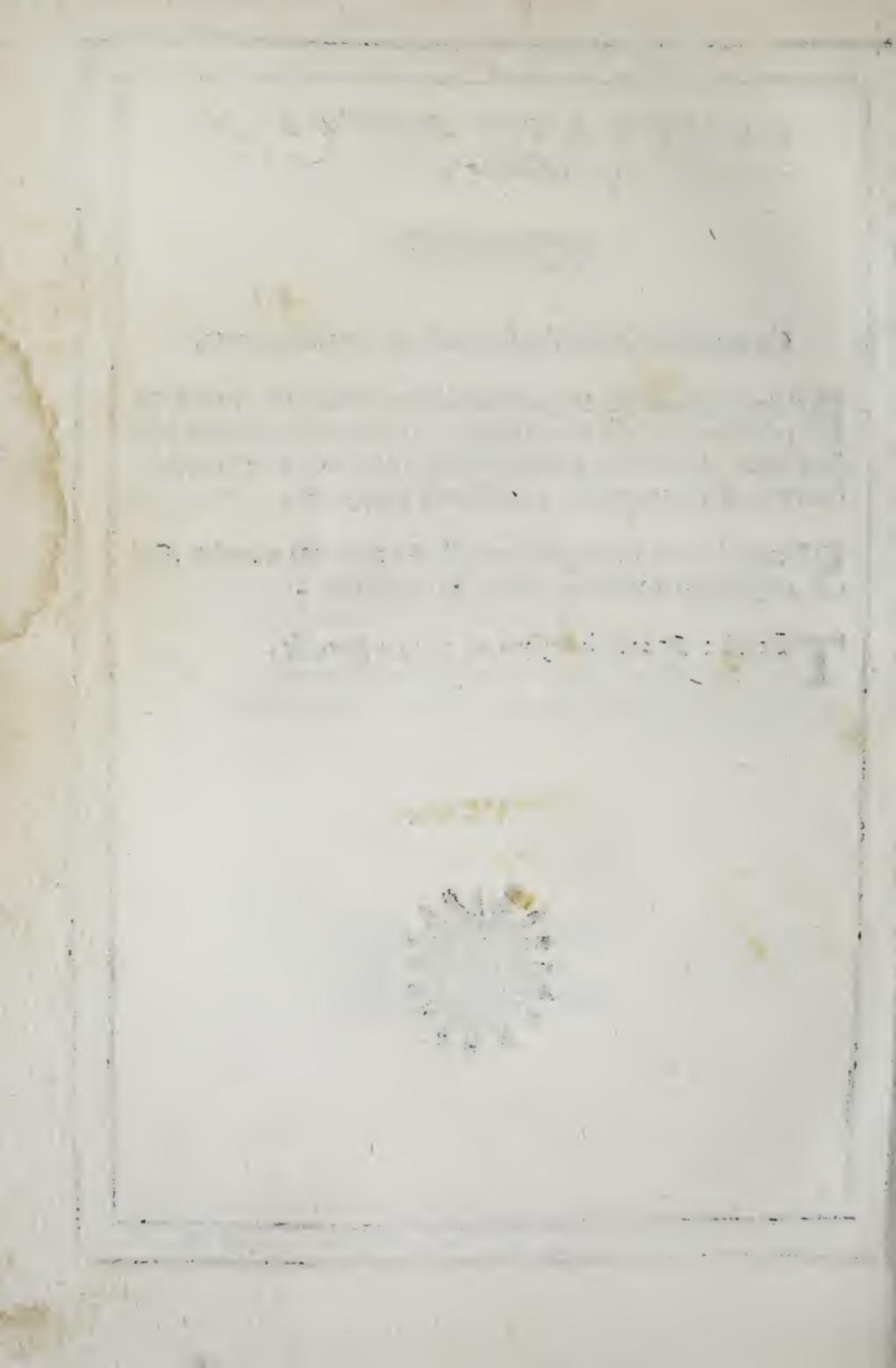
Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

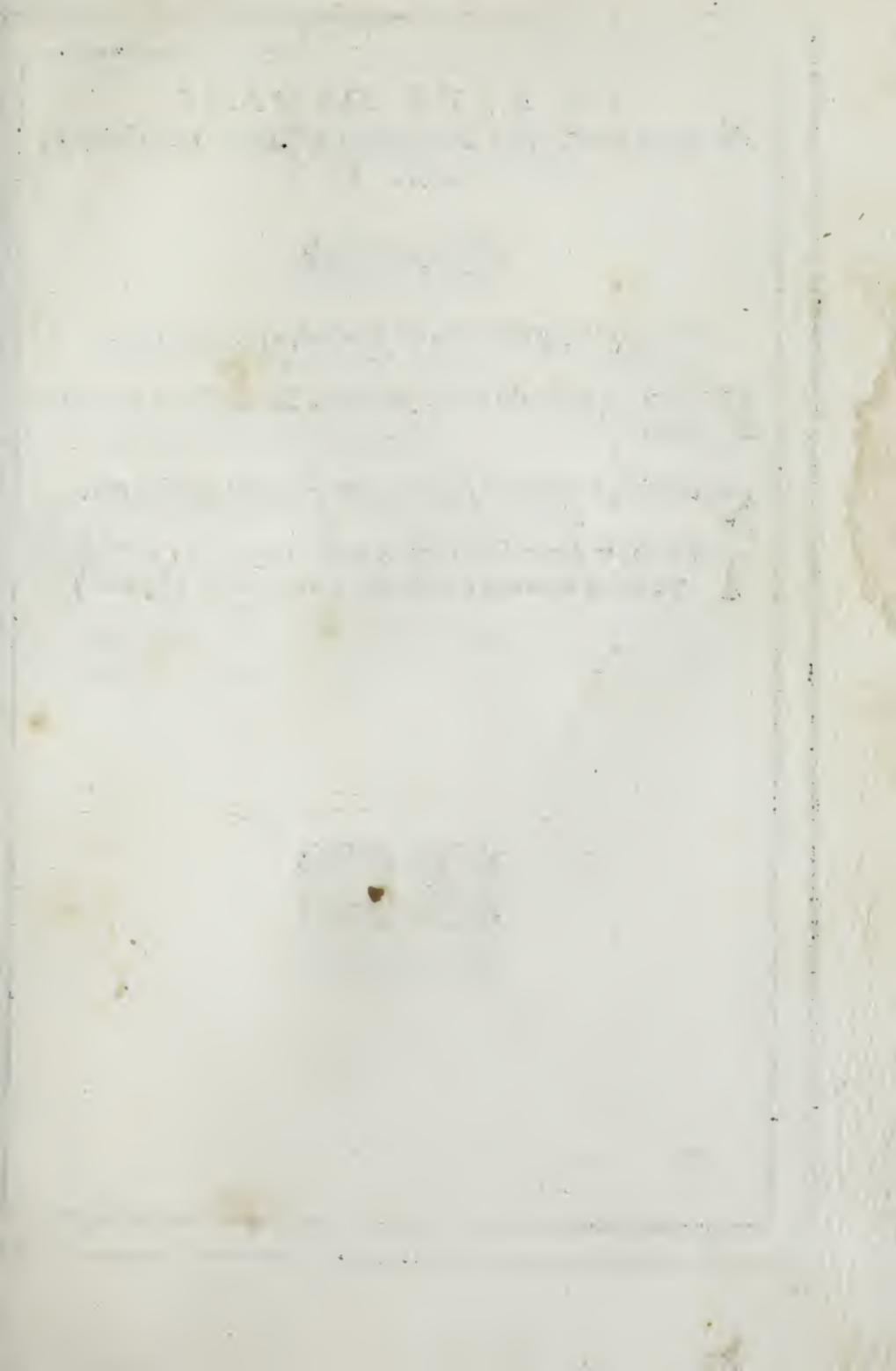
Primò, volens Herodes Puerulum IESVM interficeret, occidi fecit Innocentes, præmonito Ioseph per Angelum, ut in Ægyptum profugeret: *Surge, & accipe Puerum, & Matrem eius, & fuge in Aegyptum.*

Secundò, iter corripuit Ioseph Aegyptum versus: *Qui consurgens nocte &c. secessit in Aegyptum.*

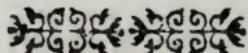
Tertiò: *Et erat ibi usque ad obitum Herodis.*

DE VITA DOMINI
Ab anno etatis sua duodecimo usque ad trigesimum.
Luc. 2.

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò , quomodo subditus erat , & obediens Parentibus .

Secundò , Proficiebat sapientia , & estate , & gratia , &c.

Tertiò , videtur fabrilem artem exercuisse , cùm dicat
Sanctus Marcus cap. sexto : Nonne hic est faber ?

*DE ASCENS V
in Templum anno duodecimo,
Luc. 2.*

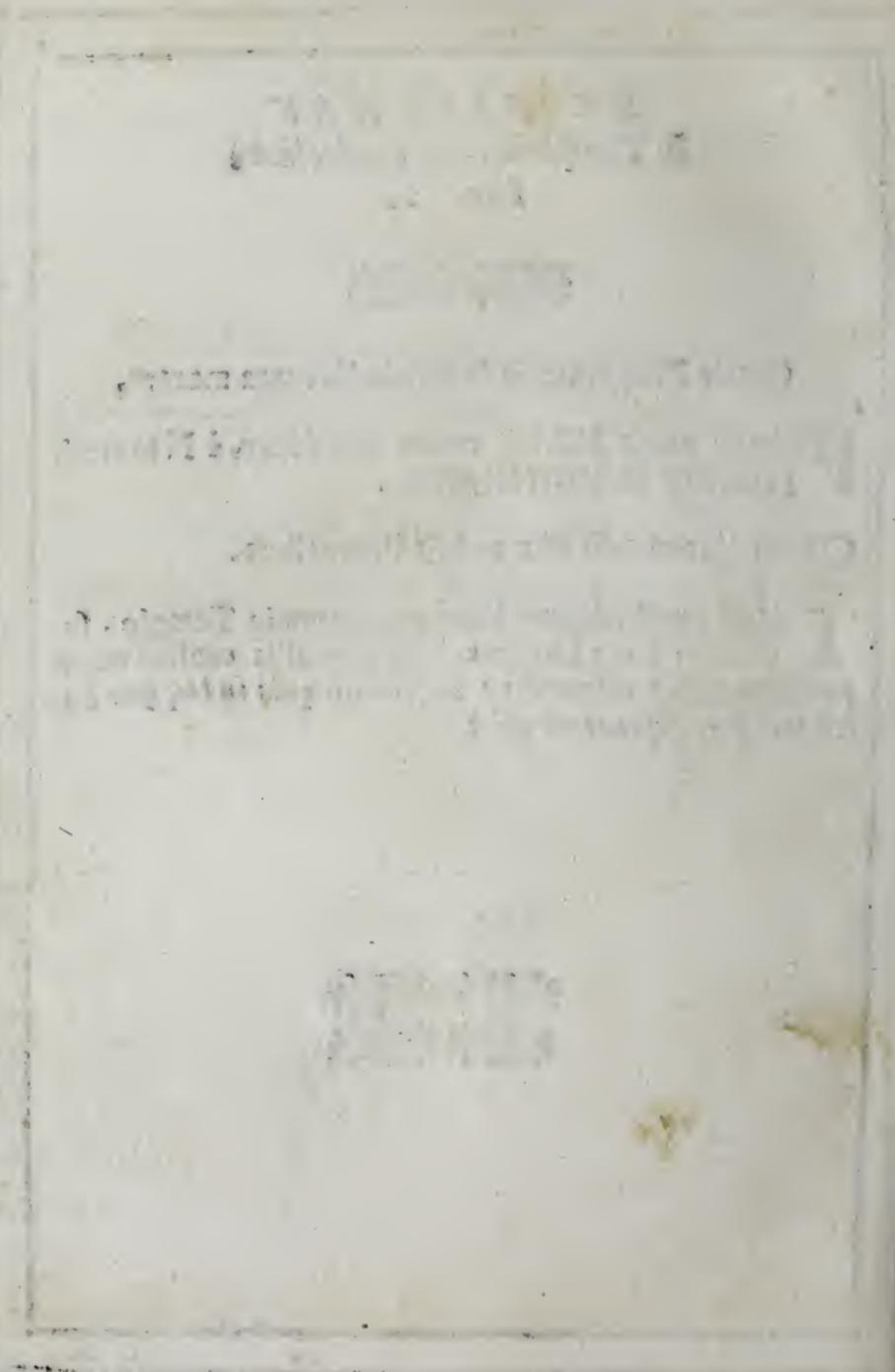
Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò : natus IESVS annos duodecim, è Nazareth profectus est Hierosolymam.

Secundò, remansit illic nescijs Parentibns.

Tertiò , post triduum inuenerunt eum in Templo , sedentem inter Doctores : & ipse illis causam moræ percontantibus respondit : *Nesciebatis quia in his, qua Probris mei sunt, oportet me esse?*

Eligite hodie cui seruire potissimum debetis.
10f. 24.

MEDITATIO DE DVOBVS VEXILLIS.

Vno quidem IESV Christi optimi nostri Imperatoris : altero verò Luciferi, hostis hominum capitalissimi.

Oratio Præparatoria fit secundū morem .

PRæludium primum erit historica quædam consideratio Christi, ex una parte, & ex altera Luciferi : quorum uterque omnes homines ad se vocat, sub Vexillo suo congregandos .

SECONDUM est ad constructionem loci, vt representetur nobis campus amplissimus circa Hierosolymam, in quo Dominus IESVS Christus, tanquam bonorum hominum omnium summus Dux, assistat . Rursus alter campus in Babylonia, ubi te Lucifer, malorum, & aduersariorum Duce exhibeat .

TERTIUM : ad gratiam petendam illud erit , vt poscamus exploratas habere fraudes mali Ducis, inuocata simul Diuina ope ad eas vitandas : Veri autem, Optimique Imperatoris Christi, agnoscere mores ingenuos , ac per gratiam imitari posse :

PVNCIUM primum est : Imaginari coram oculis meis , apud Campum Babylonicum, Duce Impiorum in Cathedra ignea, & fumosa sedere, horribilem figura, vultuque terribilem .

SECONDUM est : Aduertere quomodo conuocatos Daemones innumeros , per totum Orbem spargit ad nuncendum, nullis ciuitatibus , & locis, nullis peritonarum generibus immunibus relictis .

TERTIUM : Attendere cuiusmodi concionem habeat ad ministros suos, quos instigat , vt, correptis, iniectisque laqueis, & catenis, homines primum trahant , quod ferè contingit, ad cupiditatem diuitiarum : vnde postea facilius in mundani honoris ambitionem , ac demum in

in superbiæ barathrum deturbari queant .

Atque ita tres sunt præcipui tentationem gradus, in Diuitijs, Honoribus, & Superbia fundati : ex quibus in alia vitiorum genera omnia præceps fit decursus .

S I M I L I T E R E X O P P O S I T O ,
*considerandus est Summus, Optimusque nos-
ter Dux, & Imperator Christus .*

Pvnctum primum erit : Conspicari Christum in amoëno Campo, iuxta Hierosolymam, humili quidem constitutum loco, sed valdè speciosum forma, & aspectu summè amabilem .

Secundum autem est : Speculari quo pacto ipse Mundus Dominus vniuersi, Electos Apostolos, Discipulos, & Ministros alios per orbem mittat, qui omni hominum generi, statui, & conditioni doctrinam sacram, ac salutifaram impartiant .

Tertium : Auscultare concionem Christi exhortatriciam ad seruos, & amicos suos omnes in opus tale destinatos, qua eis præcipit, vt innare studeant quemlibet : ac primò inducendum curent ad spiritualem affectum paupertatis : & insuper (si Diuini obsequij ratio, & elec̄tio cælestis eo ferat) ad sectandam actu ipso veram paupertatem : deinde vt ad opprobrij, contemptusque desiderium allicant, vndè humilitatis virtus enascitur . Et ita tres consurgunt perfectionis gradus, videlicet Paupertas, Abiectione sui, atque Humilitas : quæ ex diametro Diuitijs, Honori, & Superbiæ opponuntur, ac virtutes omnes statim introducunt .

Colloquium postea formandum erit ad Virginem Beatam, implorandaque est per eam à Filio gratia, vt recipi possim, & manere sub Vexillo eius : Idque priuūm, per spiritualem tantum paupertatem, aut etiam in rerum expoliacione sitam (si quidem ad eam me vocare, atque

ad-

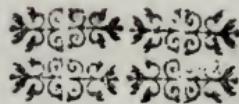
admittere dignabitur.) deinde per abiectionem quoque,
sēu ignominiam, vt ipsam imiter viciniū: deprecando ta-
men culpam aliorum : ne contemptus mei , tām in alicu-
ius detrimentum, quām in offensam Dei cedat .

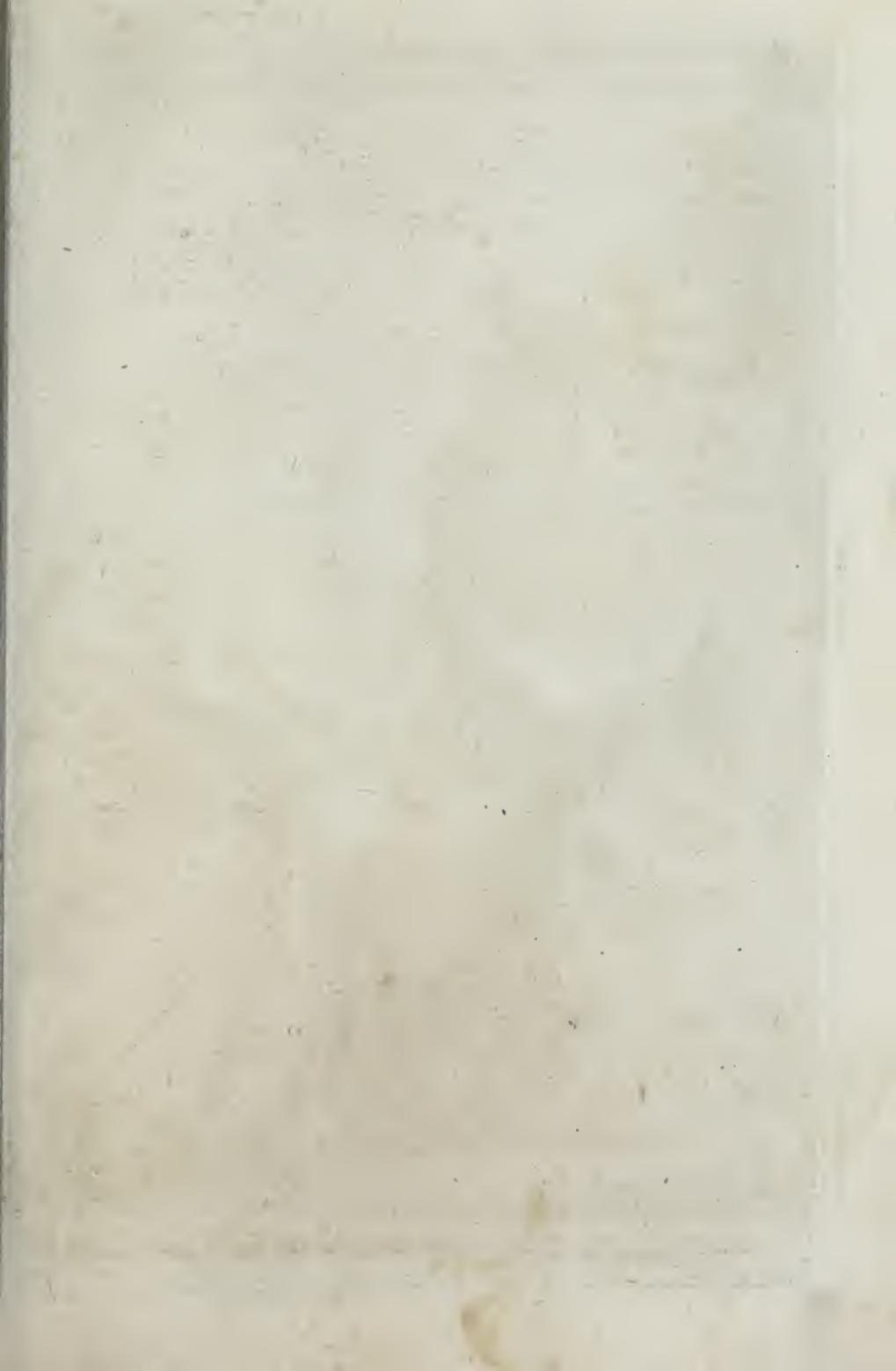
Terminabitur primum hoc Colloquium per , Ave Ma-
ria .

Secundum Colloquium ad Christum hominem dirigitur,
vt mihi à Patre impetrēt illud idem : subdeturque
in fine oratio quæ sequitur .

Anima Christi sanctifica me : Corpus Christi salua
me : Sanguis Christi inebria me . Aqua lateris
Christi laua me : Passio Christi conforta me : ò bone
IESV exaudi me : intra tua vulnera absconde me . ne
permittas me separari à te : ab hoste maligno defende
me : in hora mortis meæ voca me , & iube me venire
ad te: vt cum Sanctis tuis laudem te in sæcula sæculo-
rum . Amen .

Tertium ad Patrem , vt annuat petitioni , cum Pater
noster .

SEQVAR TE QVOCVMQVE IERIS.

Mat. 8.

MEDITATIO DE TRIBVS HOMINVM
*Classibus, seu differentijs, ut potissimam partem
amplectamur.*

Oratio Præparatoria , vt semper antehac .

PRæludium primum fiat, propòsitis, vice historiæ, tribus
Hominum Classibus distinctis, quarum unaquæque
decem millia ducatorum alio, quàm diuini cultus, & amo-
ris studio sibi parauerit: nunc autem placatum habere
Deum, & salua fieri exoptet, sublato vt cumque noxio affe-
ctu rerum, vtpote salutis impedimentoo .

SEcundum est, loci cuiusdām imaginaria constructio, in
quo videam me ipsum coram Deo, Sanctisque omni-
bus, cum desiderio astantem, atque perseverantem, quo-
nam pacto ipsi Deo placere queam potissimum .

Tertium est, optatæ rei petitio, nimirum gratiæ, per
quam id eligam, quod & Deo acceptissimum, & mihi
saluberrimum futurum sit .

Prima igitur Clas̄is optat quidem acquisitæ rei exue-
re affectum, vt conciliari Deo possit: sed media, de-
bitaque adminicula, toto vitæ tempore, non admouet.

Secunda itidem, affectum malè ordinatum auferre cu-
pit: sed rem interim mordicus tenere, ac Deum potius
trahere ad votum proprium, quàm, relicto impedi-
mento, per conduçibiliorem statum ad illum tendere .

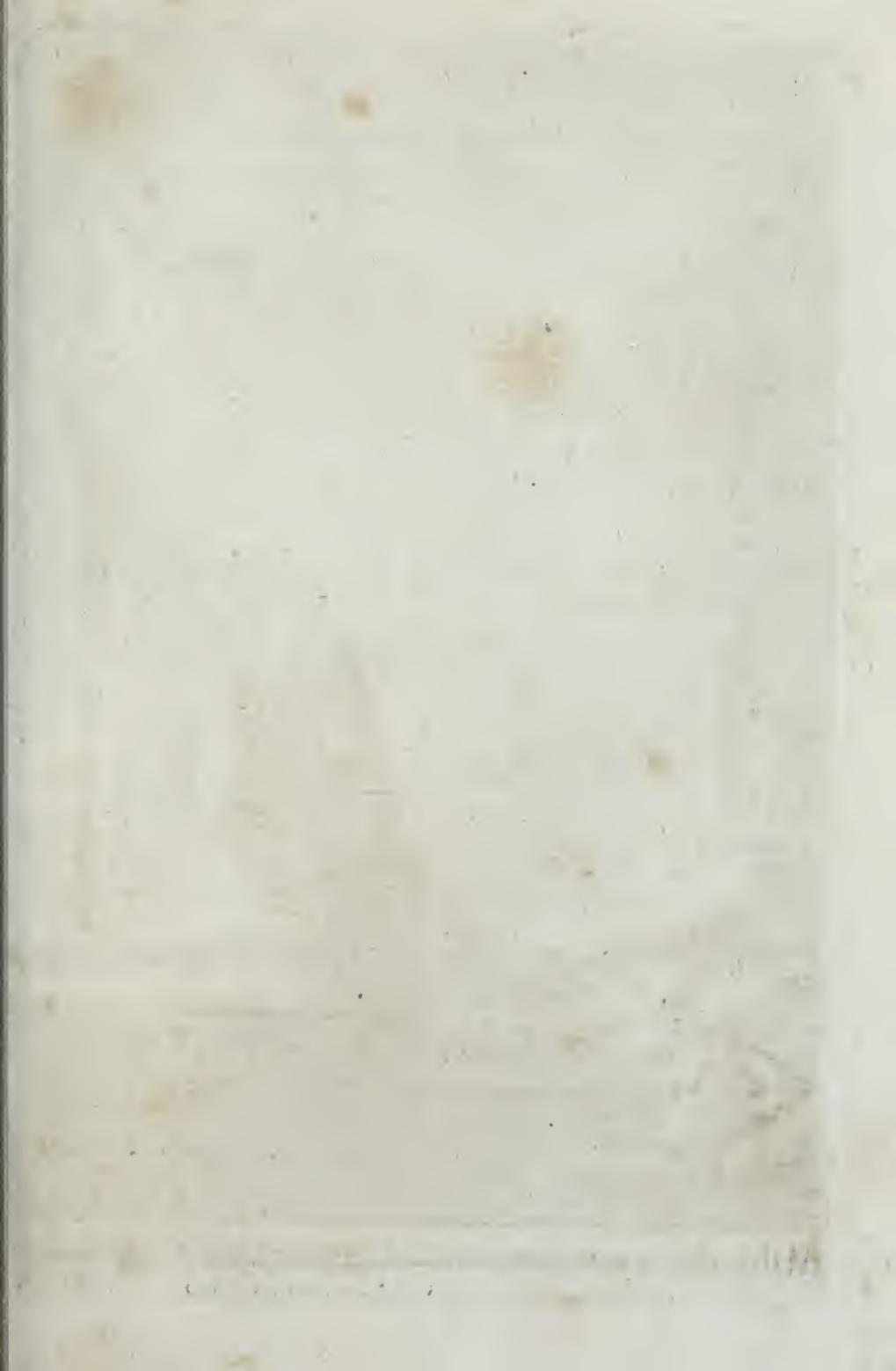
Tertia postremò, affectum insincerum volens abijcere,
rem ipsam vel tollere, vel tenere æquè parata est,
prout ad diuinum cultum commodiūs fore, vel ex diuino
instinctu, vel ex rationis dictamine animaduerterit. Ac
inten-

interim omnia relinquens integra , illud tantum versat & inquirit : nec aliam admittit , relinquendæ , vel retinendæ rei acquisitæ causam ; præter rationem , ac desiderium diuinæ gloriæ , ut quam maxima sit .

Colloquia tria subsequentur , vt nuper facta sunt de Vexillis .

Notandum ad hæc , quod ubi affectum sentimus paupertati perfectæ , quæ tum in spiritu , tum in rerum abdicatione subsistit , aduersantem , & ad diuitias magis inclinantem ; multum confert , ad eum elidendum , petere ex Deo , licet renitente carne , ut ad paupertatem eiusmodi seständam nos eligat : seruabimus tamen interea desiderij nostri libertatem , qua liceat conuenientiorem seruitio diuino viam inuadere .

Mihi absit gloriari nisi in Cruce Dñi Nři Iesu Cr̄i.

Qal. 6.

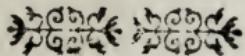
TRES MODI HUMILITATIS.

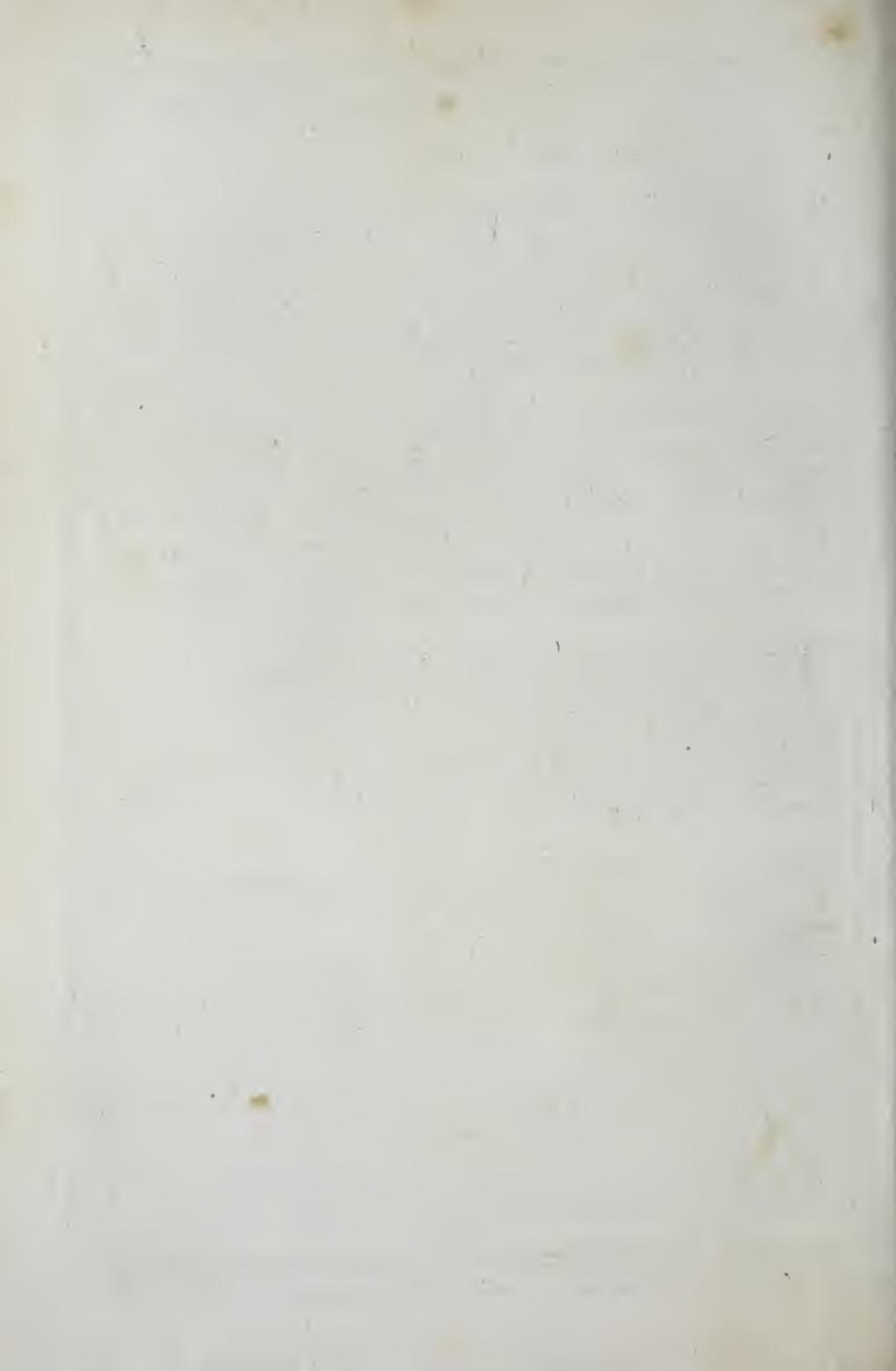
Primus Humilitatis modus hic est ad salutem necessarius, ut me penitus subdam Diuinæ legi obseruanda: vtque ne mundi quidem totius oblato mihi domino, vel extreimo vitæ discrimine obieclo, transgrediar, ex delibera-to, mandatum ullum diuinum, aut humanum, quod quic-dam peccati Mortalis vinculo nos obliget.

Secondus maioris est perfectionis, ut fixo animo ad diuitias, & paupertatem honorem, & ignominiam breuitatem vitæ, ac longitudinem; æquè sim propensus, ubi aqua-lis est diuinæ laudis, & salutis meæ occasio: vtque nulla vel humanæ quantæcunque felicitatis, vel propriæ mor-tis conditione proposita, adducar vñquam, ut culpam, licet venia em tantum, decernam admittere.

Tertius est modus Humilitatis absolutissimæ, ut prior res duos iam adeptus, etiam si, nullo superaddito, laus Dei par foret; ad maiorem tamen imitationem Christi, eligam potius cum eo paupere, spredo, & illuso, pauperiem, contemptum, & insipientiæ titulum amplecti, quam opes, honores, & sapientiæ estimationem.

Porrò ad gradum hunc Humilitatis attingendum, magnum afferet compendium, triplicis Colloquij præcedentis de Vexillis usus: per quod suppliciter poscamus (si Diuinæ placeat benignitati) ad tam perduci electio-nem, siue maior, siue æqualis obsequij mei erga Deum, & gloria Diuinæ prouentus subsit.

DE BAPTISMO CHRISTI.

Matth. 3.

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

PRIMÒ, Matri valedicens, è Nazareth ad Iordanis flu-
men sè contulit, vbi tunc Ioannes baptizabat.

SECONDÒ, Baptizatus est à Ioanne, excusante se pri-
mùm de indignitate : sed compulso his verbis : *Sine
modò: sic enim decet nos implere omnem iustitiam.*

TERTIÒ, Descendit Spiritus Sanctus super eum, & vox
de cælo sic attestans : *Hic est Filius meus dilectus, in
quo mihi complacui.*

DE TENTATIONE CHRISTI.

Luc.4. & Matth. 4.

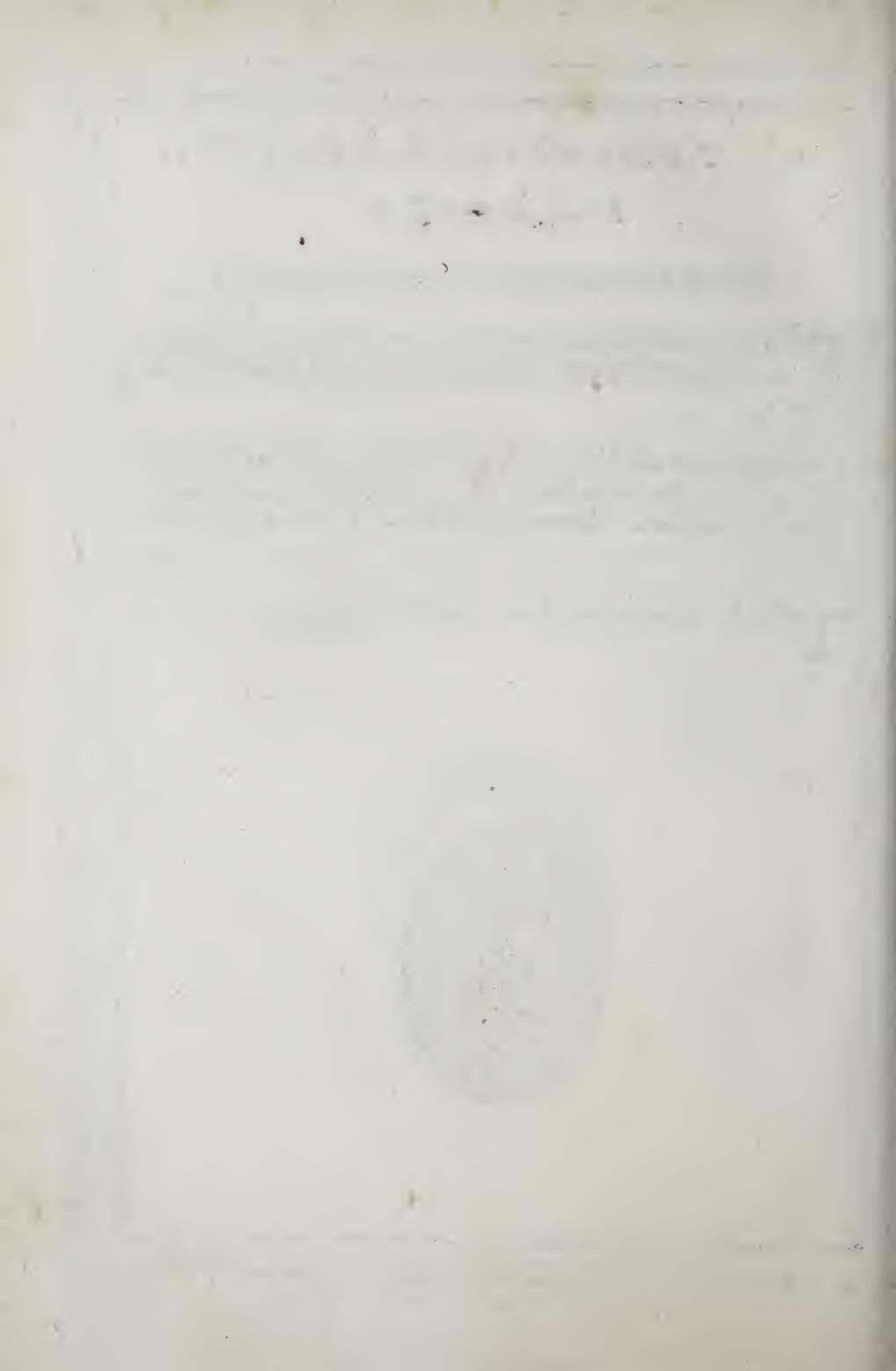
Oratio Præparatoria, & Præludia de more.

PRIMO, post Baptismum secessit in desertum Christus,
& ibi, per dies quadraginta, & totidem noctes, ieunauit.

SECUNDÒ, ter ab Inimico tentatus est: *Accedens Tentator dixit ei: Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant. Mihi te deorsum. Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraueris me.*

TERTIÒ, Angeli accesserunt, & ministrabant ei.

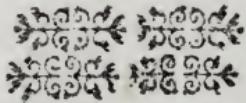

PRAELVDIVM AD ELECTIONEM
faciendam.

AD benè quipiam eligendum , nostræ sunt partes , vt oculo puro ac simplici spectemus , quorsum fuerimus creati : nimirum ad laudem Dei , & salutem nostram . Quapropter eligenda sunt ea tantum , quæ conducunt ad dictum finem . cùm ybique fini medium , non medio finis habeat subordinari . Vnde errant , qui Vxorem ducere primitus , aut Ecclesiasticum munus , seu beneficium adipisci statuunt , atque ita demum Deo postea inferuir : vtentes præpostérè fine , ac medio : nec ad Deum tendentes rectâ , sed obliquè ipsum ad peruersa vota sua pertrahere conantes . Atqui è contrario planè agendum est , proposito primum diuino cultu , tanquam fine nostro , & electo deinceps Coniugio , vel Sacerdotio , cæterisque rebus omnibus , quatenus expedit , ad præfixum finem ordinatis . Idcirco nihil mouere nos debet ad medijs quibusvis vtendum , aut supersedendum , nisi habita in primis tam diuinæ laudis , quam nostræ salutis certa ratione .

INTRODVCTIO AD ELIGENDARVM rerum notitiam.

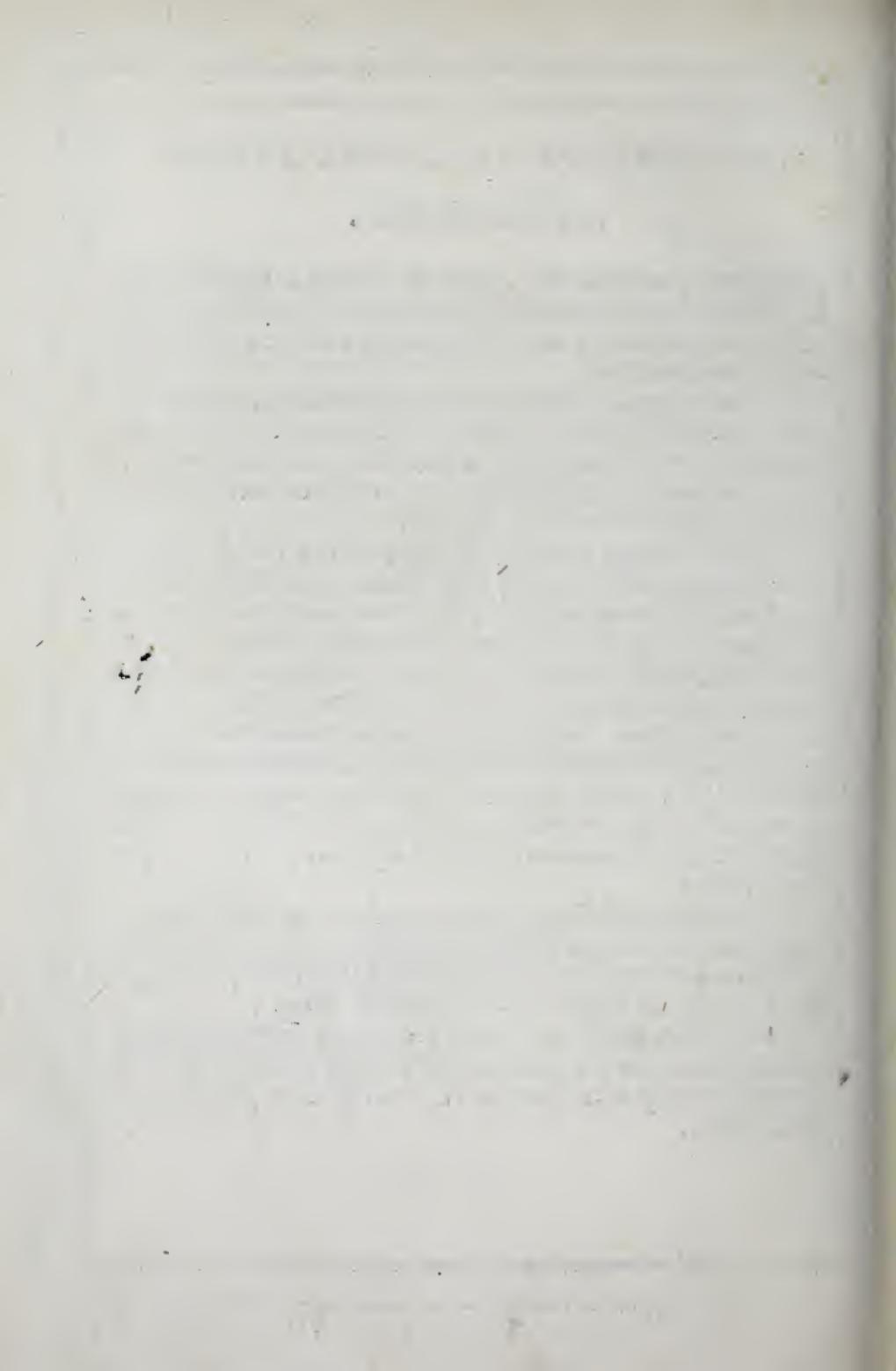
Primum punctum est, quod res omnes, quae sub electione cadunt, necessariò bona esse debent ex se ipsis, aut certè non mala, nec nisi consona institutis orthodoxæ Matris Ecclesiæ.

Secundum, quod genera duo rerum electioni quadrant. Nam quarundam electio immutabilis est, ut Ordinis Sacerdotalis, & Matrimonij: aliatum vero mutari potest, sicut reddituum Ecclesiasticorum, vel secularium, quos recipi, & relinqu ex causa fas est.

Tertium, quod circa ea, de quibus facta iam sit electio immutabilis, nihil superest eligendum. Sed aduertendum est, quod si quis improvidè, nec sine obliquis affectionibus, aliquid elegerit, quod non liceat retractare; reliquum est, ubi eum cœperit pœnitere facti, electionis damnum probitate vitæ, & operum solertia pensare: resilire autem nullo pacto decet, quamvis electio istiusmodi non videatur vocatio diuina esse, utpote obliqua, atque inconsulta: qua in re non pauci errant, electionem malam, & obliquam, pro diuina vocatione reputantes: cum hæc semper pura & clara sit, non carnali ullo affectu, vel studio peruerso mixta.

Quartum, quod, si quis debito modo & ordine, absque carnali, mundoanoque affectu, quippiam elegit, quod mutari possit, non est cur violet electionem talem; sed potius, ut in ea magis ac magis proficiat, adniti debet.

Notandum autem est, quod si electio rerum huiusmodi mutabilem, non ita rectè, atque sincerè processerit; eam expedit corrigere, ut fructus vbetior, & Deo gratior produci possit.

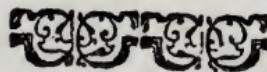
*DE TEMPORE TRIPLOCI
ad electiones recte faciendas magis opportuno.*

Tempus primum erit, quando voluntatem diuina virtus sic impellit, ut omnis dubitatio, immo etiam dubitandi facultas animae sublata sit, quod minus sequatur impulsionem talem: sicut legimus Beato Paulo, & Matthaeo, &c alijs nonnullis, vocante Christo, accidisse.

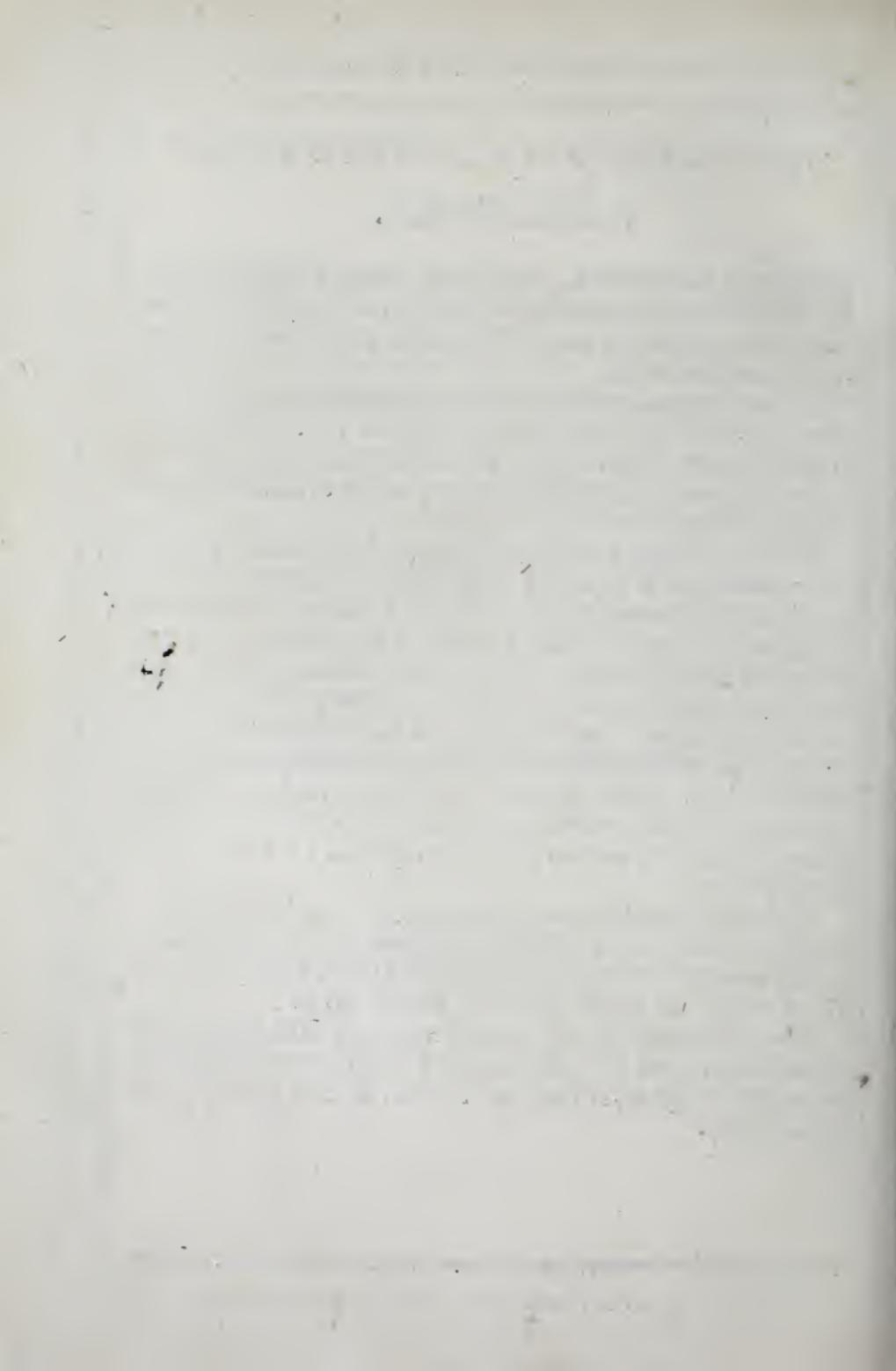
Secundum est, quoties satis clarum, compertumque sit beneplacitum diuinum, docente id aliquo consolacionum, desolationum, vel diuersorum spirituum praevio experimento.

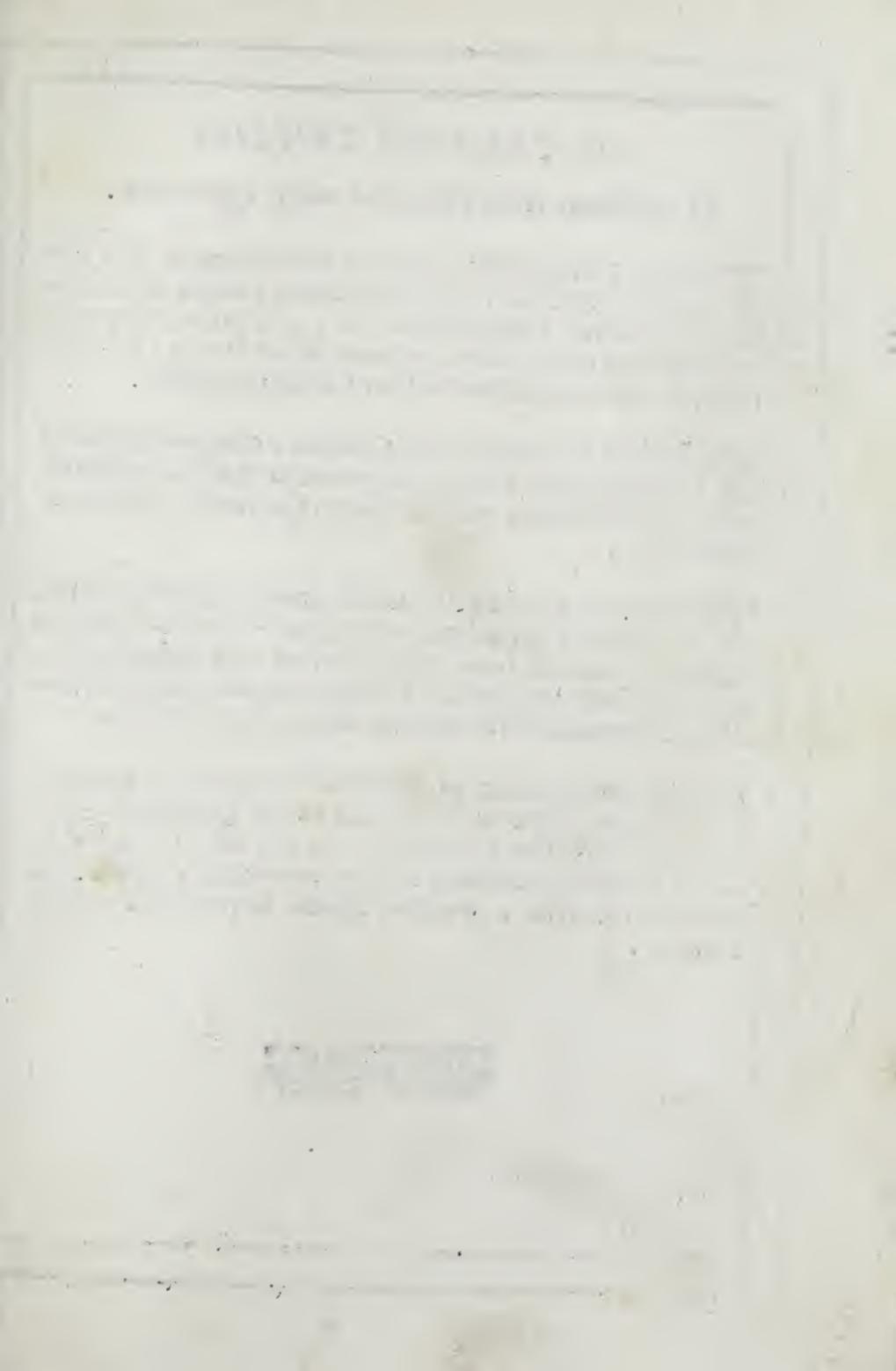
Tertium est, quando per animi taanquillitatem, aliquis, considerato fine, ad quem conditus est (ad Dei gloriam scilicet, & salutem suam) eligit certum vitæ genus intra Ecclesiaz Catolicaz limites constitutum, per quod, cœu medium, commodius, securiusque ad suum finem tendat.

Porrò tranquillitas ea tunc noscitur adesse, quoties cumque anima nullis agitata varijs spiritibus, vires naturales suas liberè exercet. Itaque nisi primi, vel secundi temporis beneficio electio contingat, superest ad tertium recursus, duobus Modis sequentibus distinctum.

DE TEMPORE TRIPLOCI

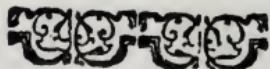
ad electiones rectè faciendas magis opportuno.

Tempus primum erit, quando voluntatem diuina virtus sic impellit, ut omnis dubitatio, immò etiam dubitandi facultas animæ sublata sit, quò minus sequatur impulsionem talem: sicut legimus Beato Paulo, & Mathæo, & alijs nonnullis, vocante Christo, accidisse.

Secundum est, quoties satis clarum, compertumque sit beneplacitum diuinum, docente id aliquo consolatiōnum, desolationum, vel diuersorum spirituum prævio experimento.

Tertiū est, quando per animi taanquillitatē, aliquis, considerato fine, ad quem conditus est (ad Dei gloriam scilicet, & salutem suam) eligit certum vitæ genus intra Ecclesiæ Catolicæ limites constitutum, per quod, cœū medium, commodiūs, securiusque ad suum finem tendat.

Porrò tranquillitas ea tunc noscitur adesse, quotiescumque anima nullis agitata varijs spiritibus, vires naturales suas liberè exercet. Itaque nisi primi, vel secundi temporis beneficio electio contingat; supereft ad tertium recursus, duobus Modis sequentibus distinctum.

Venite ad me oēs qui laboratis, & ego reficiā uos

Mat. xi.

D E A P O S T O L O R V M
vocatione.

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò , videntur Sancti Petrus , & Andreas fuisse ter
vocati; Primùm ad solam quādām Christi nouitiam,
Ioan. 1. Deinde ad sequelam solum temporaneam ,
cum animo reuerendī ad pīcationem, *Luc 5.* Ultimò ad
perpetuam sequelam, *Mattb.4.5 Marc.1.*

Secundò, vocauit filios Zebedæi , *Mattb. 4.* Et Philip-
pum, *Ioan.1.* Et Matthæum, *Mattb.9.*

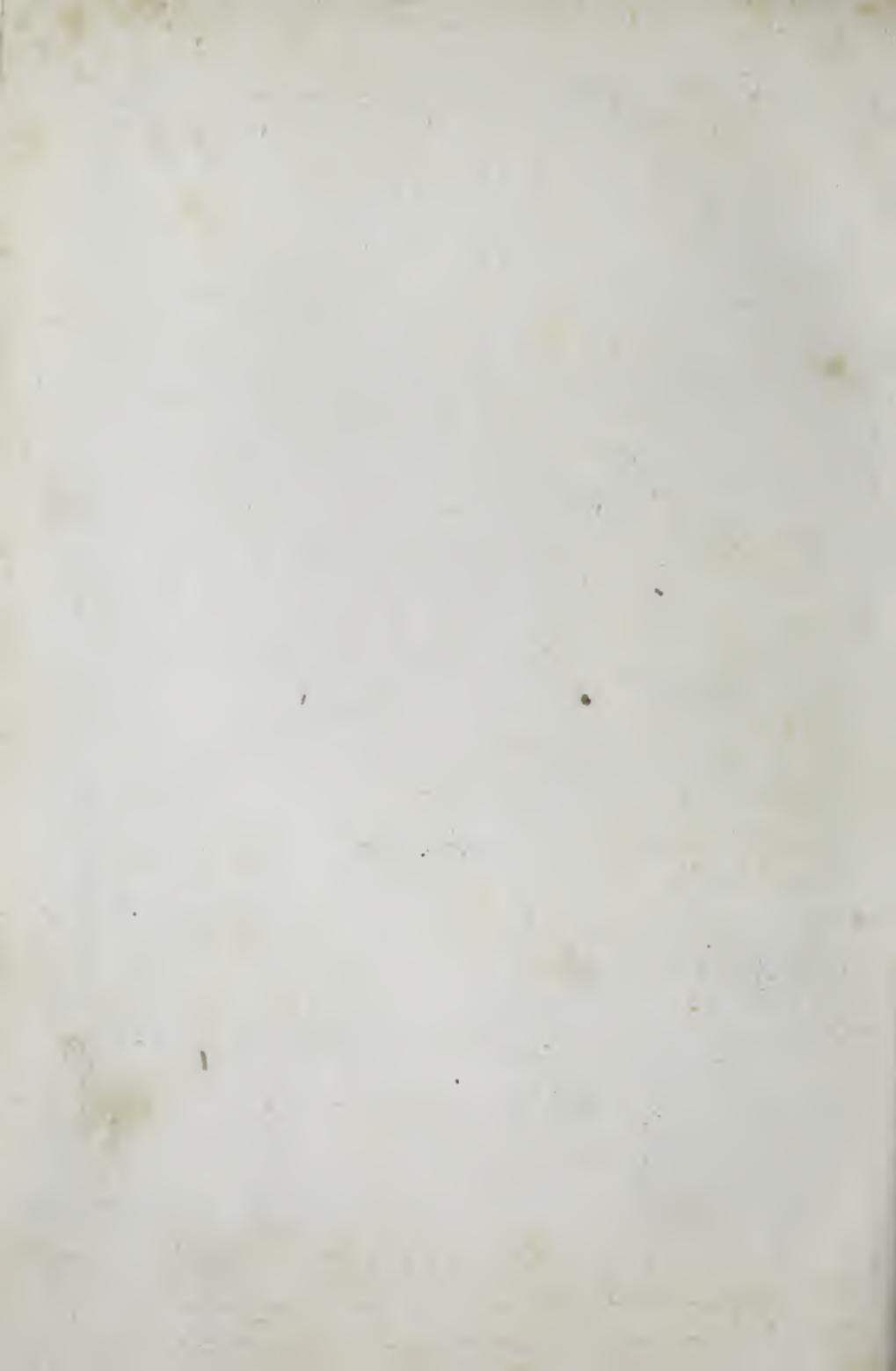
Tertiò, Vocati sunt reliqui, licet de quorumdam voca-
tione, & de ordine vocationum expressè mentio non
fiat in Euangeliō .

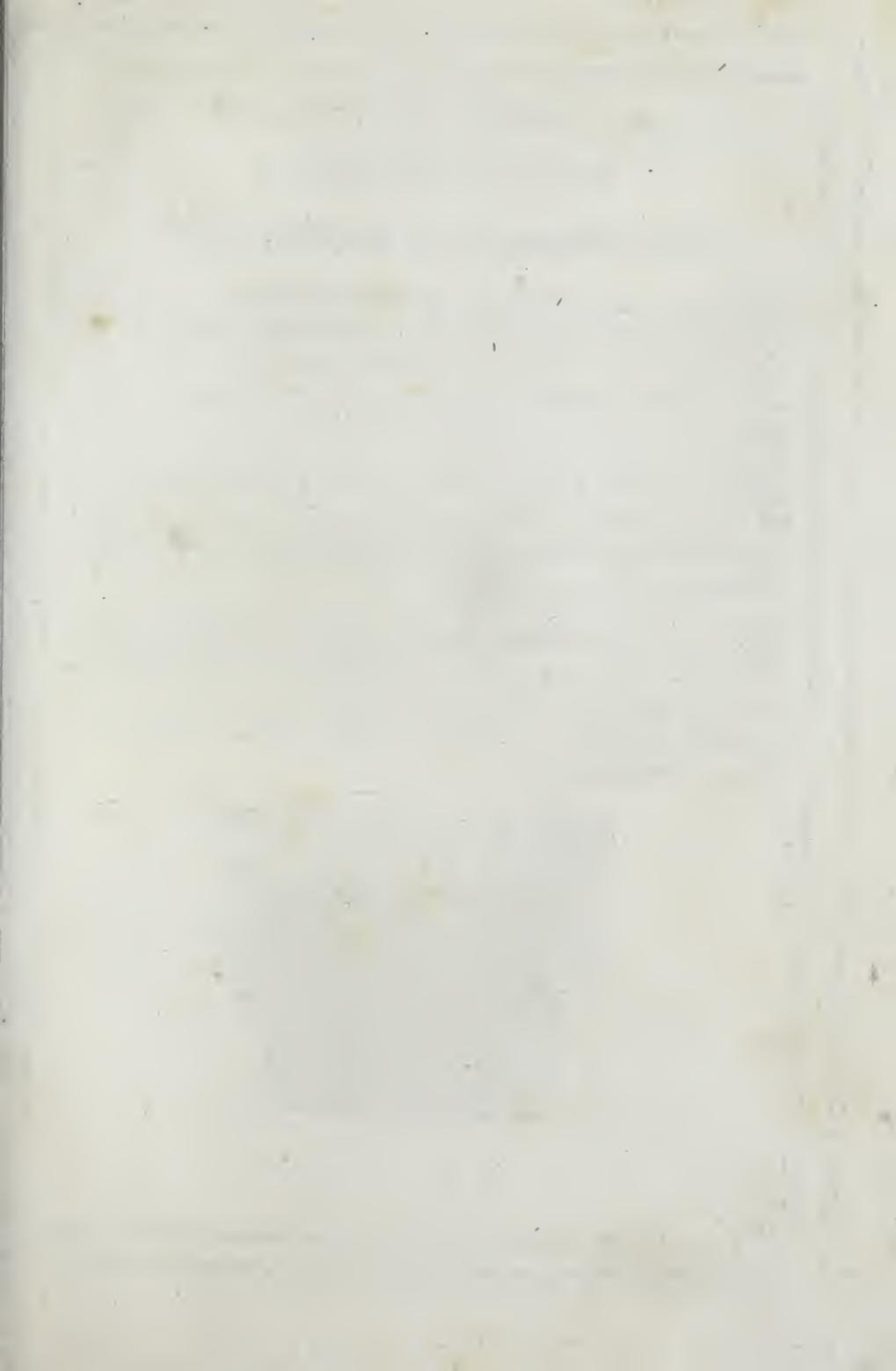
Tria hic expendenda sunt. Primum quomodo erant
Apostoli abiectæ conditionis .

Secundò , ad quantam fuerint dignitatem , & quām
suaviter vocati .

Tertiò, quibus gratiæ donis, supra omnes veteris Testa-
menti Patres, nouique Sanctos, euecti sunt.

DE SERMONE CHRISTI

babito in Monte. Matth. 5.

Oratio Præparatoria, & Præludia de more.

PRIMÒ, Ad dilectos suos Discipulos octo Christus Beatitudinis genera exposuit. *Beati pauperes spiritu: Mites: Qui lugent: Qui esuriunt, & sitiunt iustitiam: Misericordes: Muudo corde: Pacisci: Qui persecutionem patiuntur.*

SECUNDÒ, eos exhortatur, ut acceptis donis, seu talentis tantum rectè: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificant Patrem vestrum, qui in celis est.*

TERTIÒ, Ostendit non soluere se legem, sed implere: explicatis præceptis de vitando homicidio, fatto, fornicatione, periurio: & de diligendis quoque inimicis: *Ego autem dico vobis: Diligitе inimicos vestros: Benefacite, qui oderunt vos.*

DE AMBULATIONE SVPER AQUAS.

Matib. 14.

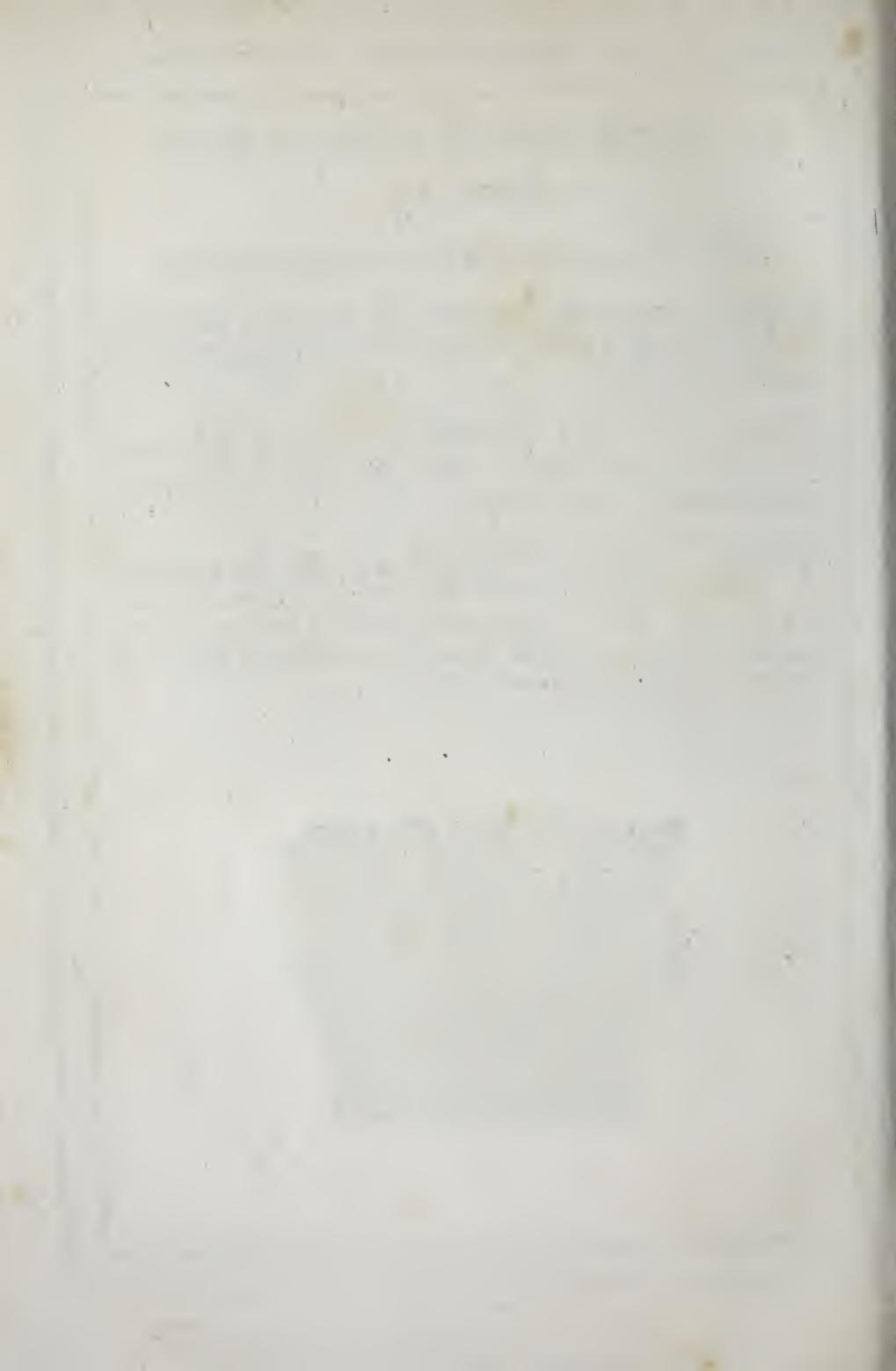
Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

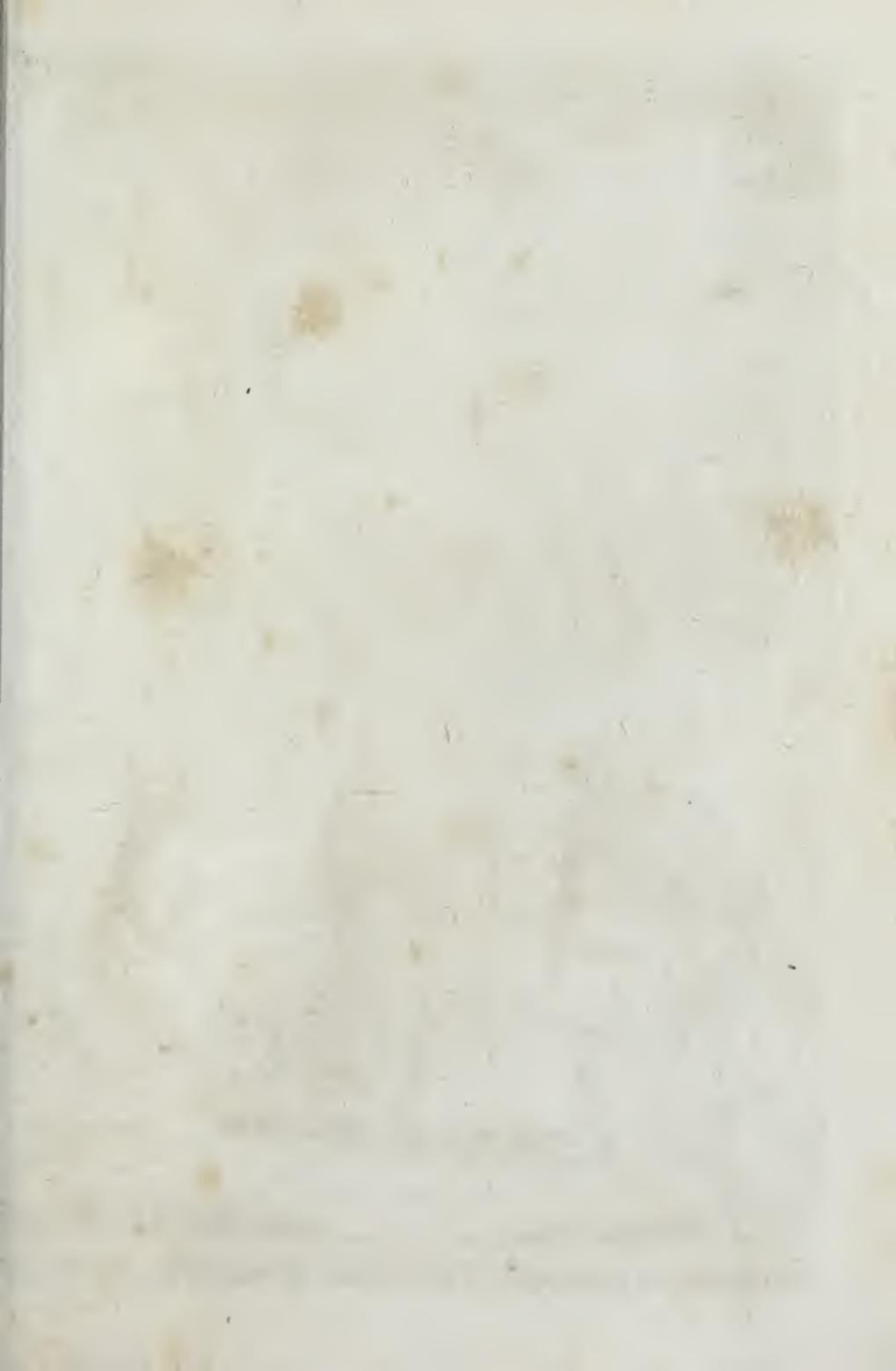
Primò: cùm in Monte adhuc esset Christus, Discipulis in Nauiculam abire iussis, & *Dimissa turba, ascendit in montem solus orare.*

Secundò: cum agitaretur noctu nauicula, eð ipse venit, ambulans super aquas: vndè perterrefacti Discipuli, phantasma esse iudicabant.

Tertiò: postquam dixerat ad eos: *Ego sum, nolite timere*, Sanctus Petrus accedendi petijt facultatem: & gradiendo super aquas, ob subortum metum, mergi cœpit: quem increpans Dominus de modica fide, nauiculam intravit, & cessauit ventus.

Proposui in conspectu tuo vitam, & mortem. Deut. 30.

*MODVS PRIOR SANAE,
Bonaque electionis facienda, sex constans punctis.*

Punctum primum erit, proferre in medium rem delibera-
randam, ut de officio, vel beneficio, acceptandum
ne, an potius reiciendum sit, & ita de ceteris rebus, quae
ad mutabilem electionem spectant.

Secundum est, adducto ante oculos, creationis meæ fine,
in hoc consistente, ut cum Dei laude saluus fiam, in neutrā
declinare partem amplectendæ, vel repudiandæ rei
controversæ: quia potius, velut in medio quodam inter-
statio, & æquilibrio subsistere, parato interim animo, ut in
eam illico partem totus ferar, quam nouero diuinæ glo-
riæ, & saluti meæ fore aptiorem.

Tertium, obsecrare Dei clementiam, ut dignetur men-
tem instruere, & impellere voluntatem, quocumque po-
tius mihi tendendum sit, adhibito nihilo seciùs, pio, fide-
lique intellectus mei ratiocinio: per quod, apprehensa,
& probata Dei voluntate, ad electionem ferar.

Quartum, perpendere quot tandem commoda, vel ad-
minicula, mihi ad finem meum prosequendum accedent,
ex tali officio, vel beneficio suscepto: quot rursum ex eo-
dem incommoda, & pericula impendent. Præterea quot
per oppositum, omisso illo, tam commoda & adminicula,
quam discrimina & damna possim expectare.

Quintum, his præmissis, ratiocinari in utramque par-
tem: & iuxta ipsius rationis dictamen, seposito carnis
appetitu omni, electionem concludere.

Sextum, electione facta, ad orandum citè profilire, &
illam offerre Deo, perfectè demum, si ei placeat, reci-
piendam, & stabiliendam.

*MODVS POSTERIOR BENE ELIGENDI ,
in Regulas quatuor, & Annotationem
vnam distributus .*

R Egula prima , quod , cum oporteat per affectum ex Dei amore calitatem infusum fieri electionem ; Eligentem conuenit persentiscere in se ipso , quod quicquid affectionis (sive multum , sive modicum sit) erga rem electionem tenet , ex solius Dei amore , & intuitu proficiatur .

Secunda est , considerare , si quis mihi vir amicissimus , cui nihil non perfectionis inesse cupiam , occurreret dubius super electione huiusmodi ; quidnam ego illi decernendum maximè esse consulturnus . Quo animaduerso , agendum & mihi ducam , ut suaderem alteri .

Tertia , mecum insuper reputare , si Mors ingrueret , quem me mallem obseruasse modum in praesenti deliboratione . Iuxta hunc igitur eligendum nunc esse facile intelligam .

Quarta , prospicere non minus , quando pro tribunali sistar iudicandus , quo me consilio hac in re usum esse vellem . Quo agnito nunc utar , ut eo tempore magis sim securus .

Adnotandum est postremo , quod hisce Regulis quatuor , propter salutem meam , & animi quietem accuratè seruatis , debeo iuxta ultimum punctum Modi praecedentis , electionem ipsam definire , & offerre Deo comprehendam .

DE LAZARI SVSCITATIONE.

Ioan. II.

Oratio Præparatoria, & Præludia consueta.

Primò: Auditō Christus nuntio de Lazari ægrotatione, per biduum substitit, ut euidentius foret miraculum.

Secundò: Antequam fuscitet mortuum, utriusque sororis fidem exstimulat: *Ego sum resurrectio, et vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, viuet.*

Tertiò: Collachrymatus, ac precatus priùs, fuscitauit illum: fuit autem, quo usus est, fuscitandi modus, per mandatum: *Lazare veni foras.*

D E D I E PALMARVM.

Matth. 21.

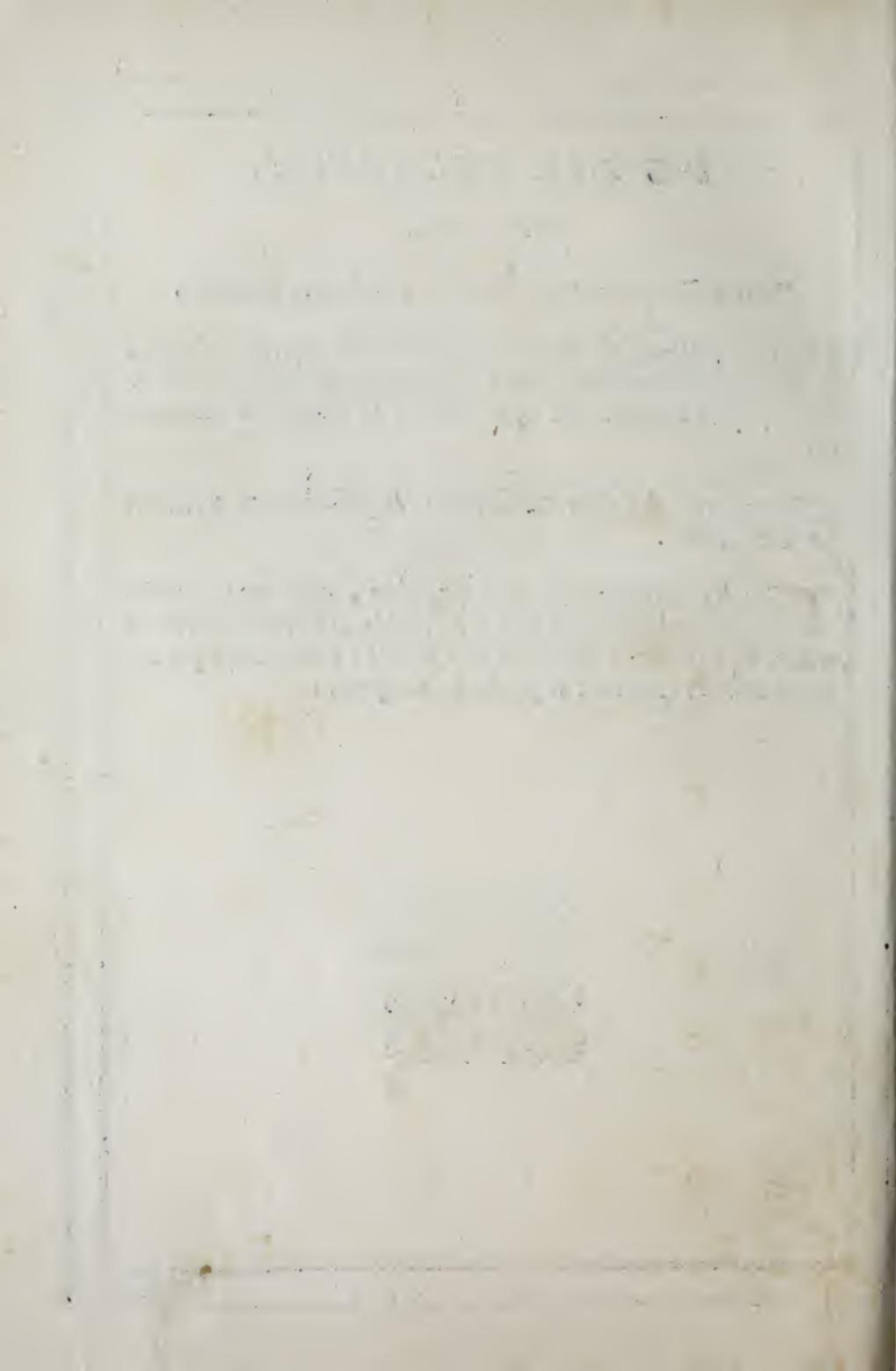
Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

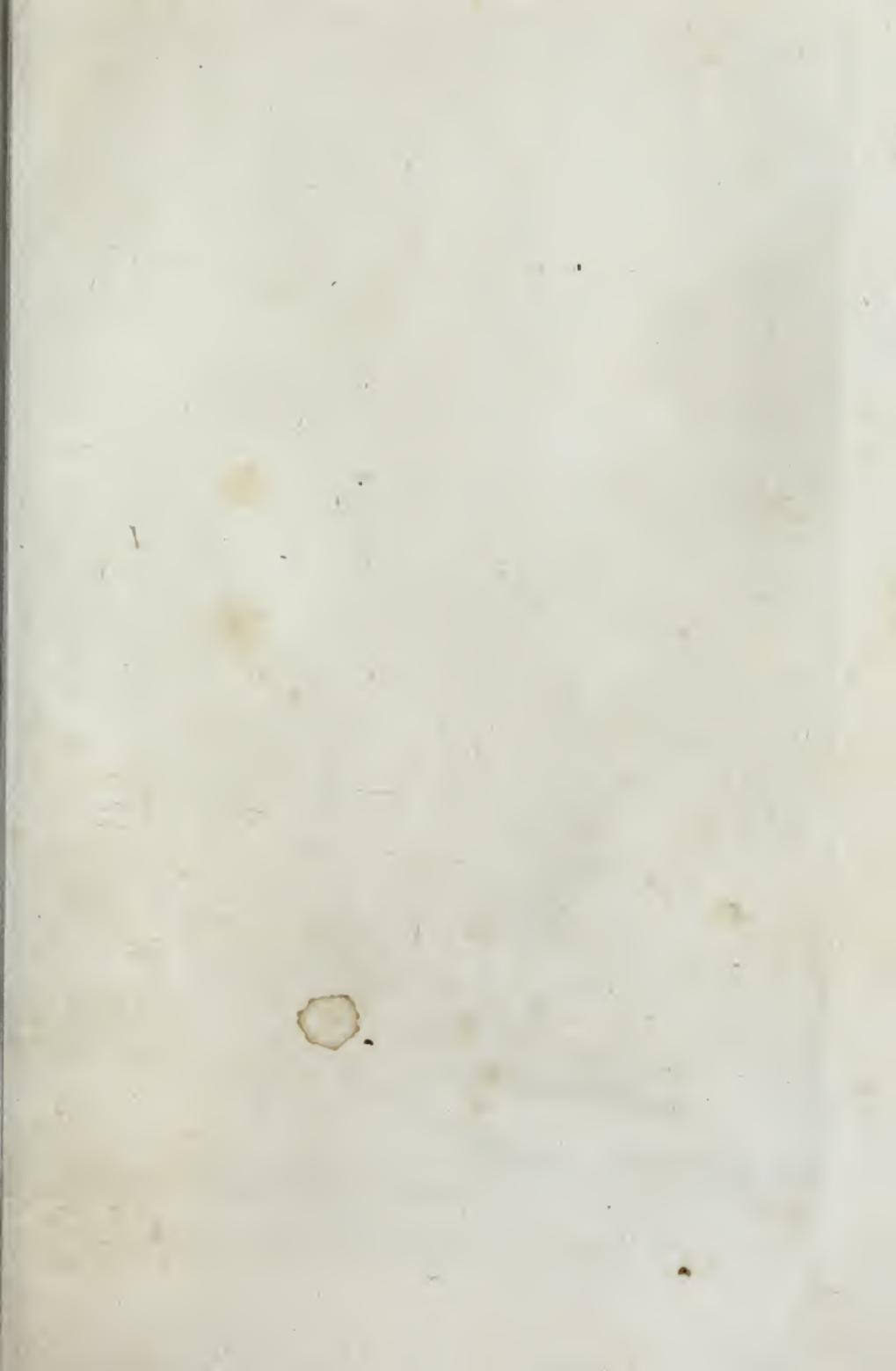
Primò : Præcepit Dominus adduci asinam, & pullum .
Solute, & adducite mihi : & si quis vobis aliquid dixerit, dicite, quia Dominus his opus habet : & confessim dimittet eis.

Secundò : Asinam concendit Apostolorum vestibus instratam ,

Tertiò : Excepturus eum populus ; cùm veniret obuiam , vestimentis suis , & ramis arborum sternebat viam, & canebat : Hosanna filio David : benedictus , qui venit in nomine Domini : Hosanna in altissimis .

Dirupisti uincula mea: tibi sacrificabo. P. n.s.

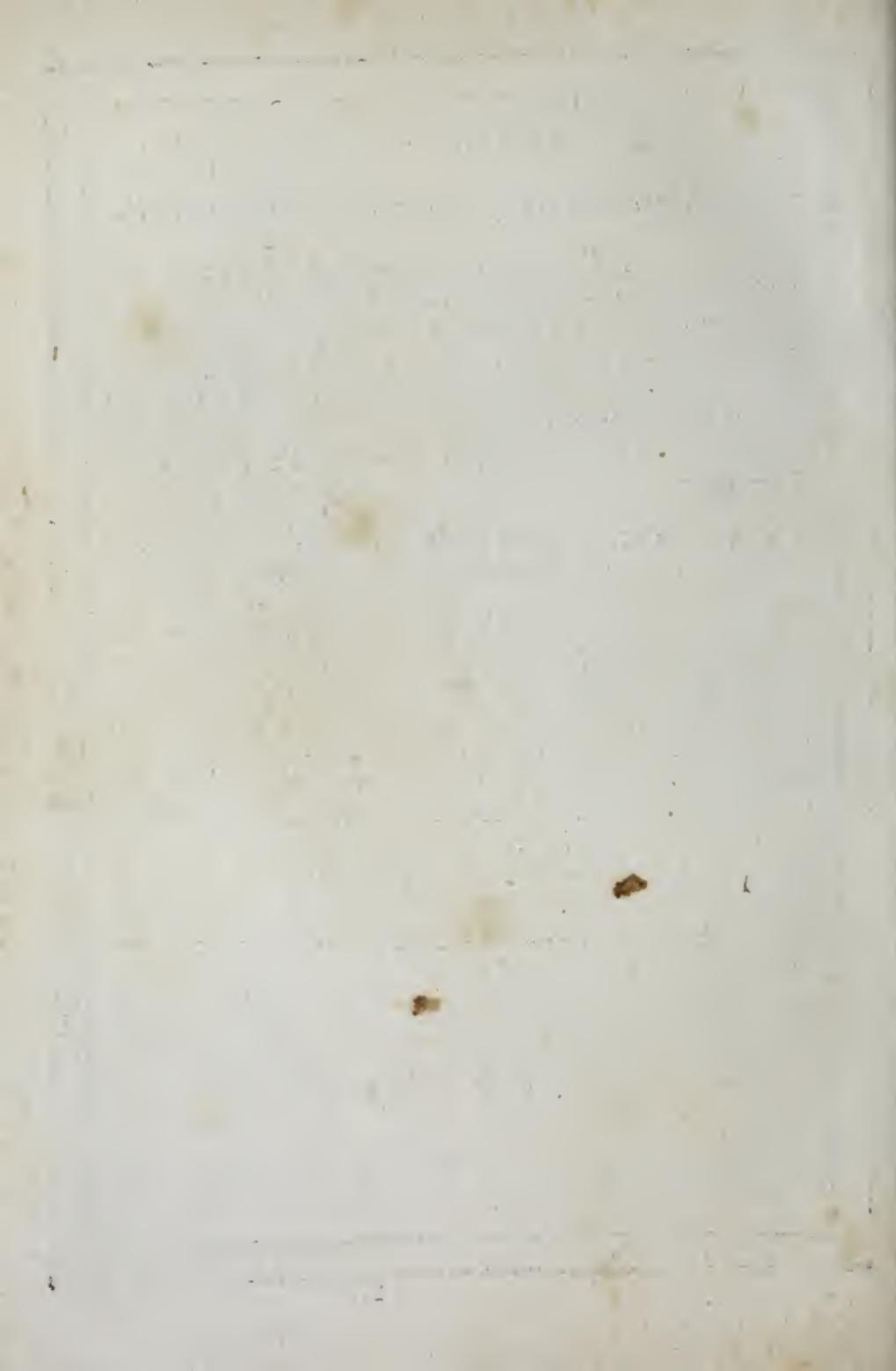
DE EMENDATIONE,

seu Reformatione circa vitæ statum cuiusvis facienda.

IN primis illud est aduertendum, quod si quis vel matrimonio, vel officio dignitatis Ecclesiasticæ adstrictus (de temporalium verò bonorum quantitate, magna an- parua sit, non refert) vnde ipsi non vacet, aut parùm li- beat, circa mutabilium rerum electiones versari; opéra pretium est, earum loco methodum ei tradi, seu formulam aliquam, ex qua vitam suam, & statum proprium possit emendare.

Debet igitur, quisquis eiusmodi conditionem sortitus est, ut finem creationis, & vitæ suæ, rectè statuat, ac sequatur, per exercitia supradicta, & electionum modos attendere, atque ruminando sedulò colligere, quām am- plam domum, & familiam, æquum sit se habere: quibus eam modis tractare, & administrare conueniat: quibus instruere verbis, & exemplis: quantum præterea de posses- sis facultatibus sumptum facere liceat in usus proprios, sive domesticos: quid rursum pauperibus erogare, vel im- pendere pijs operibus deceat, nihil affectando aliud, nec querendo, nisi quod honorem Dei, & salutem suam præ- stet. Hoc enim unusquisque persuasum habeat, tantum se in studijs spiritualibus promotorum esse, quantum ab amore sui ipsius, & commodi proprij affectione lese ab- straxerit.

*REGVLAE NONNVLLAE ,
in distribuendis eleemosynis seruandæ .*

Prima : Si quid erogare libeat in homines genere, vel amicitia coniunctos, erga quos sentitur proclivior affectus; attendendæ erunt regulæ quatuor, quas ex parte circa Electiones commemorauimus . Earum itaque prima hæc est , vt affectus erga tales meus , rectâ proueniat ex amore Dei, quem certè amorem debo sentire in me , vt radicem esse , & causam cuiuscumque mæ affectionis , erga cognatos & amicos omnes, ac operam dare, vt in hoc præsenti negotio, præcipua ea ratio eluceat.

Secunda: Ut considerem, si quis alter, cui parem mecum statum , seu perfectionis gradum optem , me consulat super negotio istiusmodi ; quam ego illi erogationis faciendæ dictaturus sim rationem . Hac igitur & me vti par est .

Tertia : Ut cogitem, si mihi vita nunc exitus inflaret; quid in hac re egisse vellem potissimum . Ita ergo agendum in præsentia decernam .

Quarta : Ut prospiciam similiter , quid mallem in die Iudicij à me fuisse super his transactum : Id quod & nunc citra dubium præeligam .

Quinta : Ut quoties ad personas, mihi humano aliquo vinculo coniunctas, affectum meum sentio magis inclinare ; regulas quatuor prædictas sedulò expendam , & iuxta eas examinem affectum : nihil de eleemosyna , seu distributione facienda cogitans , donec ab animo , si quid non rectum inest, remouero .

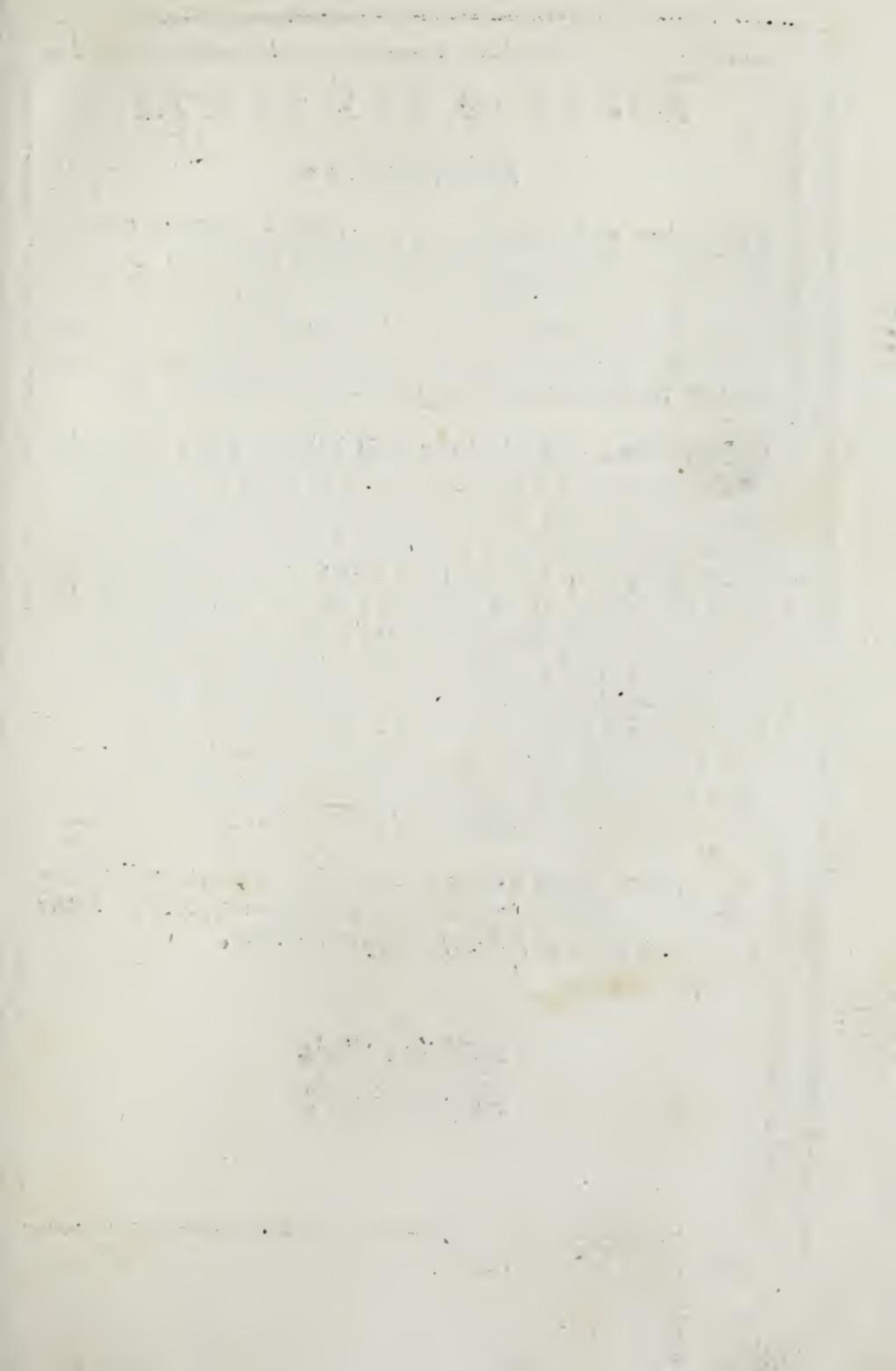
Sexta :

83. d.

Sexta : Quamvis facultates diuino cultui, & usui Ecclesiastico dicatae, citra culpam assumi possint distribuendæ ab eo, qui ad hoc ministerium sit vocatus : cùm tamen plurimis , in determinanda proprijs suis sumptibus iustæ portione, soleat de excessu scrupulus incidere; operæ pretium est , iuxta regulas superiores , vita sua statum rectè disponere .

Septima : Propter rationes dictas, & alias plerasque, in administrandis ijs, quæ ad propriam personam, conditionem, domum, aut familiam pertinent ; optimum, ac securissimum est vnicuique distributionis curam subeundi , vt suæ subtrahat commoditati quantum potest , ac seipsum proximè conformet ad exemplar Domini nostri IESV Christi Summi Pontificis : quandoquidem in tertio etiam Carthaginensi Concilio, in quo interfuit S. Augustinus , decretum fuit , supellectilem Episcopi , vilem, ac pauperem debere esse . Hoc idem in quolibet statu , seu virtute genere prouideri conuenit, habita interim ratione personarum , & statuum ipsorum : sicut in matrimonio exemplum præbent S. Ióachimus, & S. Anna , qui, diuisis per annos singulos facultatibus suis in tres partes, pauperibus unam erogabant , alteram dicabant in templi & diuini cultus ministerium , & tertiam postremq; necessitatí suæ referuabant .

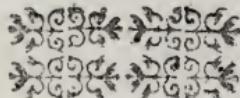
NOTANDA PRO TERTIA

Hebdomada.

Primum, quod adiiciendæ erunt, circa Missæ & Vesperarum tempus, duæ Repetitiones, super una & altera Contemplatione: ante Cœnam verò applicabuntur quinque Sensus, præmissa vbiique oratione præparatoria, cum tribus præludijs oblatæ materiæ congruentibus, quemadmodum in hebdomada secunda satis descriptum est.

Secundum, quod in hac tertia hebdomada, mutandæ sunt ex parte Additio secunda & sexta: siquidem, quod ad secundam spectat, ubi fuero experrectus, præcogitans quod tendam, & instantem Contemplationem paullum delibans, interim dum surgo & accingor, admittar simul ad tristitiam & dolorem, de tot ac tantis Christi poenis, meipsum acriter incitare. Quoad sextam verò, suffugiam potius, quam quæram, aut admittam iucundas cogitationes, necet alioqui utiles & sanctas, ut sunt de Resurrectione Christi, & Gloria. Pro quibus, in meditanda eius Passione, angores ac poenas hauriam ex frequenti eorum recordatione, quæ ab hora suæ Natiuitatis, ad exitum usque vitæ huius, ipse perpessus est.

Tertium, quod Examen Particulare, circa tam Exercitorum, quam Additionum functionem, fiet ad eundem modum, ut in hebdomada præcedente.

Accipite, et comedite: HOC EST CORPVS MEVM. Mat. 26

P R I M A C O N T E M P L A T I O

de ultima Cœna. Matt. 26. Io. 13.

Oratio Præparatoria est eadem, quæ semper.

PRÆLUDIUM PRIMUM SUMITUR EX HISTORIA: QUOMODO Christus a Bethania misit Hierosolymam discipulos duos ad parandam Cœnam, quō & ipse cum reliquis deinde profectus est: Ibique post Agni Paschalis esum, & peractam Cœnam, pedes lauit omnibus, & sacrosanctum Corpus, ac Sanguinem suum largitus est. Postremò sermonem ad eos habuit post discessum Iudæ ipsum vendituri.

SECUNDUM, EX COMPOSITIONE LOCI, considerando di-
ctum iter asperum, aut lene: breue, aut longum:
cum cæteris, quæ inesse poterant, circumstantijs. Deinceps conspicando locum Cœnæ, amplum, vel angustum:
vilem, vel ornatum, & consimilia.

TERTIUM, EX OPRATÆ REI PETITIONE, SCILICET DOLORIS, IN-
DIGNATIONIS, & CONFUSIONIS: EO QUOD OB PECCATA MEA
SUMMUS OMNIUM DOMINUS TANTIS SE TORMENTIS ITA OBI-
CIAT.

1. **C**Omedit cum Discipulis Paschalem Agnum, eosque de imminente sua morte præmonuit: *Amen dico vobis, quia unus uestrum me traditurus es.*
2. Lauit eorum, Iudæ quoque ipsius pedes, incipiens à Petro, qui ad Maiestatem Christi, & indignitatem suam respiciens, se opponebat: *Domine, tu mibi lauas pedes?* ignarus scilicet præberi à Domino exemplum humilitatis, ita postea declarante: *Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita et vos faciatis.*
3. Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum instituit in signum

signum summæ dilectionis, his verbis vtens: *Accipite, & comedite, &c.* Expleta autem Coenæ, Iudas ad vendendum illum egressus est .

Pvnctum primum erit respicere cœnantes, & aliquid in vsum meum adducere .

SEcundum, eosdem audire quid loquantur, & frumentum indè decerpere .

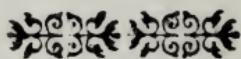
Tertiū , attendere quid agant, & per omnia proficere .

Quartum , aduertere quid iam indè Christus pati appetat, & incipiat , iuxta historiam : vndè incipiām & ipse dolorem , mœstitudinem , & fletum mihi excitare , meque affligam similiter in subsequentibus .

Quartum , meditari quo se pacto abscondens Christi Diuinitas, aduersarios suos , cùm valeat, non perdat; sed pœnas adeò crudeles pati sinat Humanitatem .

Sextum, cogitare , cùm talia ferat pro peccatis meis ; quid agere debeam, aut pati eius causa .

Colloquium ad Christum sicut terminandum cum *Patrem noster* .

Venit haurire dolorm, dare salutem • S. Augustin

S E C V N D A C O N T E M P L A T I O
de rebus à Christo post Cenam, & in Horto gestis.
Matth. 26. Mar. 14.

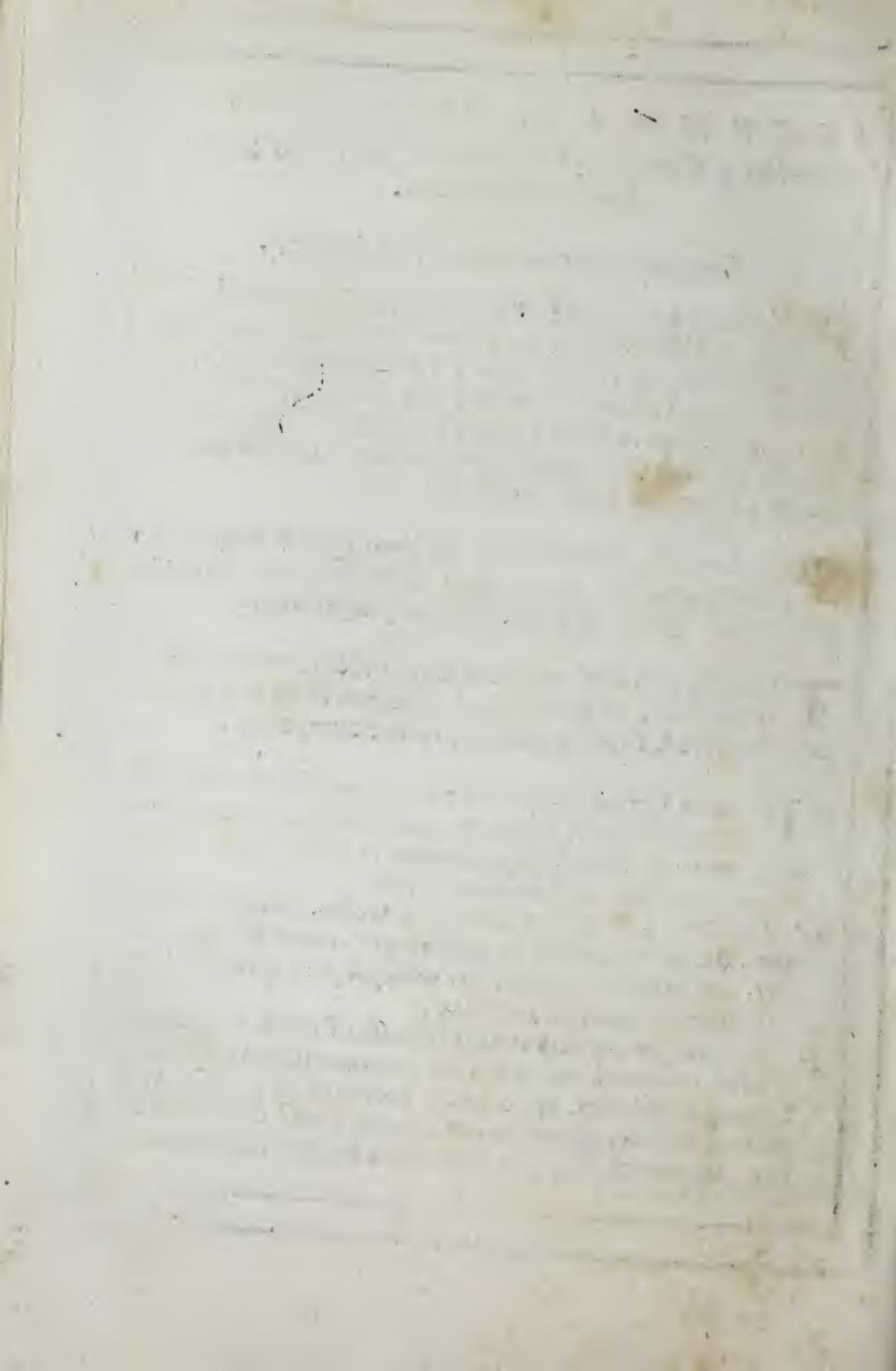
Oratio præparatoria consueta semper?

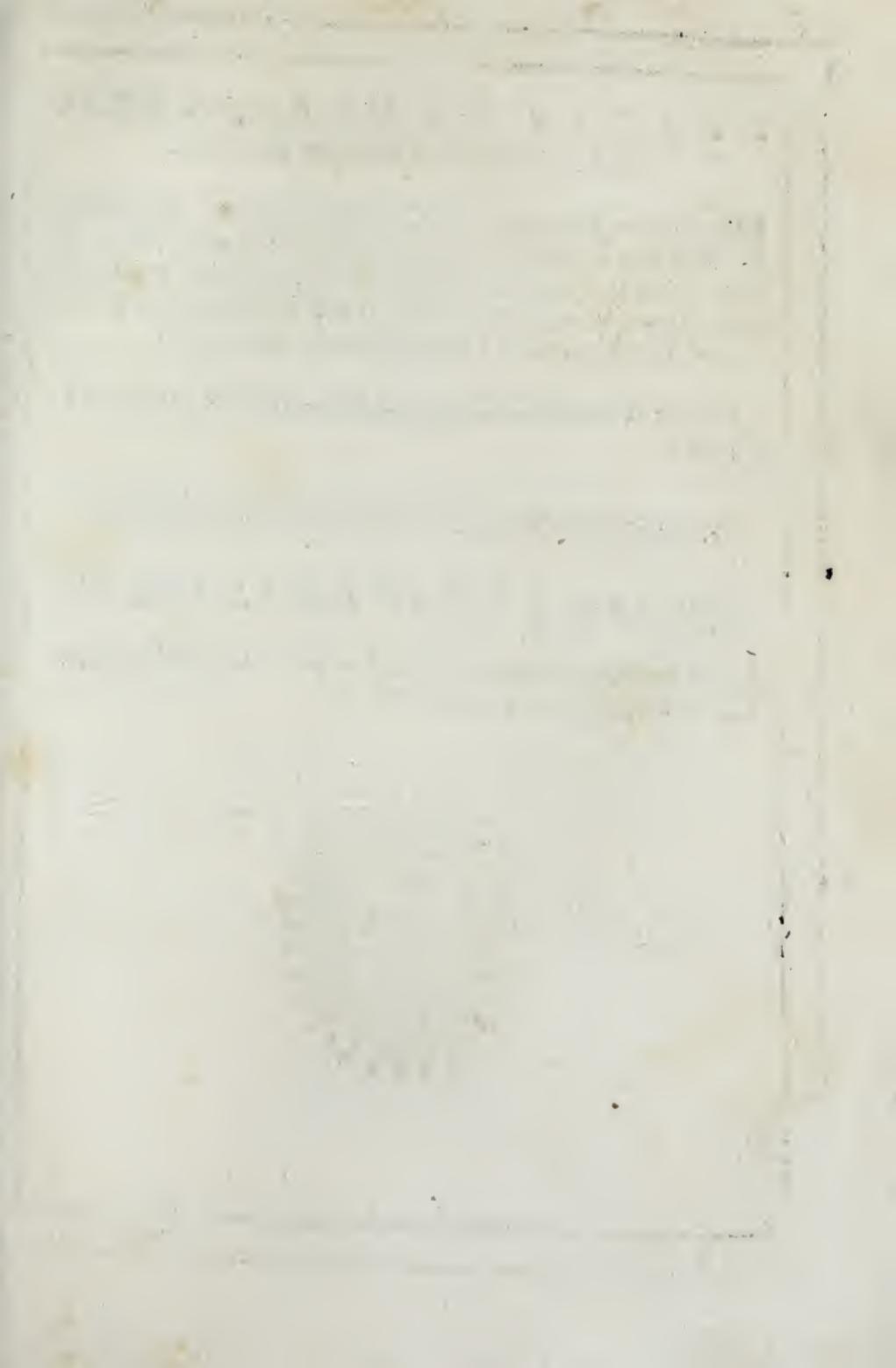
PRæludium primum est iuxta historiam. Quomodo IE-SVS CHRISTVS, vñà cum vndecim suis Apostolis, descendit ex monte Sion, vbi fuerant coenati, & transiens per vallem Iosaphat, relicis ibi ex illis octo, alijs verò tribus in horti parte; seorsum ipse digrediens, orauit, ad sudorem usque sanguineum, iterata iam ter eadem ad Patrem suum oratione.

SEcundum est, pro construendo loco, viam intueri declivem, planam, & arduam. Item hortum certa magnitudine, figura, & habitudine depingendum.

Tertium, pro voti consecutioñe, poscere moerorem. planctum, anxietatem, & ceteras id genus poenas interiores, ut Christo patienti pro me compatiat.

1. **P**Eracta Cœna, & Hymno dicto, profectus est Christus ad Oliueti montem, cum Discipulis suis vndeциm, metu plenis: & octo remanere iussit Gethsemani: *Sedete hic, donec uadam illuc & orem.*
2. Ductis secum tribus, Petro, Iacobo, Ioanne, orauit ter, dicens: *Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Et in agonia existens prolixius orabat.
3. Et cum eò timoris redigi se passus fuisset, ut diceret: *Tristis est anima mea usque ad mortem;* etiam sanguinem sudauit copiosum, teste Luca: *Fatuus est sudore eius, sicut gressus sanguinis, decurrentis in terram.* Vnde coniçere licet vestimenta eius iam tum fuisse madefacta cruento.

T E R T I A C O N T E M P L A T I O
est Repetitio præcedentium duarum.

Pro tertio Exercitio seu Contemplatione, repetuntur
duæ præcedentes, cum Oratione Præparatoria, & ijs-
dem tribus Præludijs, notando ubique, & fixius tractando
illas partes, in quarum priore transcurso aliquid illustra-
tionis, consolationis, vel desolationis acceperim.

Subdetur etiam Colloquium cum oratione Dominica:
ut prius.

Q U A R T A C O N T E M P L A T I O.

Est primæ, ac secundæ iterata repetitio, proximæ præ-
cedenti penitus conformis.

QVINTA C O N T E M P L A T I O
est Applicatio Sensuum ad predicas.

POst orationem Præparatoriam , cum tribus iam dictis
Præludijs , apprimè conductit , quinque imaginarios
Sensus circa primam , & secundam contemplationem , eo ,
qui sequitur , modo exercere , prout res subiecta feret .

PVncutum primum erit , secundum imaginationem respi-
cere personas omnes , & notatis , quæ circa eas oc-
current , circumstantijs , utilitatem nostram elicere .

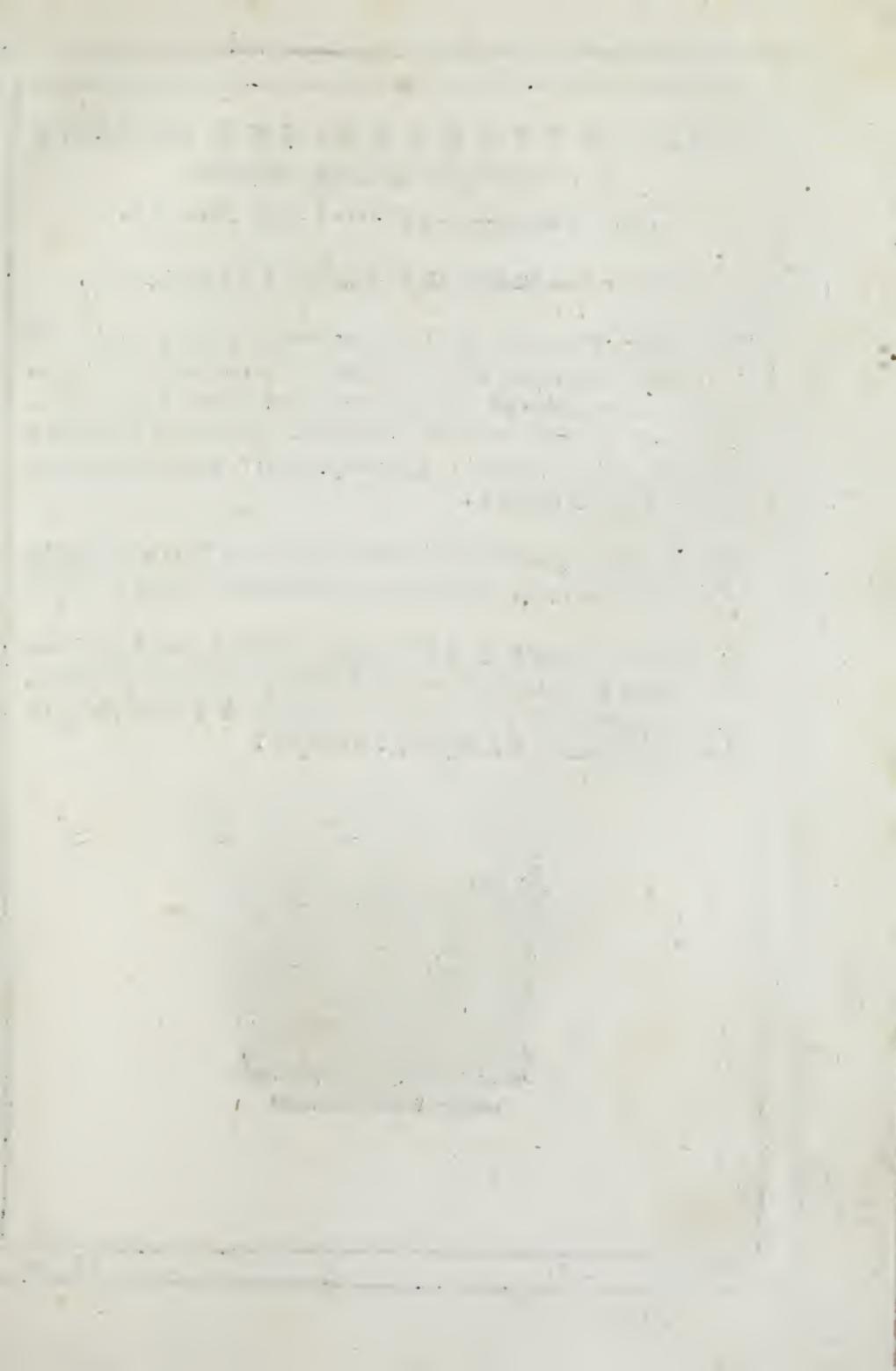
SECONDUM , velut audiendō quid loquantur , aut loqui
eas deceat , omnia in usum nostrum attrahere .

TERTIUM , interiore quodam gustu & olfactu , sentire ,
quanta sit suauitas & dulcedo animæ , diuinis do-
nis , ac virtutibus imbutæ , iuxta rationem personæ , quam
consideramus , adaptando nobis ea , quæ fructum aliquem
afferre possint .

QVARTUM , per internum tactum attrectare , ac deoscu-
lari vestimenta , loca , vestigia , ceteraque personis
talibus coniuncta : vnde fiat nobis deuotionis , vel
boni cuiuslibet spiritualis maior accessio .

Huic erit Contemplationi per Colloquium impone-
dus finis , sicut prioribus , adiecto itidem , *Pater noster* .

D E C O M P R E H E N S I O N E C H R I S T I
& traductione ad Annae domum.
M a t t h . 2 6 . L u c . 2 2 . M a r c . 1 4 . & I o a n . 1 8 .

O r a t i o P r æ p a r a t o r i a , & P r æ l u d i a iuxta morem .

Primò : Permisit se Dominus osculo a Iuda tradi , &
quasi Latronem comprehendendi : *Tanquam ad Latronem*
existis , cum gladijs & fustibus, comprehendere me ! Quid id est
apud vos sedehans docens in templo , & non me tenuistis :
ipsoque interrogante : Quem queritis ? corruerunt in-
terram inimici omnes .

Secundò : Seruum Pontificis percutienti Petro ait : *Mit-*
te gladium tuum in vaginam . & sanauit seruum .

Tertiò : Captus , & à Discipulis relictus , ad Annæ do-
mum pertrahitur , vbi à Petro , paulò post sequuto ,
semel negatus est , & alapam accepit à Ministro quo-
dam obijcente ; *Sic respondes Pontifici ?*

D E G E S T I S P O S T E A
in domo Caiphræ. Matth. 26.

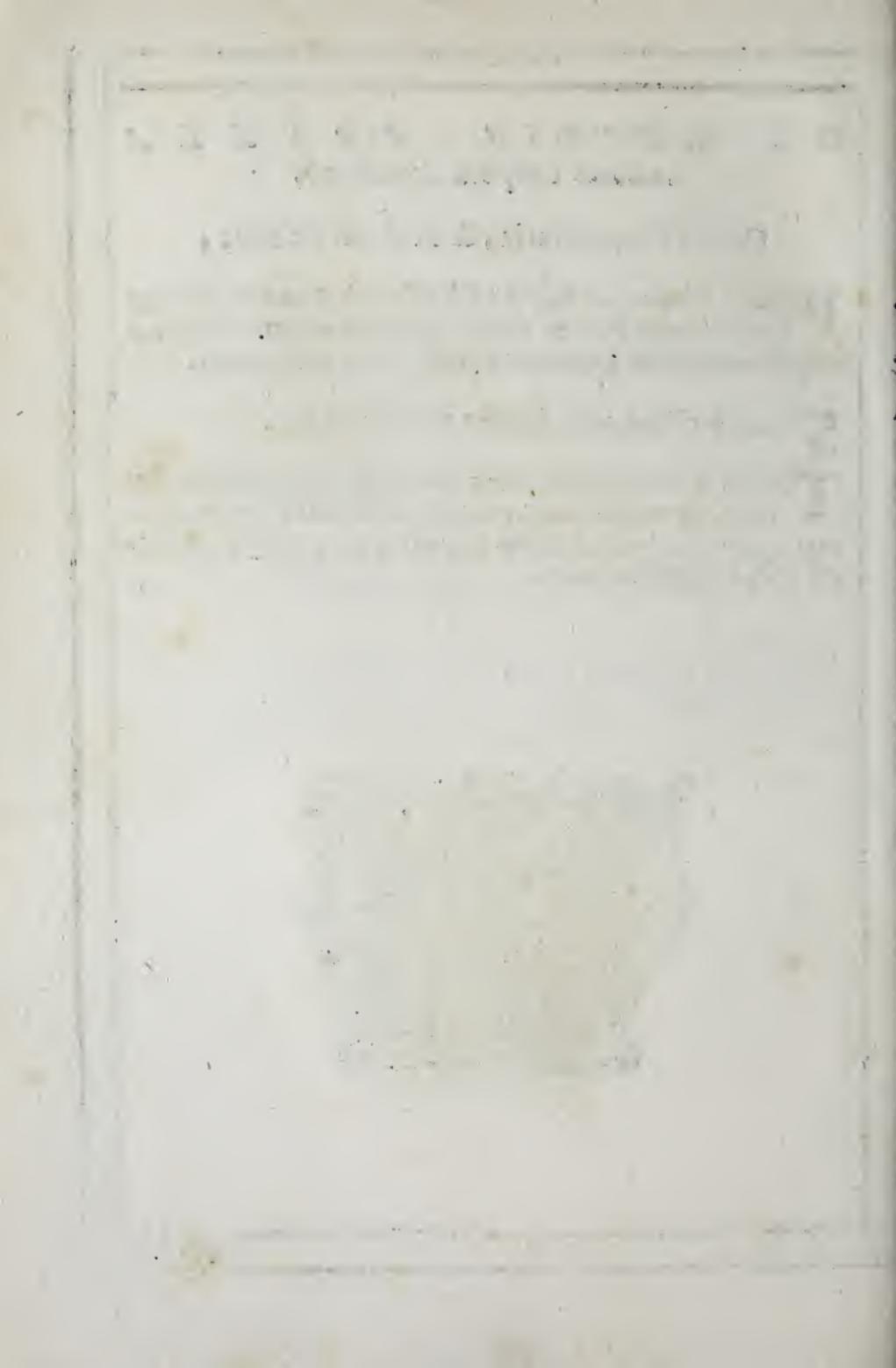
Oratio Præparatoria, & Præludia de móre:

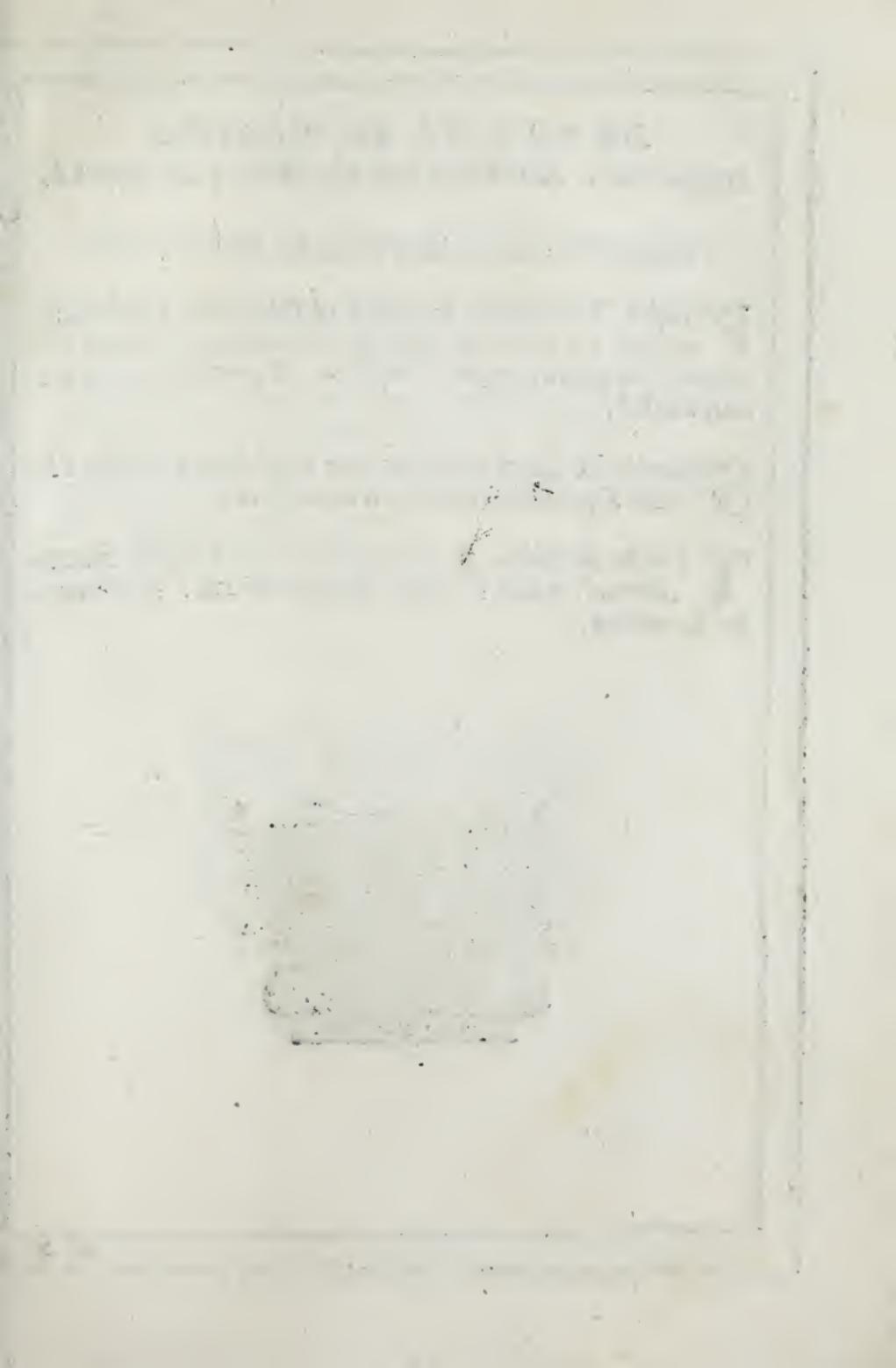
Primò: Abducitur ligatus Christus ab Anna in domum Caiphæ, vbi Petrus rursum eum bis negauit: atque respiciente iplum Domino: *Egressus foras fleuit amare,*

Secundò: Permansit ligatus tota illa nocte.

Tertiò: Circumstantes eum Satellites illudebant, vexabant, & velata facie, colaphis cædebant interrogantes: *Proprietax nobis, Christe, quis est qui te percussit? ac modis alijs blasphemabant.*

DE CHRISTI AD PILATVM
Accusatione. Matth. 27. Luc. 23. Marc. 5. & Ioan. 18.

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò: Traducitur deinceps ad Pilatum Christus, & coram eo à Iudaïs calumniosè accusatur: *Hunc inuenimus subuerientem gentem nostram, & probibentem tributum dari Cæsari.*

Secundo: Eo semel atque iterum examinato, retulit Pilatus: *Ego nullam inuenio in eo causam.*

Tertiò: Barabbæ latronis, quām Christi IESV liberationem, malle se Iudei proclamarunt: *Non hunc, sed Barabbam.*

*DE TRANSMISSO CHRISTO
ad Herodem. Luc. 23.*

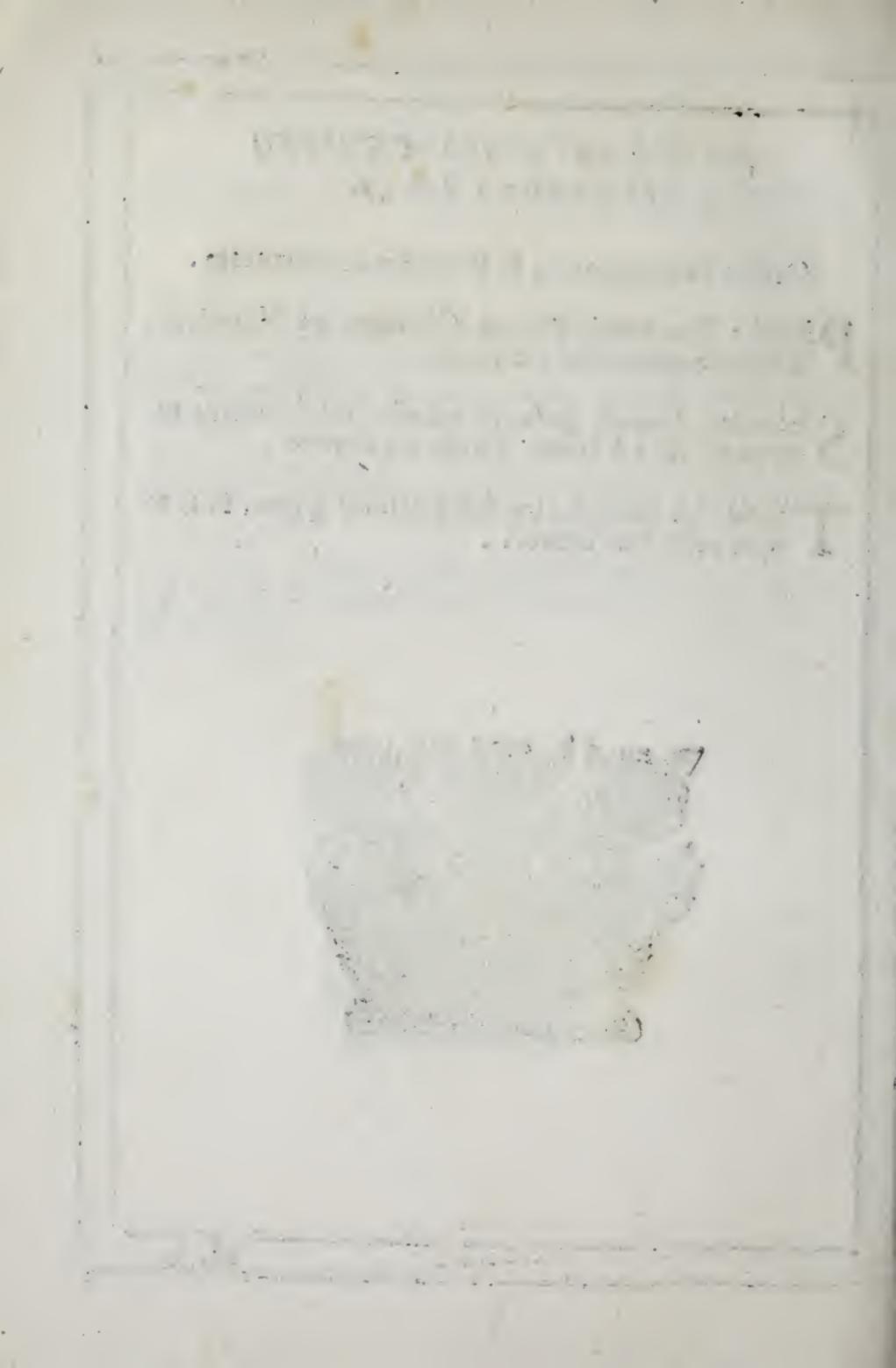
Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

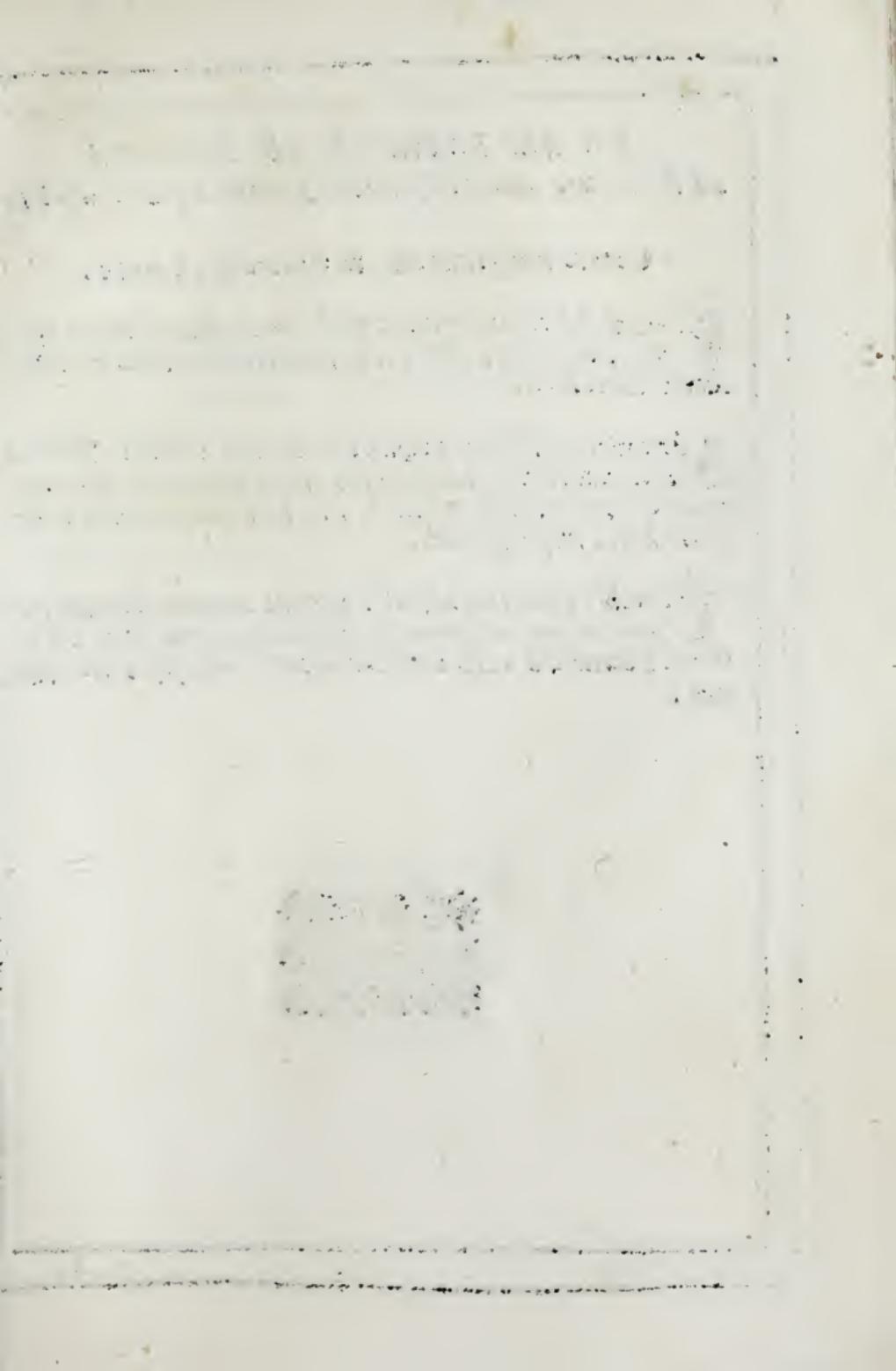
Primò: Transmisit Pilatus Christum ad Herodem, estimans quod esset Galileus.

Secundò: Herodi poscenti curiosa, nihil penitus respondit, licet à Iudæis validè accusaretur.

Tertiò: Ab Herode cum suo Exercitu spretus fuit, atque veste alba indutus.

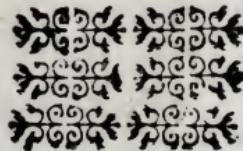
DE REVERSIONE AB HERODE
ad Pilatum . Matth. 27. Luc. 23. Marc. 15. & Ioan. 15.

Oratio Præparatoria , & Præludia ex more .

Primò: Christum remisit ad Pilatum Herodes, & ambo ea ipsa die , cùm priùs inimici essent, sibi inuicem reconciliati sunt .

Seundò : IESVM flagellis cædi iussit Pilatus : Milites eundem spinis coronarunt, atque purpura induerunt: deinde irridentes dicebant : *Ave Rex Iudaorum, & colaphos simul impingebant.*

Tertiò : Exiuit ergo IESVS portans coronam spineam , & purpureum vestimentum : & Pilatus dicit illis: *Ecce Homo: Pontifices verò conclamabant : Crucifige , Crucifige eum ,*

*DE CONDEMNATIONE,
& Crucifixione IESV CHRISTI . Ioan.19.*

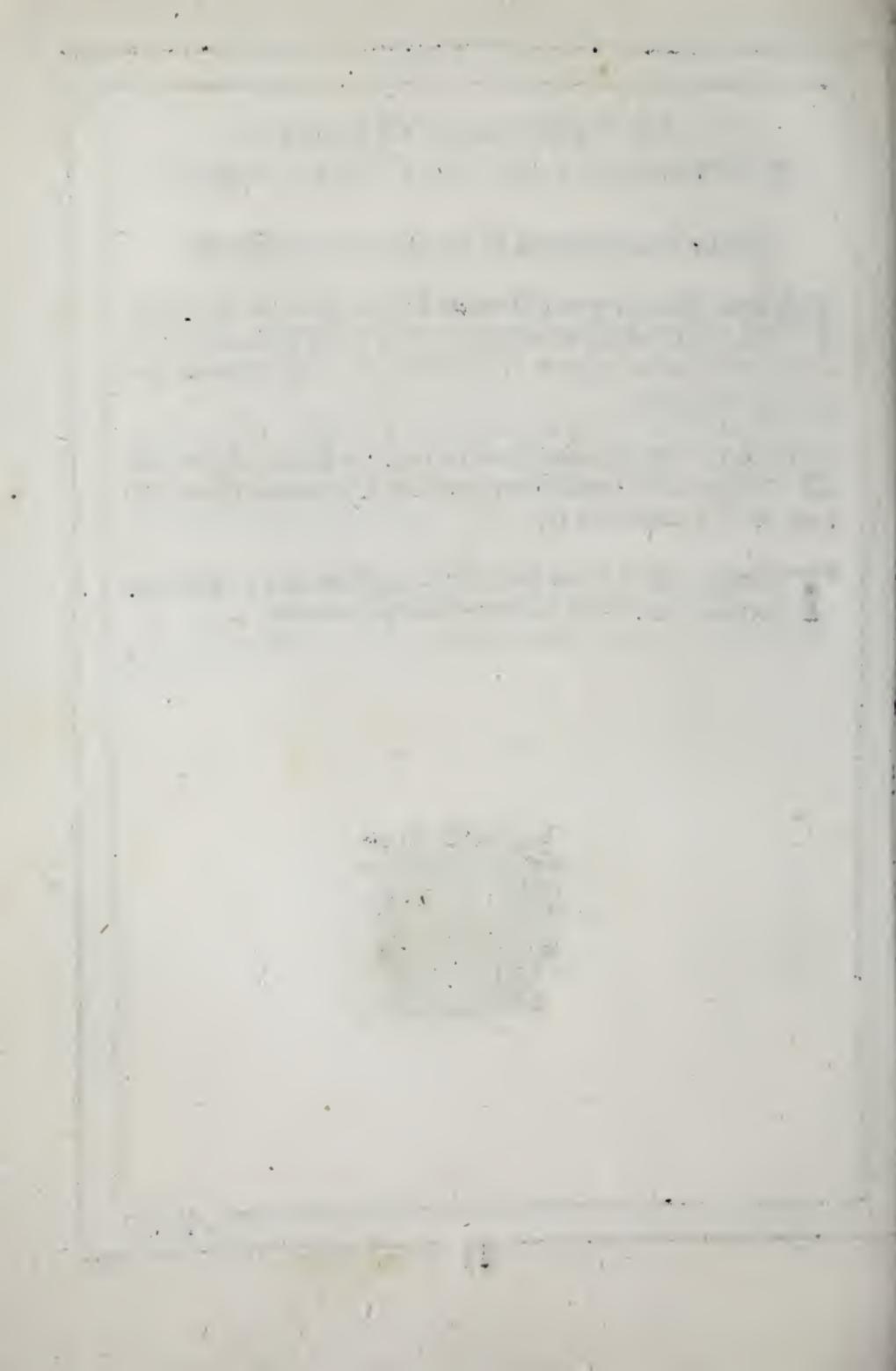
Oratio Præparatoria & Præludia iuxta morem.

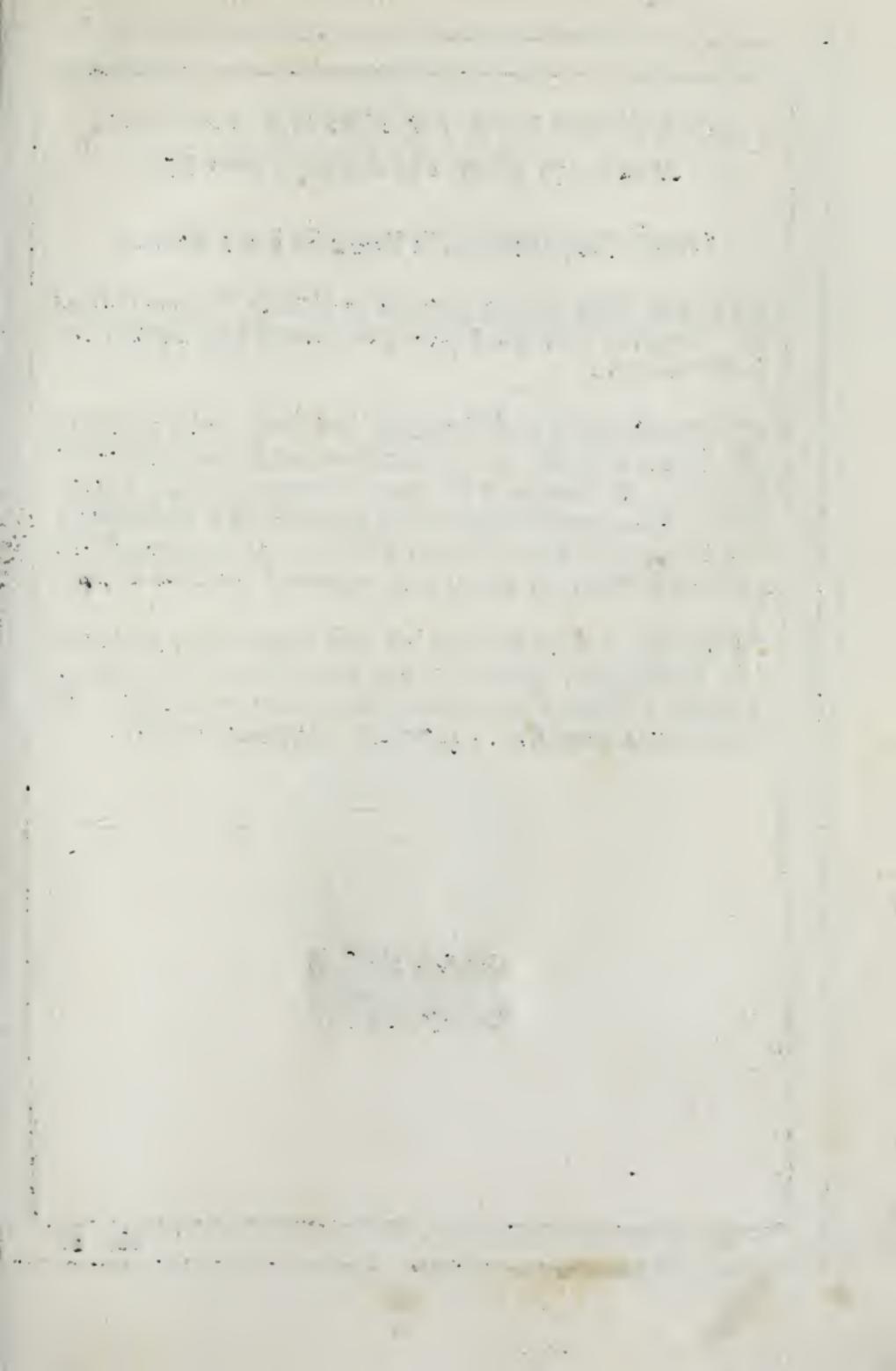
Primò: Sedens pro tribunali Pilatus Christum iudicauit, & tradidit crucifigendum: posteaquam negantes eam Iudæi suum Regem esse, dixerunt: *Non habemas Regem nisi Cæsarem.*

Secundò: Baiulauit Christus crucem suam, donec ob virium defectum, Simon quidam Cyrenæus illam post eum ferre compusus est.

Tertiò: Inter duos latrones crucifixus fuit, ascripto titulo: *IESVS Nazarenus Rex Iudeorum.*

DE MYSTERICIS IN CRUCE FACTIS.
Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò: Blasphemias pertulit in Cruce: *Vab, qui deſtruis
Templum Dei, &c. Descende de Cruce. Et diuila ſunt veſtimenta eius.*

Secondò: effatus est Dominus in Cruce verba ſeptem:
Orans videlicet pro crucifigentibus: Latroni parcens:
Matrem, & Ioannem ſibi mutuo commendans: Exclamans:
Sic, quando aceto eum potauerunt: & deinde
ſe à Patre dicens derelictum: Postea Consummatum eſt. Ac
poſtremò: Paer, in manus tuas commendando Spiritum meum.

Tertiò: Sol obscuratus eſt ipſo expirante, & petræ
ſcissæ ſunt; aperta quoque monumenta, & velum
Templi à ſummo ad infimam uſque partem ſcissum: &
latus lancea confoſſum aquam, & ſanguinem effudit.

DE MYSTERIO SEPVLTVRAE.
Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

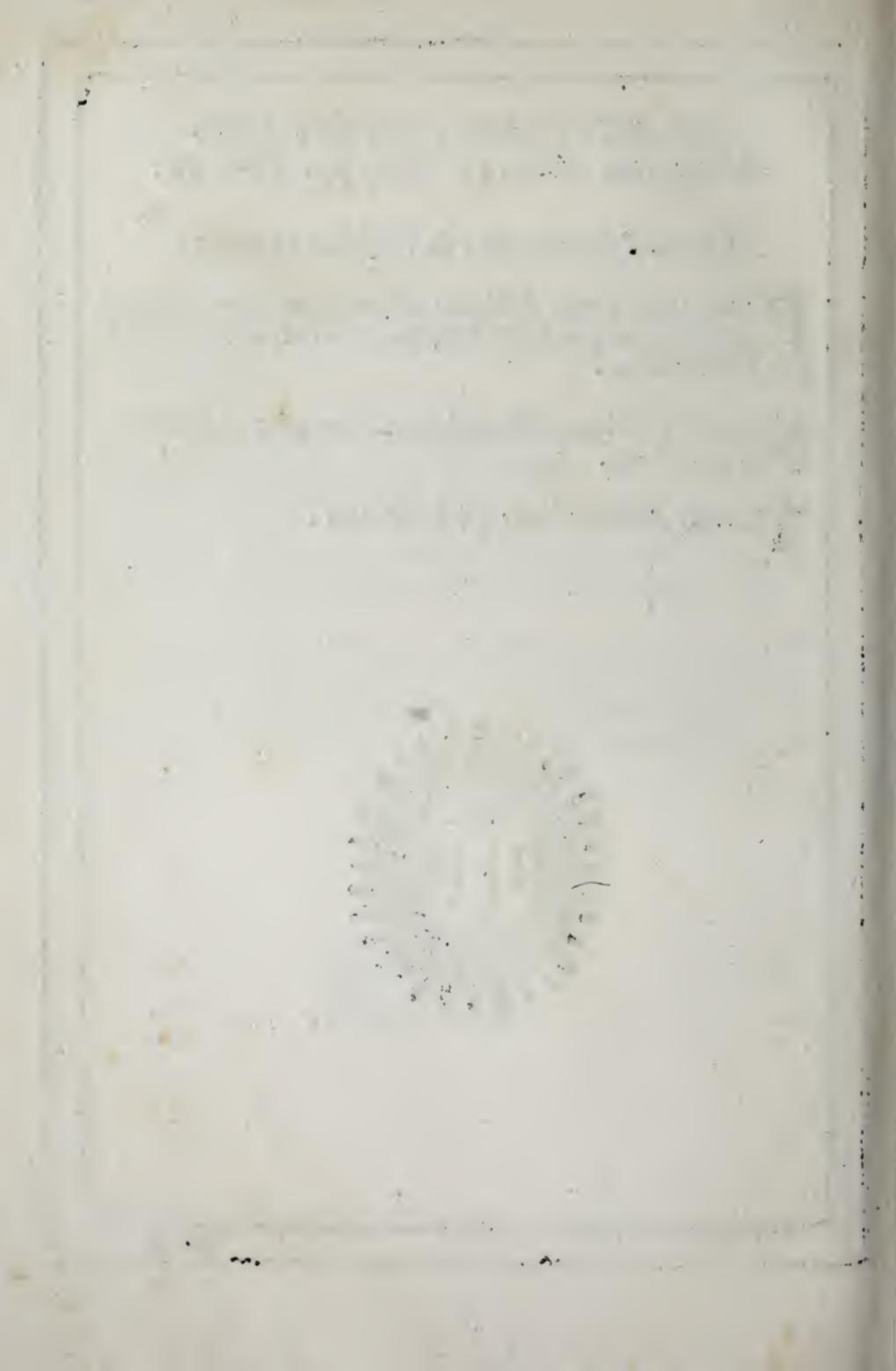
Oratio Præparatoria, & Præludia ex more.

Primò: De Cruce sublatus est mortuus Dominus, per Ioseph, atque Nicodemum, in conspectu ipso Matris afflictissimæ.

Secundò: Delatum est ad sepulchrum corpus, vinctum, & inclusum.

Tertiò: Adhibiti sunt inibi custodes.

IESVS NA
ZARENVS
REX
IVDEOR.

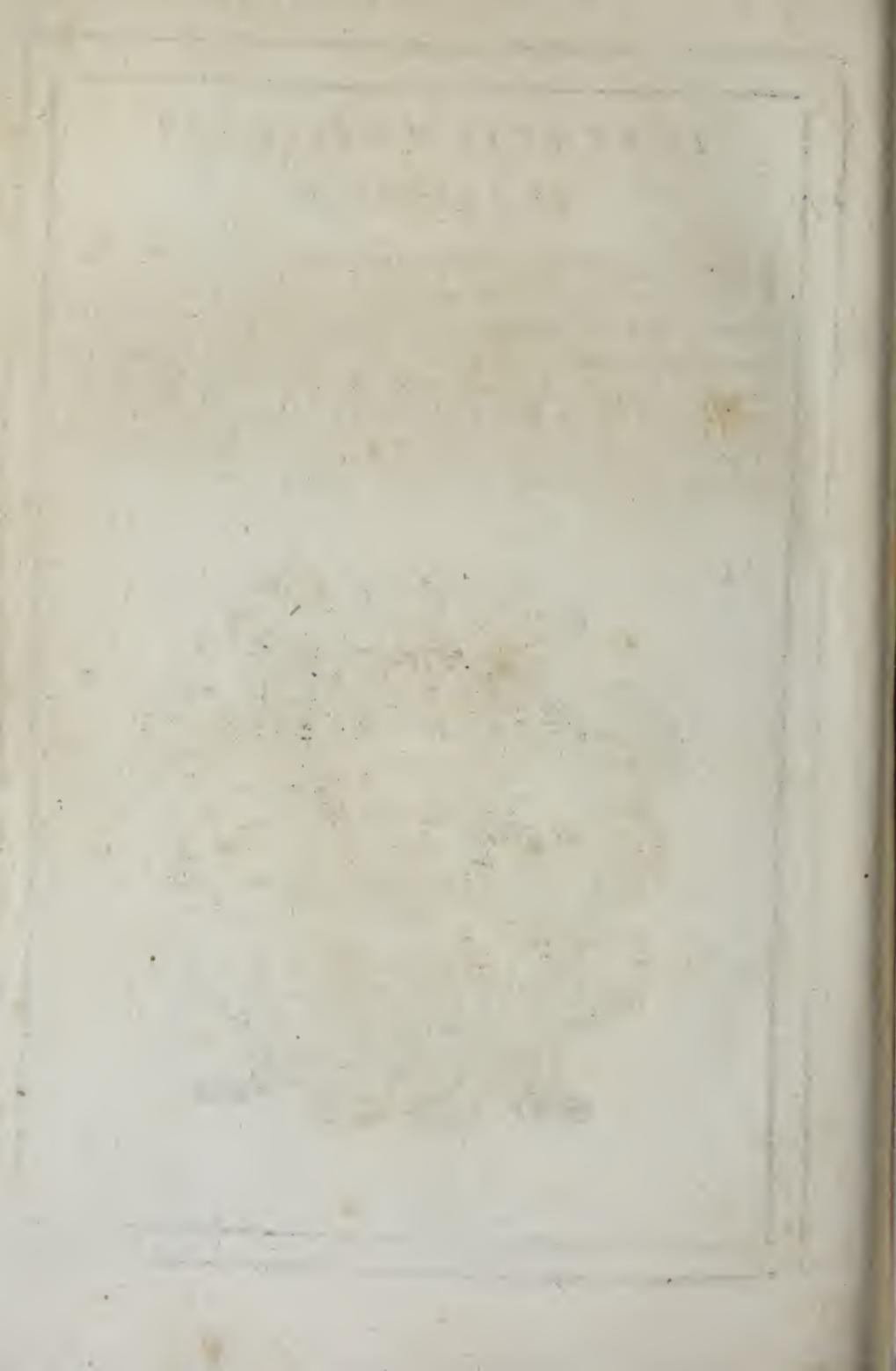
Pass. ē, uobis reliq;ns exēplū, ut sequam: uestigia ei.
i. Pet. 2.

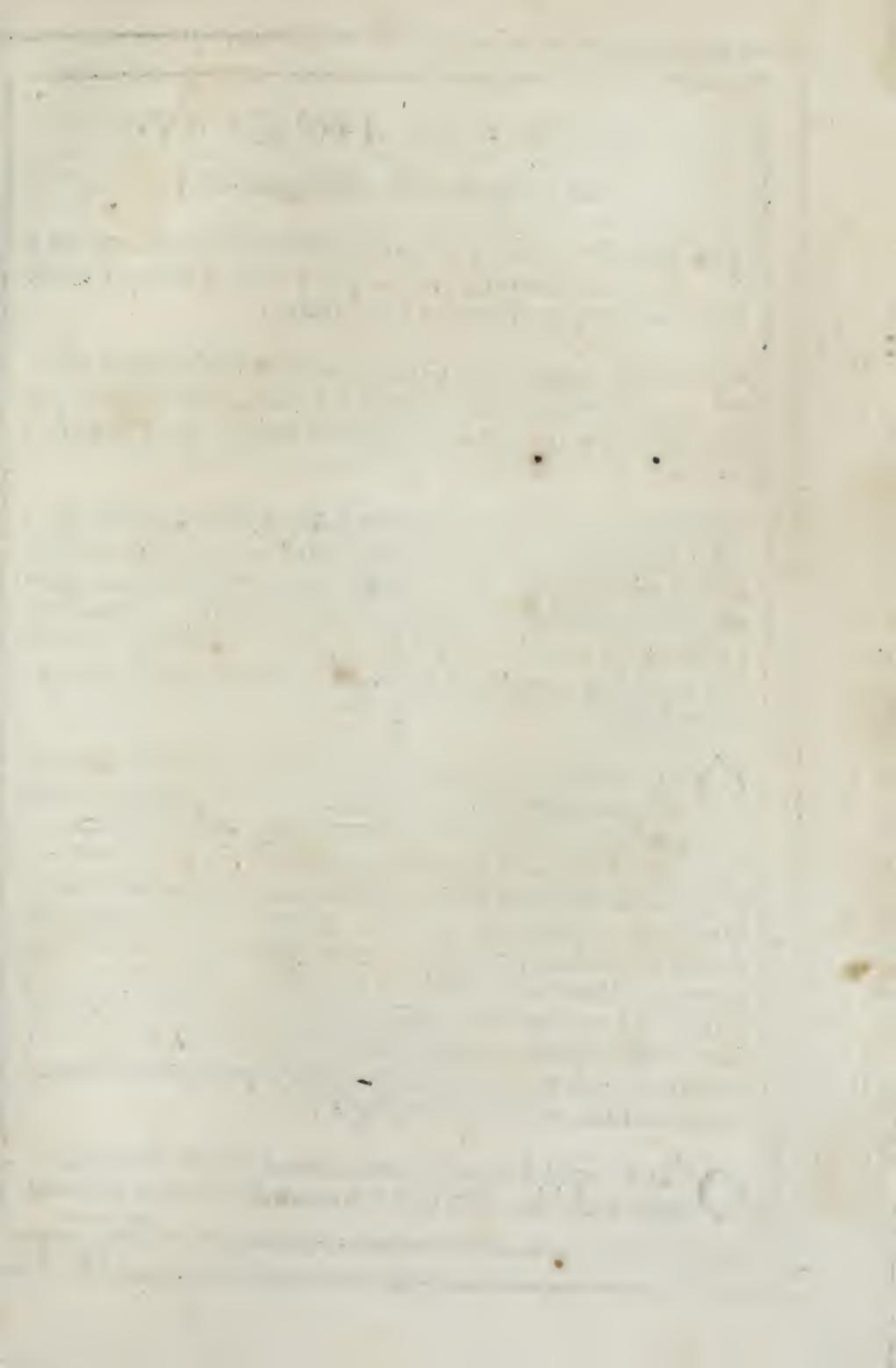
ITERATIO PASSIONIS

IESV Christi D.N.

INter noctu & mane Passionem totam reueluemus. Postea repetitionum, & applicationis sensuum vice, per diem totum considerabimus, quām licebit frequentissimē, quo pacto sanctissimum IESV Christi corpus remanserit ab anima seūctum, & ubi nam, aut quo modo sepultum. Item, quā fuerit Beatae MARIAE Matris solitudo, & desolatio, & qualis, & quanta afflictio. Quām acerbis quoque Discipulorum moeror extiterit.

*REGVLAE ALIQUOT,
ad victum recte temperandum.*

Prima est: quod à pane minus abstinentia sit, quam à reliquis alimentis: cum neque gulam adeo irritet, nec tentationi aquae obnoxios nos reddat.

Secunda: quod circa potum attendenda sit magis abstinentia, quam circa panem: cautè observando, quæ proposita mensura potus, ut sumatur semper: quæ rursum noceat, ut tollatur.

Tertia: quod circa pulmenta & edulia, potissimum abstinentia ratio versetur, cum per illa, tum appetitui ad peccandum, tum inimico ad tentandum, maior subministretur occasio. Temperanda sunt igitur, vitandi excessus causa: quod fit dupliciter, dum vel cibis grossioribus vescimur, atque assuescimus: vel dum parce delicatis vtimur.

Qarta est: quod quanto plus de conueniente victu sibi quis ademerit (vitato interim valetudinis aduersæ graui periculo) tanto celerius mensuram cibi ac potus iustam reperiet. Tum quia, hoc modo melius se disponens, & obnixius tendens ad perfectionem, sentiet interdum, quosdam cognitionis internæ radios, & coniulatorios motus sibi cælitus immissos, ex quibus facile poterit rationem victus commodiorem discernere. Tum quoniam, si quis, ita abstinendo, te deprehenderit viribus imbecilliores esse, quam ut exercitia ipsa spiritualia peragere commodè valeat; sic facile aduertet, quam mensuram victus naturæ necessitas requirat.

Qvinta: quod expedit inter comedendum imaginari, quasi videamus IESVM Christum Dominum nostrum vescen-

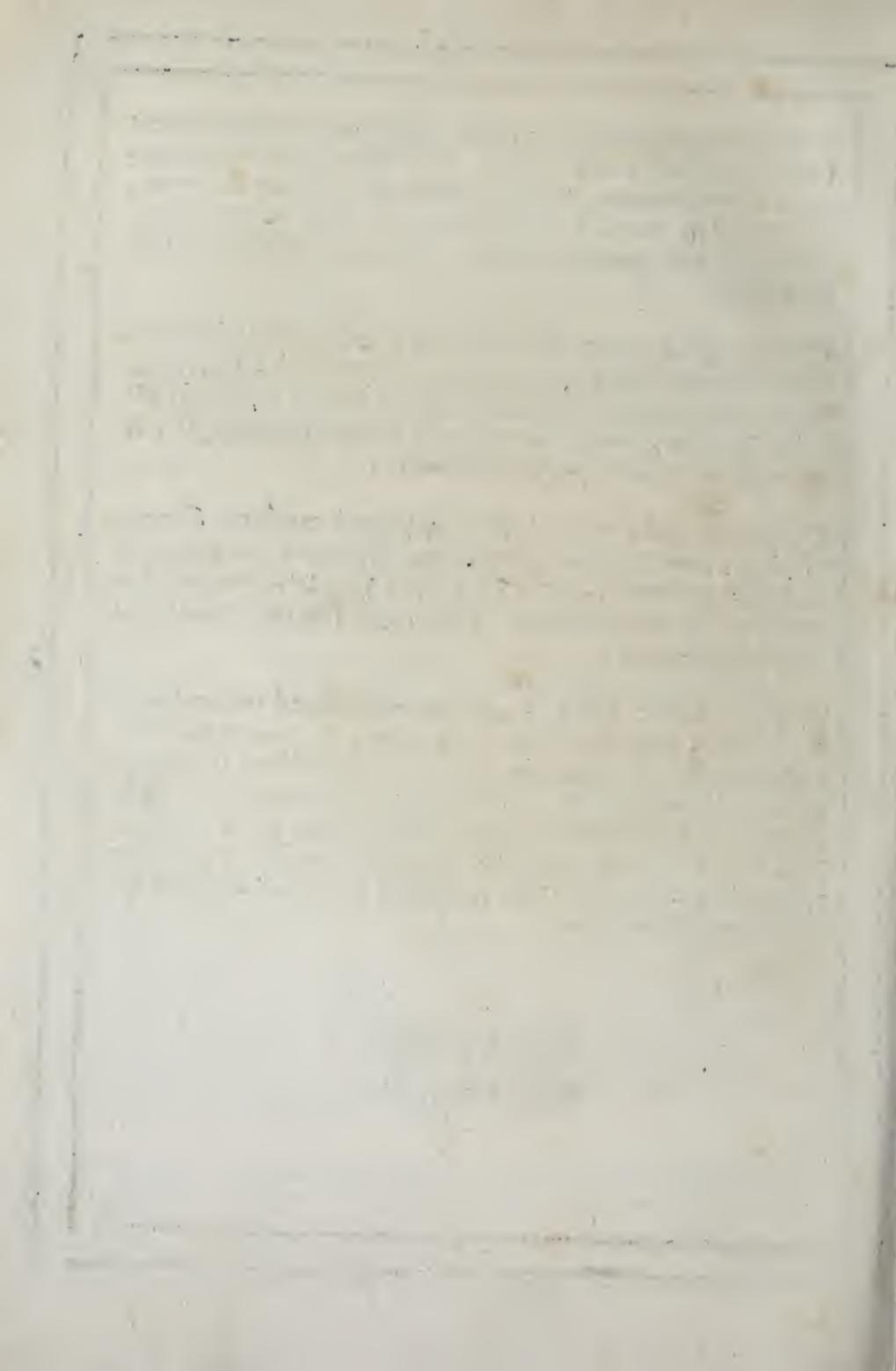
vescentem cum suis Discipulis , obseruando quem teneat edendi, bibendi , respiciendi , & loquendi modum, cumque ad imitandum nobis proponendo Vsiueniet enim , vt, occupato magis intellectu circa meditationem talem , quam circa corporalem cibum ; discamus facilius victum moderari .

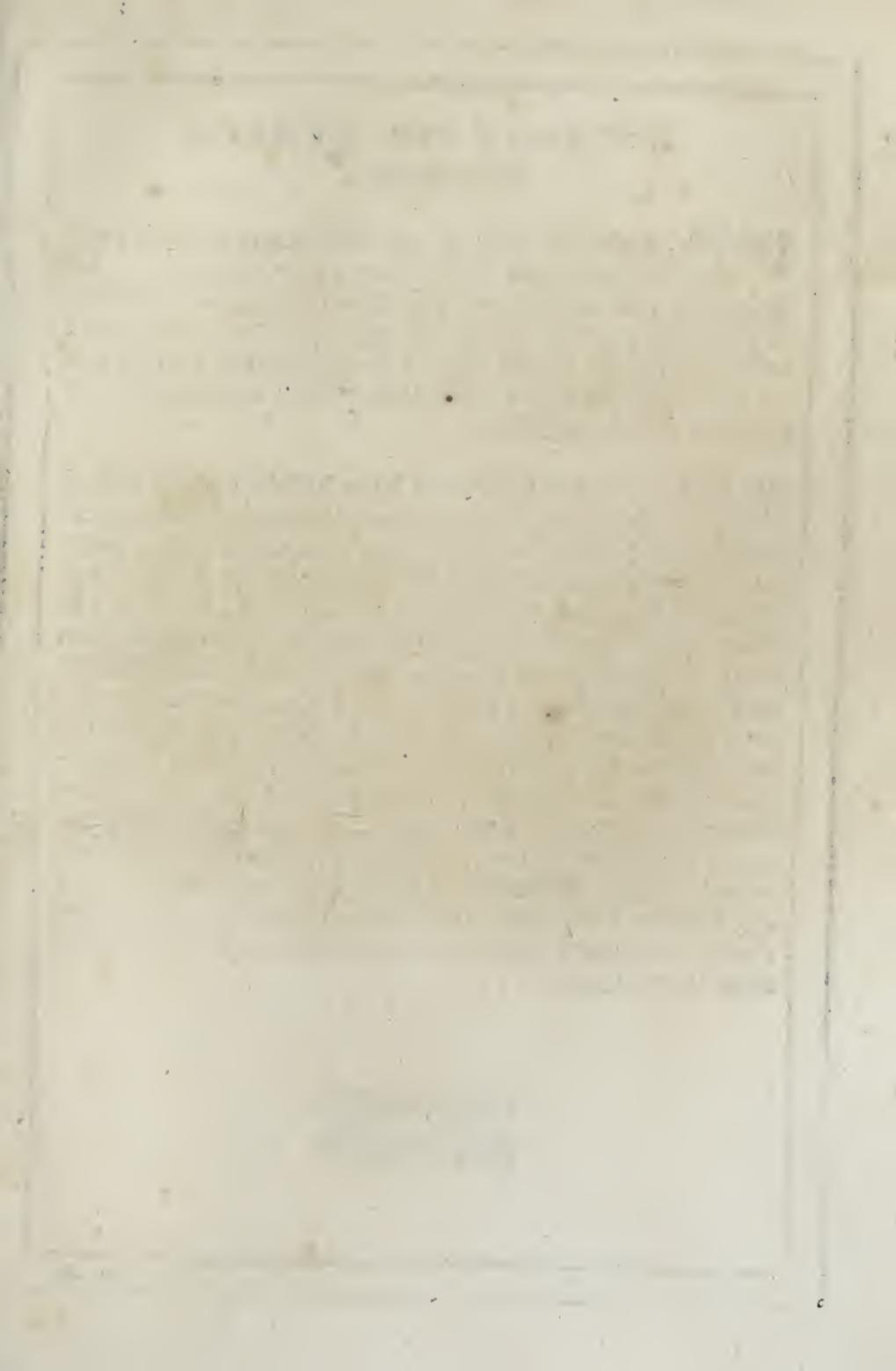
Sexta: quod gratia varietatis, aliae adhiberi possunt meditationes inter vescendum : vt sunt de Sanctorum vita, de pia quapiam doctrina : vel de aliquo spirituali negotio agendo : vnde , sic abstracta mente , cibus ipse , & vescendi delectatio parum sentiatur ,

Septima: quod cauendum sit præcipue , ne super sumendos cibos animus quodammodo totus effundatur , & ne audie vescamur, aut festinè : sed appetitui semper dominantes , tum mensuram victus , tum sumendi modum vna temperemus .

Octaua est : quod plurimùs condūcit ad tollendam cibi , potusque immoderantiam , si ante prandium , aut coenam , & quacumque hora nulla esurie sentitur , prævia deliberatione , victum proximè sumendum , definiamus ad mensuram certam, quam deinde nulla vel propria auditate , vel instigatione inimici , vnquam excedam : sed potius vniuersitate utriusque causa, de illa non nihil etiam subducamis .

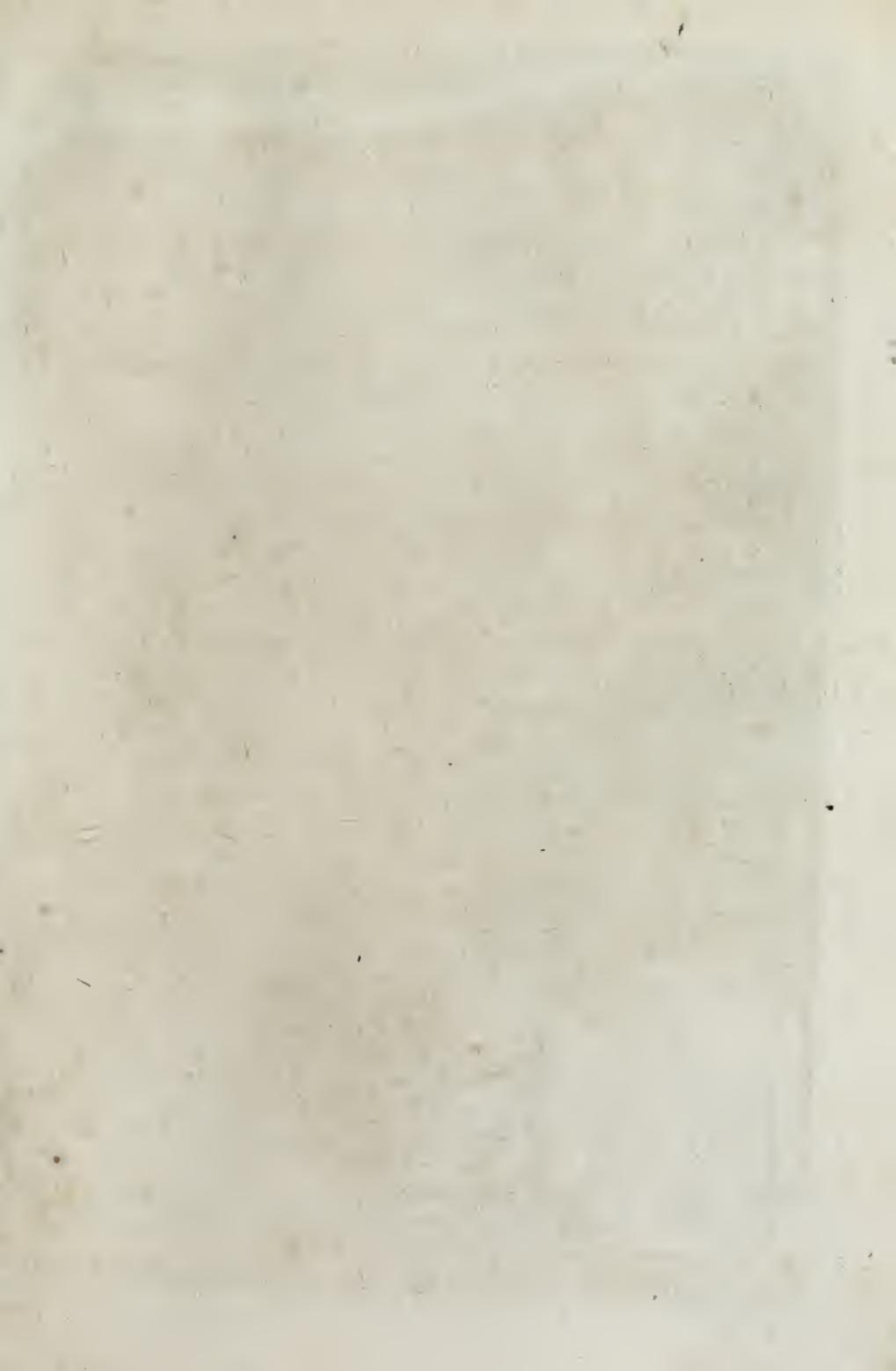

NOTANDA PRO QVARTA
Hebdomada.

Primò: quodd quamvis ei, qui exercitatur, certus præscribatur numerus Punctorum, puta ternarius, aut quinarius; liberum tamen ipsi erit, in plura, vel pauciora Puncta redigere Contemplationem, prout commodius se habere expertus fuerit. Quia in re magnopere iuuabit ante ingressum Exercitij, tractanda puncta comminisci, & numero certo præfinire.

Secundò: quodd per quartam hanc hebdomadam variari debent secunda, sexta, septima, & decima Additiones. In secunda quidem, vt dum euigilo, repente mihi ponam ob oculos statutam Contemplationem, & de gaudio Domini cum suis studeam & ipse exhilarescere. In sexta vèrò, vt memoriaz mez obijciam ea, quæ latitiam spiritualem crient, vt cogitatio de Gloria. In septima, vt lucis, & cœli utar commoditate, quæ fese offeret: puta per tempus vernum, herbarum virentium, & florum aspectu, aut aprici loci amoenitate: per hyemem verd, Solis, vel Ignis opportuno calore: & ita de cæteris corporis atque animi oblationibus congruis, per quas Creatori, & Redemptori meo congaudere queam. In decima, vt loco pœnitentiaz, temperantia, & mediocritate victus contentus sim, nisi quo tempore iejunium vel abstinentiam Ecclesia indixit: cuius præceptis semper obtemperandum est, nisi iustum adsit impedimentum.

Sanctm multitud: dolor meor consolationes tue.

CONTEMPLATIO PRIMA

*Quomodo IESVS Dominus post Resurrectionem
apparuit sancte Matri sue.*

Oratio Præparatoria iuxta morem :

Præludium primum accipitur ab historia. Quomodo, postquam expirauit Dominus in Cruce, sepulto corpore, sed Diuinitate semper sociato, ipse in anima, Diuinitati quoque continuè unita, descendit ad Inferos, erexitisque inde Iustorum animabus, rediens ad sepulchrum, corpus cum anima denuò vniuit, ac resurgens demum apparuit Beatæ Virginis matri sue viuis, ut piè, ac verisimiliter credendum est.

Secundum: pro constructione loci, speculandum accipiet sepulchri situm, & Beatæ Virginis domicilium, cuius formam, partes, & reliquam dispositionem, ut Cellulam, & Oratorium sigillatim perscrutabimur.

Tertium, continebit gratiam petendam, ut scilicet immensum Christi, ac Matris gaudium participemus.

Apparuit Dominus Matri sue, postquam resurrexit: cùm dicat Scriptura, quod apparuit multis, &c.

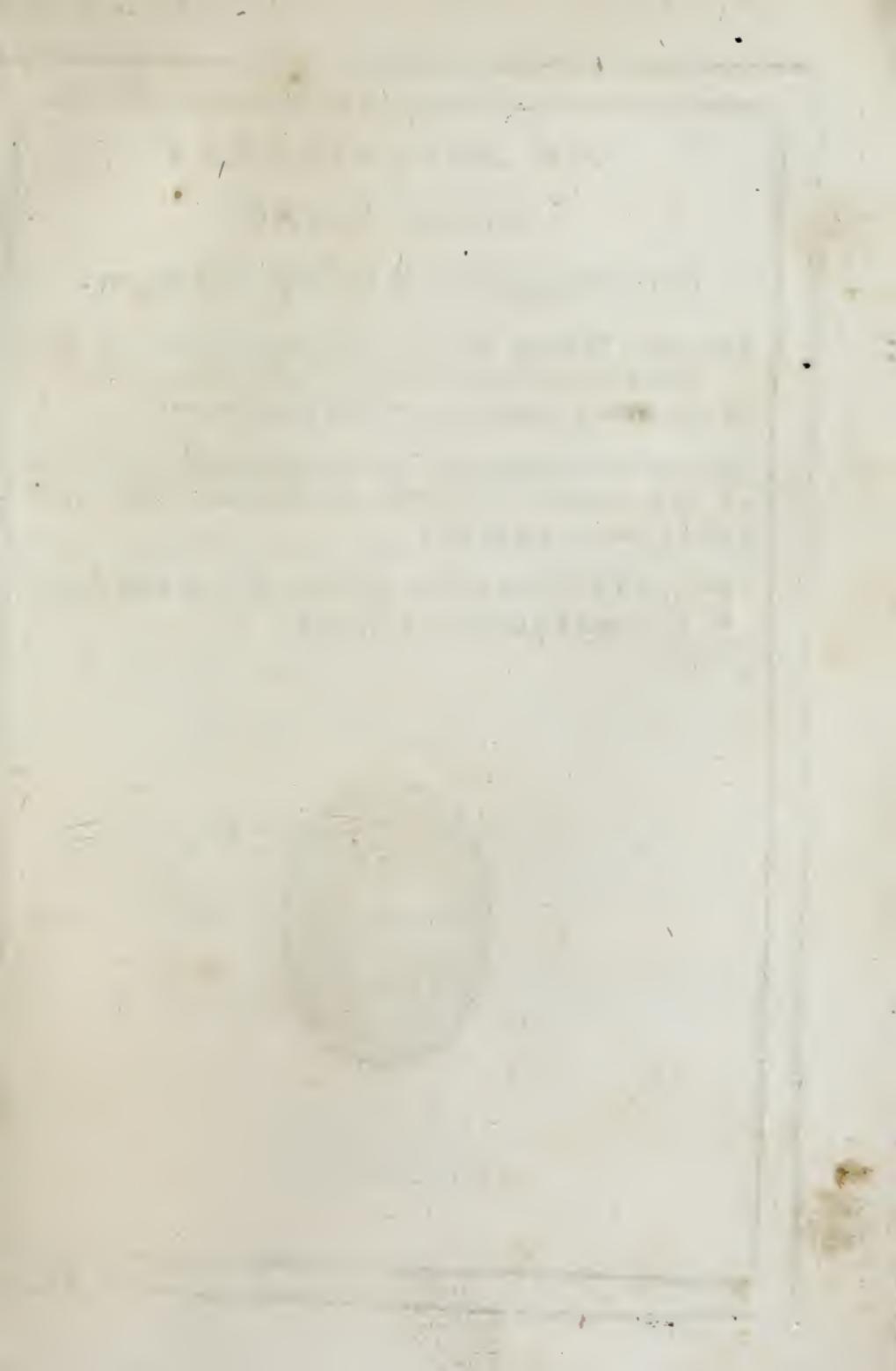
Punctum primum, Secundum, ac Tertium, eadem hic erunt, quæ supra in Contemplatione Cœnæ fuerunt exposita, idest considerare Personas, Verba, & Opera.

Quartum vero erit animadutere, quomodo Christi Divinitas, Passionis, & Mortis tempore abscondita, palam se faciat in Resurrectione, ac tot miraculis deinceps elucescat.

Quintum: existimare quām prompto, copiosoque fatus sit Dominus consolandi suos officio, adhibita consolationis, quæ ab amicissimo quopiam præstari potest, similitudine.

Colloquio uno, vel pluribus, iuxta materiam faciebris, terminetur Contemplatio, cum Pater noster.

9
6

DE APPARITIONE

Secunda. Marc. 16.

Oratio Præparatoria, & Præludia iuxta morem.

Primò : Summo mane ad monumentum profectæ sunt
Maria Magdalenæ, Iacobi, & Salome, inter se dicen-
tes: *Quis uero uet nobis lapidem ab ostio monumenti?*

Secundò : Viderunt lapidem reuolutum, & Angeli di-
ctum audierunt: *IESVM quæriens Nazarenum Crucifi-
xum? Surrexit, non est hic.*

Tertiò : apparuit Mariz Magdalenæ, quæ, alijs digres-
sis, iuxta sepulchrum restiterat.

APPPLICATIO SENSVVM
ad duas prædictas Medit.

POST orationem Præparatoriam, cum tribus iam dictis præludijs, apprime conducit, quinque imaginarios Sensus circa primam, & secundam contemplationem, eo, qui sequitur, modo exercere, prout res subiecta feret.

PVNCTUM primum erit: secundum imaginationem respirare personas omnes: &, notatis, quæ circa eas occurrent, circumstantijs, utilitatem nostram elicere.

SECUNDUM: velut audiendo quid loquantur, aut loqui eas deceat, omnia in usum nostrum attrahere.

TERTIUM: interiore quodam gustu, & olfactu, sentire, quanta sit suavitas, & dulcedo animæ, divinis donis, ac virtutibus imbutæ, iuxta rationem personæ, quam consideramus, adaptando nobis ea, quæ fructum aliquem afferre possint.

QVARTUM: per internum tactum attractare, ac deosculari vestimenta, loca, vestigia, ceteraque personis talibus coniuncta: vnde fiat nobis devotionis, vel boni cuiuslibet spiritualis maior accessio.

Huic erit Contemplationi per Colloquium imponendum finis, sicut prioribus, adieicto itidem, Pater noster.

DE APPARITIONE

Tertia. Matth. vlt.

Oratio Preparatoria, & Preludia iuxta morem.

Primò: Redibant à monumento Mulieres, cum timore simul, & gaudio iugenti, ut narrarent Discipulis, quicquid de Domini Resurrectione intellexerant.

Secundò: Apparens eis in via Christus, ait: *Auete, & illę accedentes, ac prostratę ad pedes eius, ipsum adorarunt.*

Tertiò: Affatus est illas Dominus: *Nolite timere. Ite, nuntiate fratribus meis, ut eant in Galileam, sibi me videbunt.*

D E A P P A R I T I O N E

Quarta. Luc. vii.

Oratio Præparatoria, & Præludia consueta.

Primò : Audita, Petrus , ex mulieribus Christi Resurrectione, cucurrit ad monumentum .

Secundò : Introgressus , sola vidit linteamina , quibus fuerat inuolutum corpus .

Tertiò : Cogitanti super his Petro , Christus se ostendit . Vnde dicebant Apostoli: *Surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni.*

DE APPARITIONE

Quinta. Luc. ult.

Oratio Præparatoria, & Præludia ex more.

Primò: Duobus Discipulis deinceps apparuit, cùm
irent in Emmaus, & de ipso colloquerentur.

Secundò: Redarguit eorum increditatem: & myste-
ria passionis, atque Resurrectionis ipsis exposuit: O ful-
ti, & tardi corde ad credendum, in omnibus, qua locuti sunt
Propheta. Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita inirare
in gloriam suam?

Tertiò: Rogatus, cum eis mansit, fractoque ipsis pane,
disparuit: qui subito in Hierusalem reuersti, nuncia-
uerunt Apostolis, quomodo vidissent eum, & in fractione
panis agnouissent.

DE APPARITIONE

Sexta . Ioan. 20.

Oratio Præparatoria, & Præludia consueta .

Primò : Discipuli omnes , præter Thomam, domi congregati erant, propter Iudaorum metum .

Secundò: Ingressus ianuis clausis Christus : *Stetit in me-
dio, & dixit eis : Pax vobis .*

Tertiò: Spiritum Sanctum eis dedit, & ait : *Accipite
spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata remittun-
tur eis, &c.*

DE APPARITIONE

Septima. Ioan. 20.

Oratio Præparatoria, & Præludia ex more.

Primò: Sanctus Thomas, cùm apparitioni prædictæ non interfuisset, protestatus erat: *nisi video, sec. non credam.*

Secundò: Post dies octo, iterum clausis ianuis, obtulit se videndum Christus: & Thomæ dixit: *Infer digitum tuum hoc, & vide, &c. & noli esse incredulus, sed fidelis.*

Tertiò: Exclamauit Thomas: *Dominus meus, & Deus meus.* Cui subintulit Christus: *Beati, qui non viderunt, & crediderunt.*

DE APPARITIONE OCTAVA.

Ioan. vlt.

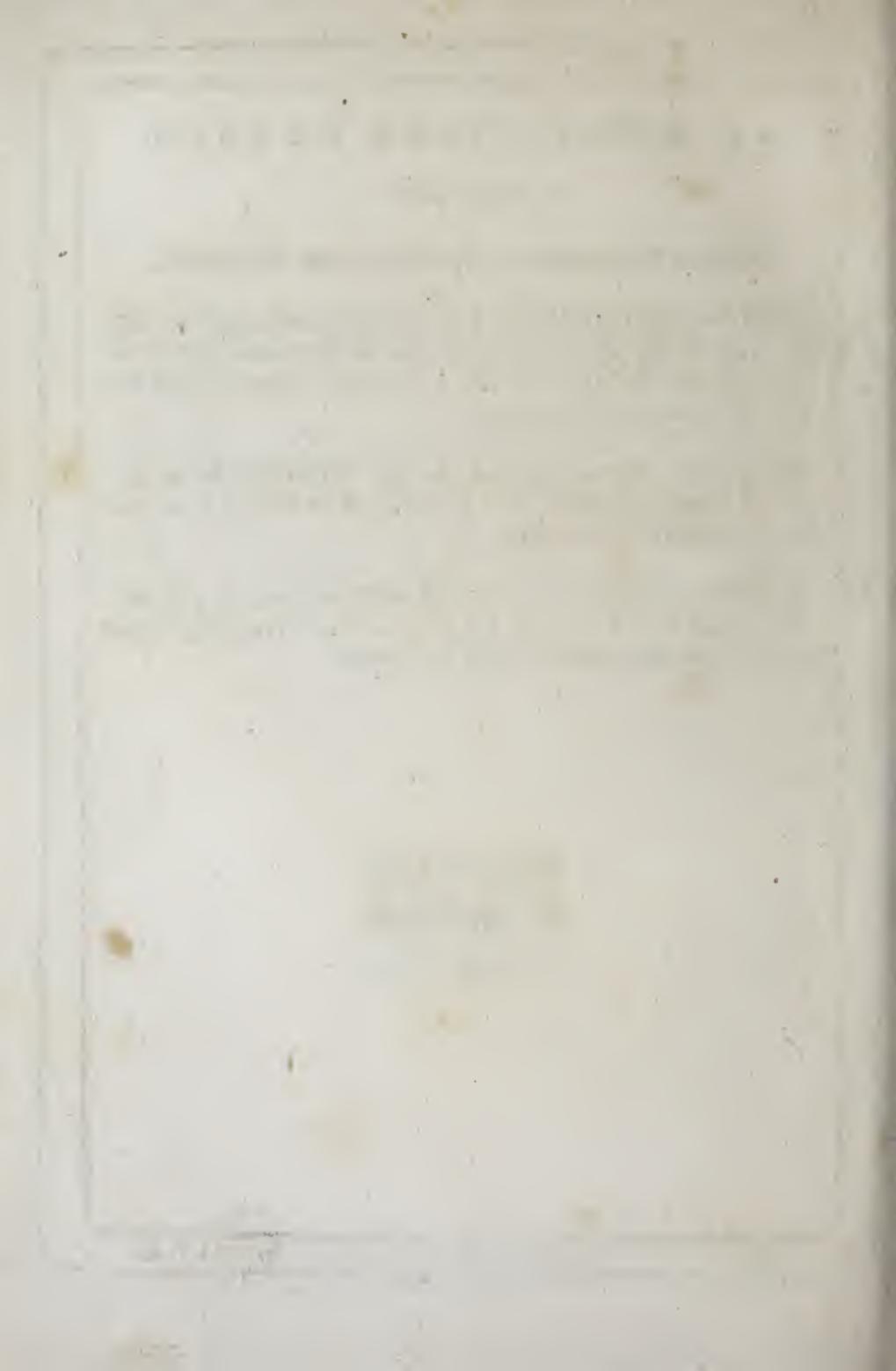
Oratio Præparatoria, & Præludia more supradicto.

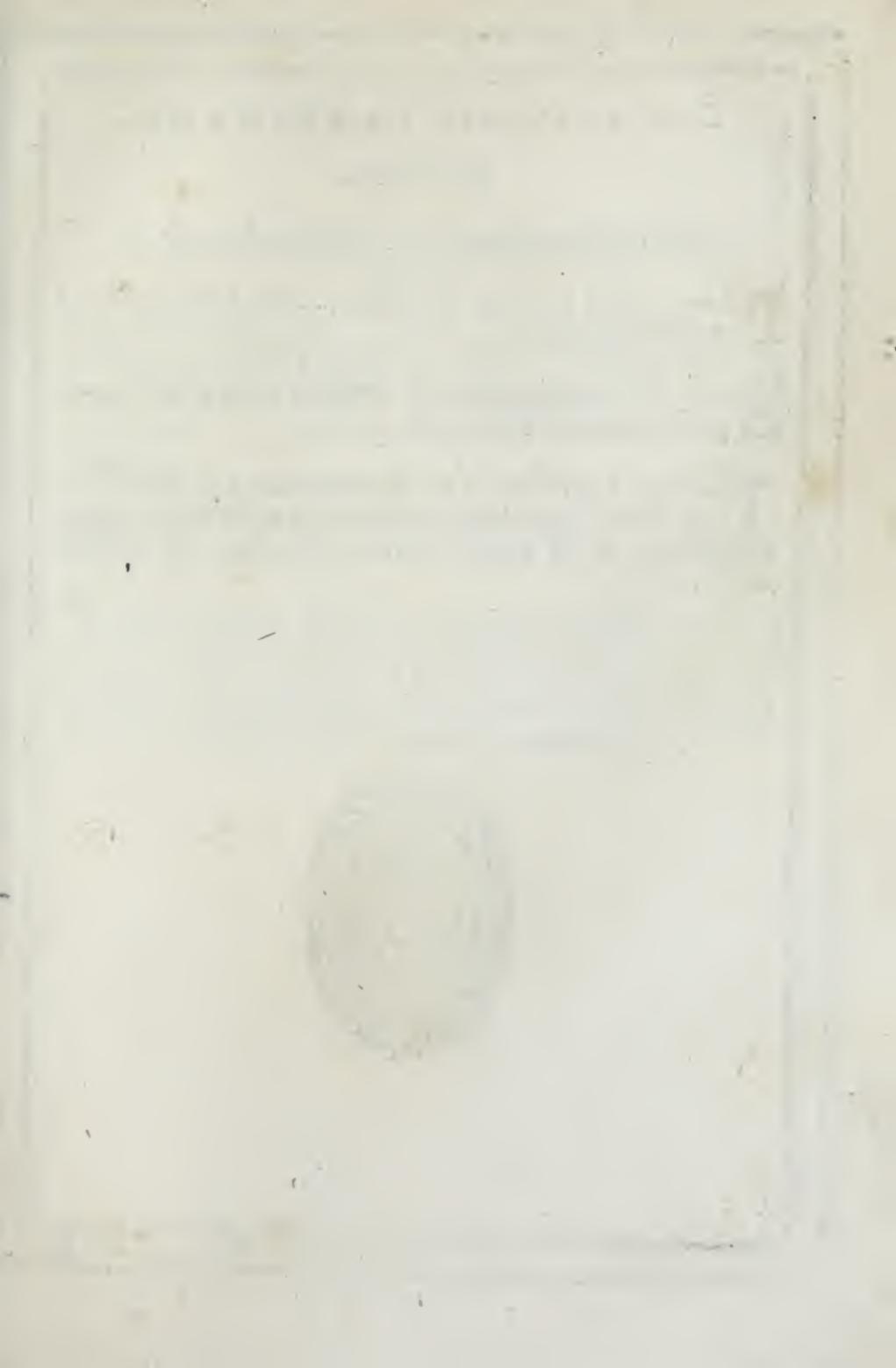
Primò: Palam se denuo fecit Christus pescantibus septem Discipulis: qui, cum tota nocte nil cepissent, iam ad mandatum eius rete: *Iam non valeant illud trahere, præ multitudine piscium.*

Secundò: Per id miraculum, agnoscens eum Ioannes, ait Petro: *Dominus est*: qui confessum desilens in mare, ad Christum accessit.

Tertio: Dedit eis, ut comederent, panem, & pescem. Postea Petro, an se diligeret, ter interrogato, suum ouile ei commendauit: *Pasce oves meas.*

DE APPARITIONE NONA.

Matth. vlt.

Oratio Præparatoria, & Præludia de more.

Primo: Ex Domini mandato, abeunt Discipuli ad montem Tabor.

Secundum: Ihs apparens ille, inquit: *Data est mihi omnis potestas in celo, & in terra.*

Tertium: Mittens eos ad prædicandum per vniuersum orbem, sic mandauit: *Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.*

DE ASCENSIONE CHRISTI.

Aet. I.

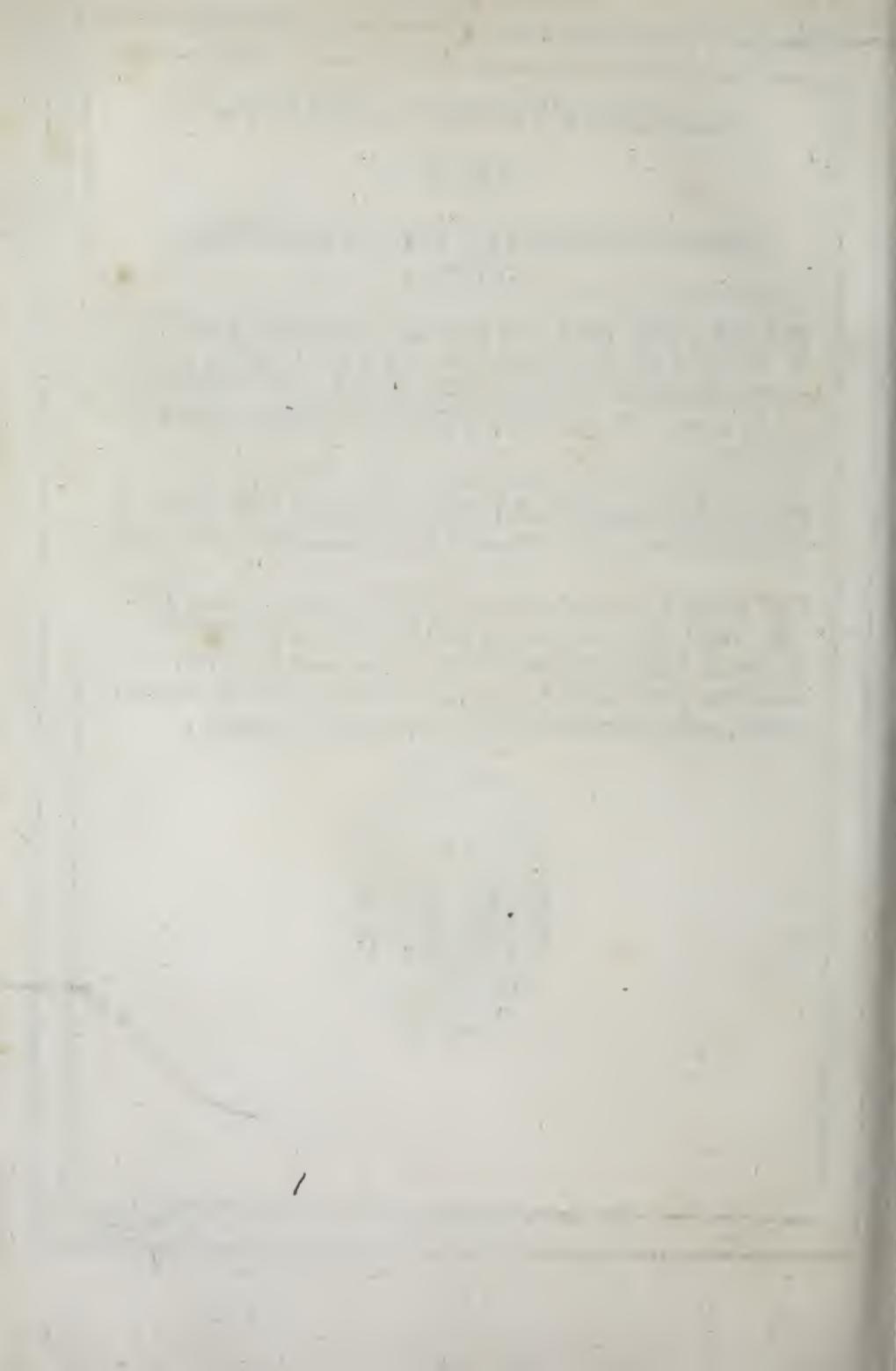
Oratio Præparatoria , & Præludia præmittuntur
ex more .

Primo: Postquam iam per dies quadraginta multoties se Christus Discipulis suis viuum exhibuisset: *In multis argumentis, &c. loquens eis de regno Dei.* Misit eos Hierosolymam, ut promissum Spiritum sanctum illic expe-ctarent .

Secundo: Eduxit eos ad Oliueti montem : *Et videntibus illis eleuatus est, & nubes suscepit eum ab oculis eorum.*

Tertio: Iisdem in cœlum susipientibus dictum est per duos illos viros, in vestibus albis aïsistentes, quos Angelos fuisse credimus: *Viri Galilæi quid stais aspicienes in cœlum? Hic IESVS, qui assumptus est a vobis in cœlum sic veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in cœlum.*

Heu quā sordet tell^o. cum cœlum aspicio . S.Ign:

CONTEMPLATIO DE PARADISO.

Oratio Præparatoria de more.

PRæludium primum erit per imaginationem in cælum descendere, ac se in loco amplissimo, pulcherrimo, & amoenissimo, ante Diuinam Dei Maiestatem, ac Sanctos omnes sibi proprios sistere.

Secundum erit, petere gratiam, qua benè possis ea animo penetrare, quæ præparauit Deus diligentibus se.

Punctum primum erit, Contemplari locum, in quo Homo in æternum est permansurus: est enim Ciuitas (*ex Apocalyp. 21.*) in quadro posita, per stadia duodecim millia, & longitudo, & altitudo, & latitudo eius æqualia sunt. Fundamenta muri Ciuitatis, omni lapide pretioso ornata: Structura muri eius, ex lapide Iaspide: Portæ duodecim, & singulæ ex singulis margaritis. Platea aurum mundum, tanquam vitrum pellucidum: & ciuitas non eget Sole, neque Luna, vt luceant in ea: nam claritas Dei illuminat eam, & nox non est in illa.

Secundum erit, Considerare, quanta felicitas sit homini futura, cum cernet corpus suum Agile, Subtile, Impassibile, & Splendens: singuli enim Beati in Cælorum Regno clarius Sole fulgebunt in perpetuas æternitates: vbi non esurient, neque sitient amplius, nec cadet super illos Sol, neque illus æstus, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt.

Tertium erit, Considerare gaudium hominis videntis Maiestatem Diuinæ naturæ, cum Generatione, ac Processione Diuinarum Personarum, cæterisque omnibus Dei Attributis, omnipotentis Potentia, immensa Sapientia, summa Bonitatis, & reliquarum infinitarum perfectionum, cum pulchritudine, & varietate Cælorum, & rerum omnium creatarum totius Vniuersi, quæ inciara visione, & intuitu Diuinæ illius Essentia, tanquam in lucidissimo speculo, apparebunt.

Quar-

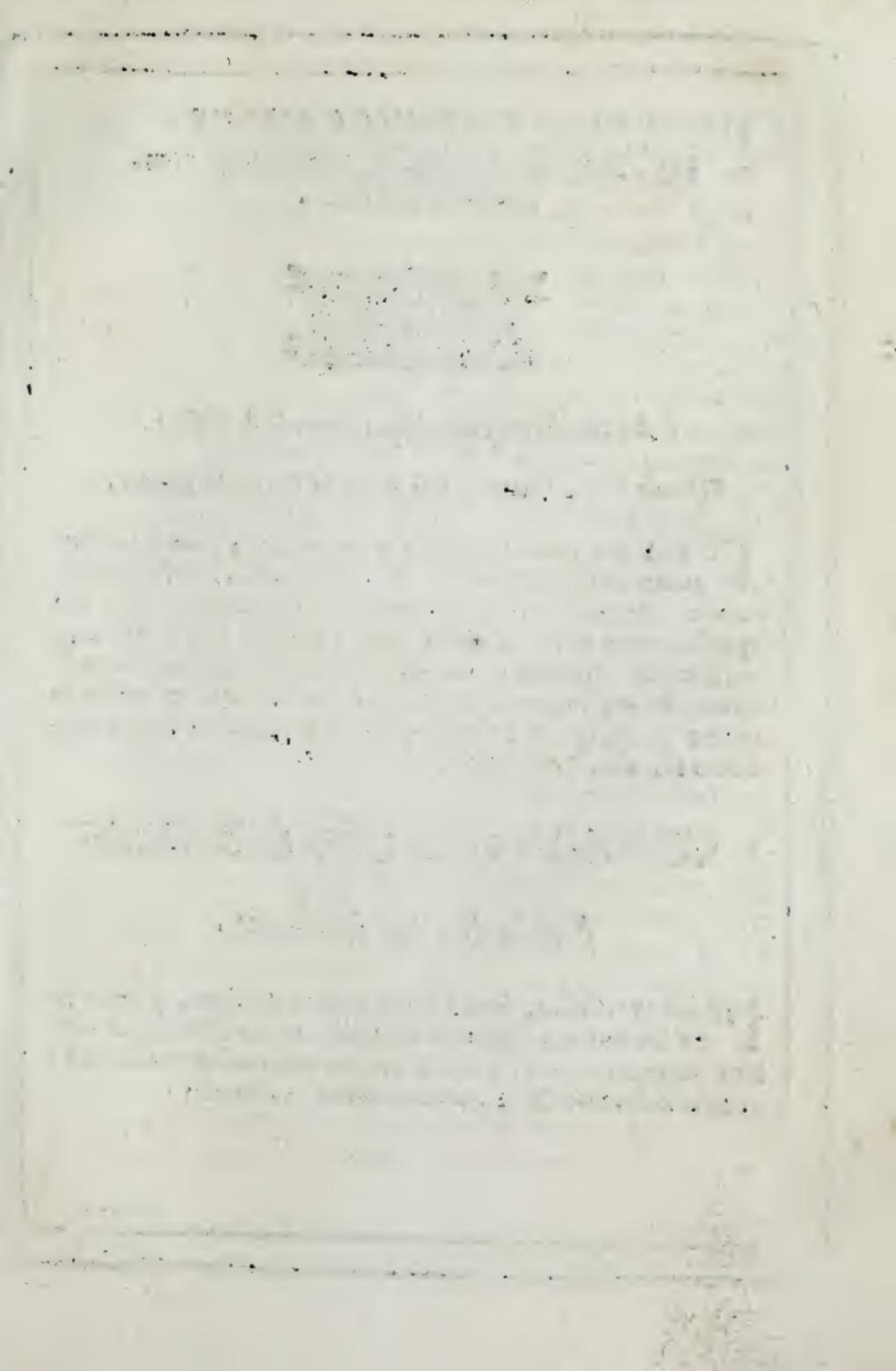
24. c.

Quartum erit, Contemplari gloriam hominis admissi
in conspectum glorioissimæ Humanitatis Christi
Deificatae, & supra omnem creaturarum altitudi-
nem ad dexteram usque Patris sublimatæ: in Christo
euim videbit relocre omnia fidei nostræ arcana, & co-
gnoscet admirandam Verbi Diuini cum humana natura
unionem, & modum ineffabilem præsentis Christi Do-
mini in augustissimo Eucharistia Sacramento. Intelliget
etiam rationes Cruciatum, Mortis, & omnium cumu-
lam meritorum, quibus ipse Diuina Iustitia pro peccatis
hominum abundè satisfecit, & illos in filios Dei adopta-
uit, regnique cœlestis Reges, atque heredes effecit.

Quintum erit, Cogitare felicitatem, quam percepturi
sunt Beati omnes ex societate sanctissimæ Virginis,
à dextris Filij assistentis in vestitu deaurato, &
Angelorum Deo ministrantium: nullia enim millium mini-
strant ei, & decies millies centena millia assistunt ei, cum
copiosa multitudine cœlestis patriæ ciuium, Deum la-
dantium, & benedicentium qui ex omnibus gentibus, tri-
bubus, & linguis congregati, suo singuli ordine, fede, ac
dignitate, proprijs cuiusque meritis respondente, cer-
nentur sapientissime collocati; ita tamen, ut alter, alte-
rius bono fruatur ut suo.

Sextum erit, Cogitare iucunditatem, qua perfundentur
Beati, ob securam, ac perpetuam tantorum gaudio-
rum possessionem: cognita Dei bonitate, qui ipsos à Dæ-
monis iugo, Mundi laqueis, & Carnis illecebribus libera-
vit: & quodd, spectata multitudine eorum, qui perierunt,
se conspiciunt aeterna quiete, vita secura, atque immortali
donatos, & torrente voluptatis potatos, semper illud can-
ticum concipientes: Benedictio, & Claritas, & Sapientia,
& gratiarum Actio; Honor, & Virtus, & Fortitudo Deo
nostro in sæcula sæculorum. Amen.

Colloquio uno, vel pluribus, pro pio animi affectu fa-
ciendis, terminabitur Contemplatio cum Pater noster.

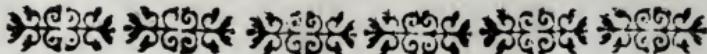
*TERTIVS ORANDI MODVS,
per quandam vocum & temporum com-
mensurationem.*

Additio ab veraque superiore nihil differt.

Oratio Præparatoria fiet sicut in secundo modo.

Tertius hic orandi modus in eo consistit, vt inter singulas respirandi vices, singula Dominicæ, alteriusve orationis verba transmittamus, expensa interim, vel significacione prolatæ vocis: vel personæ, ad quam oratio spectat, dignitate: vel mea ipsius vilitate: vel utriusque postremo differentia. Eodem procedendum modo in verbis reliquis. Addende quoque Orationes supra memoratæ, *Aue, Credo, &c.*

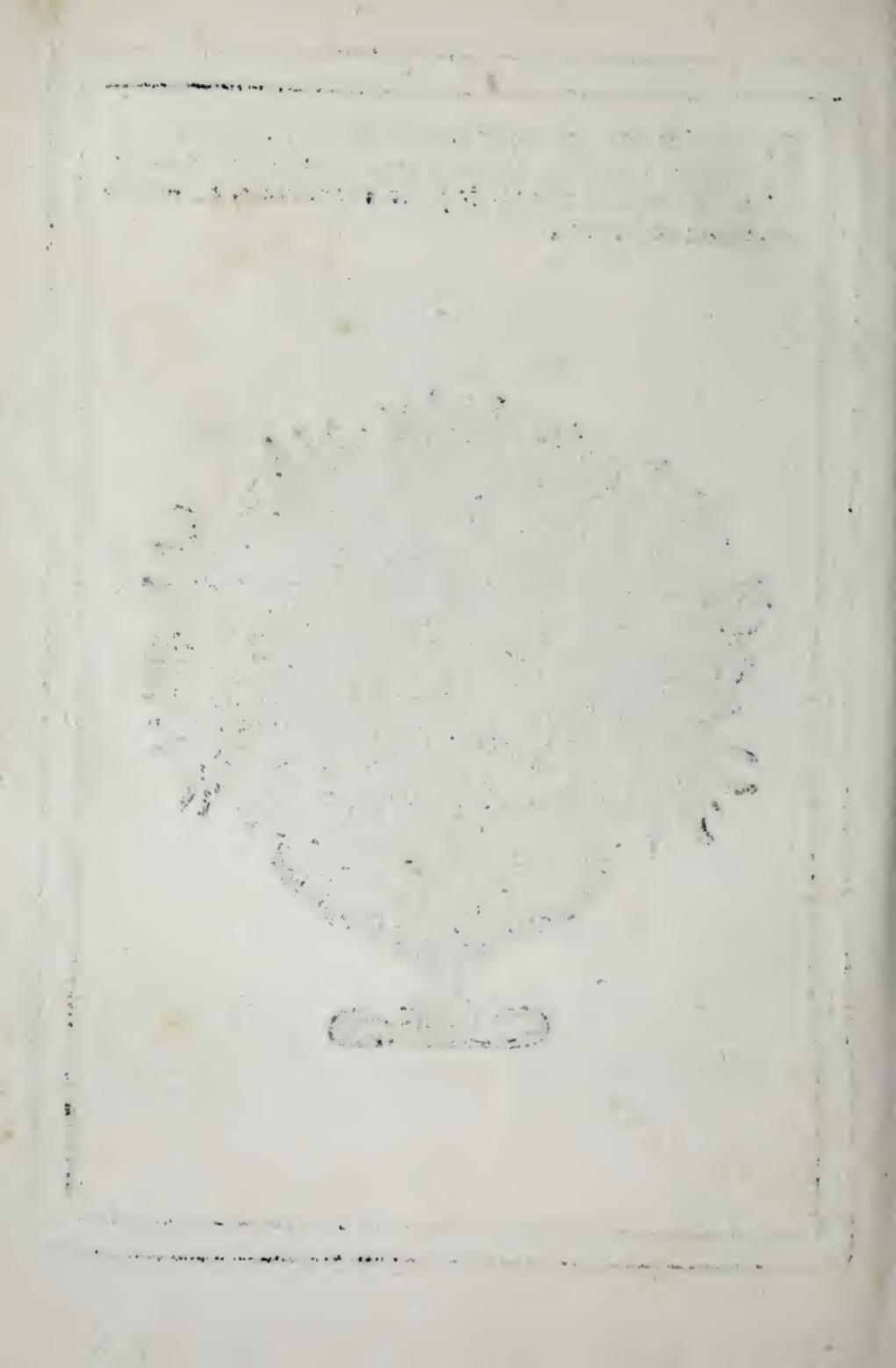

Regulae duas huc spectantes.

PRior: vt, finita, iuxta hunc orandi modum, precatione Dominicæ sumatur alijs diebus, vel horis, Angelica Salutatio, simili respirationum intervallo tractanda, cum alijs orationibus, usitato more recitandis.

POsterior: ut, qui hunc orandi modum exercere cupit
diutius, ad eum applicet precationes omnes supra-
dictas, aut earum partes, & paria anhelituum, ac vocum
interstitia obseruet.

QVIS NOS SEPARABIT. Rom. viii.

CONTEMPLATIO AD AMOREM

spiritualem in nobis excitandum.

IN primis duo notanda sunt : Primum , quod amor ipse ab operibus magis, quam a verbis pendet. Secundum: quod consistit amor in mutua facultatum, rerum, & operum communicatione: puta scientiae, diuinarum, honoris, & boni cuiuscumque .

Oratio Præparatoria præmittitur ex more .

PRæludium primum est : vt coram Domino , Angelis , Sanctisque omnibus, mihi propitijs, stare me videam.

Secundum: vt gratiam Dei efflagitem, per quam beneficiorum ejus in me collatorum magnitudinem perspiciens , ad amorem , cultum , & feruitum ipsius, totum me impendam .

PVNCIUM primum sit, reuocare in memoriam beneficia Creationis , ac Redemptionis : dona itidem particula ria , seu priuata enumerare : & cum intimo affectu pendere : quantum mea causa benignissimus Dominus egerit , atque pertulerit : quantum mihi elargitus sit de thesauris suis : quodque, iuxta diuinum suum decretum , & beneplacitum , seipsum mihi, quantum potest, donare velit . Quibus optimè inspectis , vertar ad meipsum , & disquiram mecum , quæ meæ sint partes , & quid æquum iustumque sit, vt Diuinæ offeram , & exhibeam Maiestati: haud sanè dubium quin mea omnia offerre debeam, ac meipsum cum summo affectu , & verbis huiuscmodi , vel similibus .

SVSCipe, Domine, vniuersam meam libertatem . Accipe Memoriam, Intellectum, atque Voluntatem omnem .

Quic-

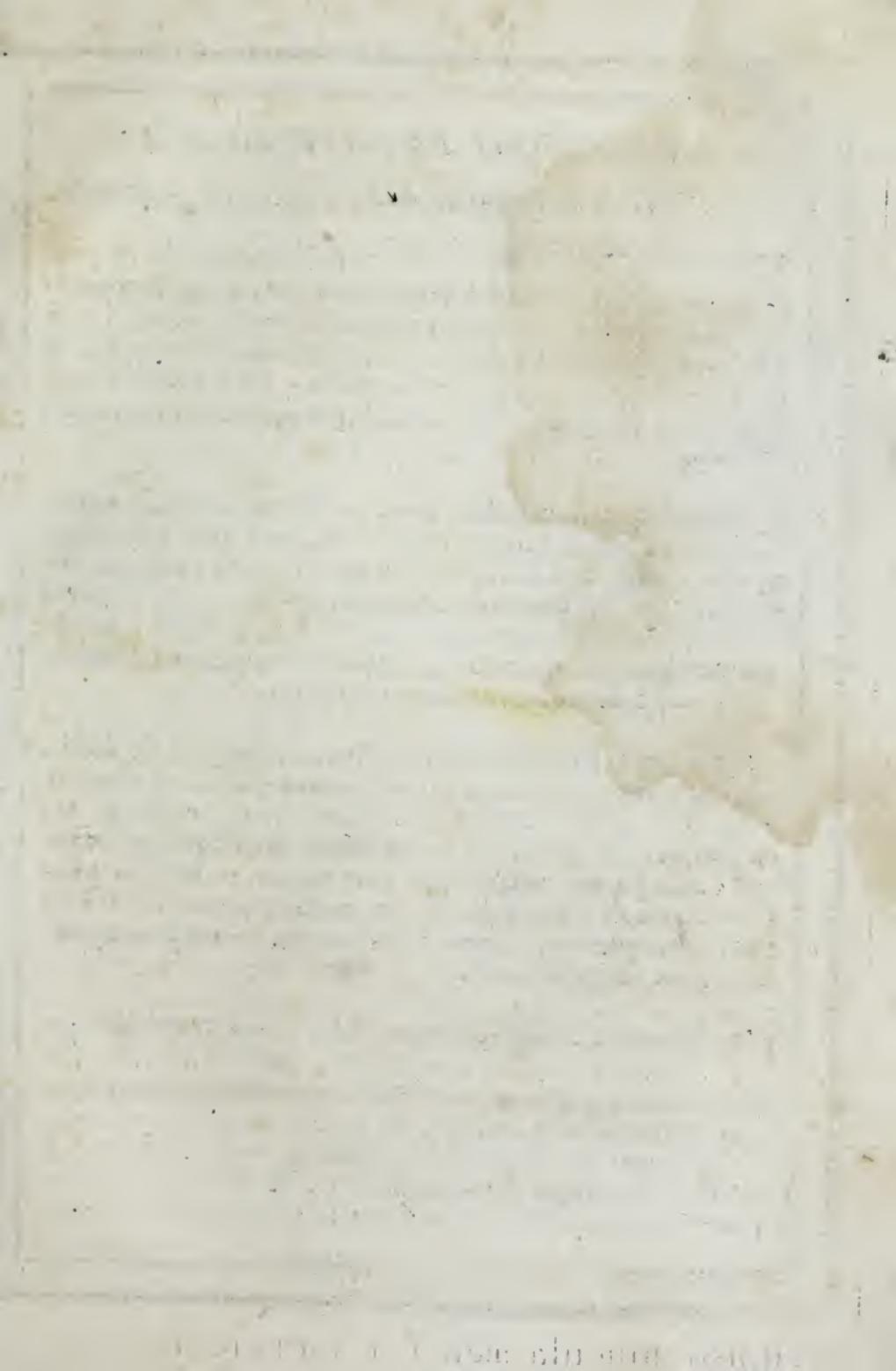
Quisquid habeo , vel posideo , mihi largitus es : id tibi totum restituo , ac tuꝝ prorsus voluntati trado guber-naendum . Amorem tui solum , cum gratia tua mihi dones ; & diues sum satis , nec aliud quicquam ultra posco .

Secundum erit , Speculari Deum , in singulis existen-ti em creaturis suis : & Elementis quidem , dante m , vt sint : Plantis verò , vt per vegetationem quoque viuant : Animalibus insuper , vt sentiant : Hominibus postremò , vt simili etiam intelligant . Inter quos accepi & ipse vniuer-sa hæc beneficia , esse , viuere , sentire , ac intelligere : meque templum quoddam suum efficere voluit , ad ima-ginem suam , & similitudinem creatum . Ex quorum om-nium admiratione , reflexus in meipsum , agam , vt in primo puncto , vel melius , si quid occurrerit : id quod in punctis etiam sequentibus erit factitandum .

Tertium est , Considerare eundem Deum , ac Domi-num , propter me in creaturis suis operantem , & la-borantem quodammodo : quatenus dat ipsis , conseruat que id , quod sunt , habent , possunt , atque agunt : Quæ om-nia , vt supra , in mei considerationem reflectenda erunt .

Quartum , Prospicere quo puto munera , & bona om-nia cælitùs descendunt : vt sunt potentia , iustitia , bonitas , scientia , & alia quælibet humana perfe-cțio , terminis quibusdam certis circumscripta , quæ ab infinito illo totius boni thesauro , sicut lumen à sole , & ex fonte aqua , deriuantur . Addenda superest reflexio prä-dicta in mei circumspectionem .

Colloquim etiam in fine siet , terminandum cum Pa-ser noster .

QUAEDAM NOTATV DIGNA

de Scrupulis, quos animæ dæmon iniicit, dignoscendis.

Primum: Vulgo scrupulum appellant, quando ex proprio liberi arbitrij motu, & iudicio, aliquid concludimus peccatum esse, cum peccatum non sit: veluti si quis animaduertens se Crucem, ex paleis humi figuratam, in transitu calcasse, criminis sibi vertat. Hoc autem non scrupulus propriè, sed iudicium potius erronēum vocari debet,

Secundum: Scrupulus propriè dicendus est, quoties, post calcatam Crucem eiusmodi, vel post cogitationem, loquela, aut operationem aliquam, oboritur nobis extrinsecus peccati admissi suspicio. Et quamvis altera ex parte veniat in mentem, nos minimè peccasse; ambiguitatem tamen quandam, atque animi perturbationem lentimus, à dæmone videlicet obtrusam.

Tertium: Prior scrupuli species, impropriè sic dicti, prorsus abhorrenda est, ut erroris plena. Posterior vero, per tempus aliquod (dum praesertim recens est virtus melioris institutio) animam rebus spiritualibus vacantem, non parum iuuat: cum eam mirum in modum purget, atque ab omni peccati specimine abducatur: iuxta illud D. Gregorij: Bonarum mentium est, ibi culpam agnoscere, ubi culpa non est.

Quartum: Callidè obseruare solet inimicus, qualis nam sit animæ cuiusvis conscientia, crassior ne, an delicior. Et si quam inuenit delicatam; multo quoque delicatiorem efficere nititur, & in extremum quemdam redigere anxietatis gradum, ut sic miserè turbatam, à profectu spirituali tandem deiciat. Puta si animam nuerit, quæ peccato nulli consentiat, mortali, siue veniali, immo

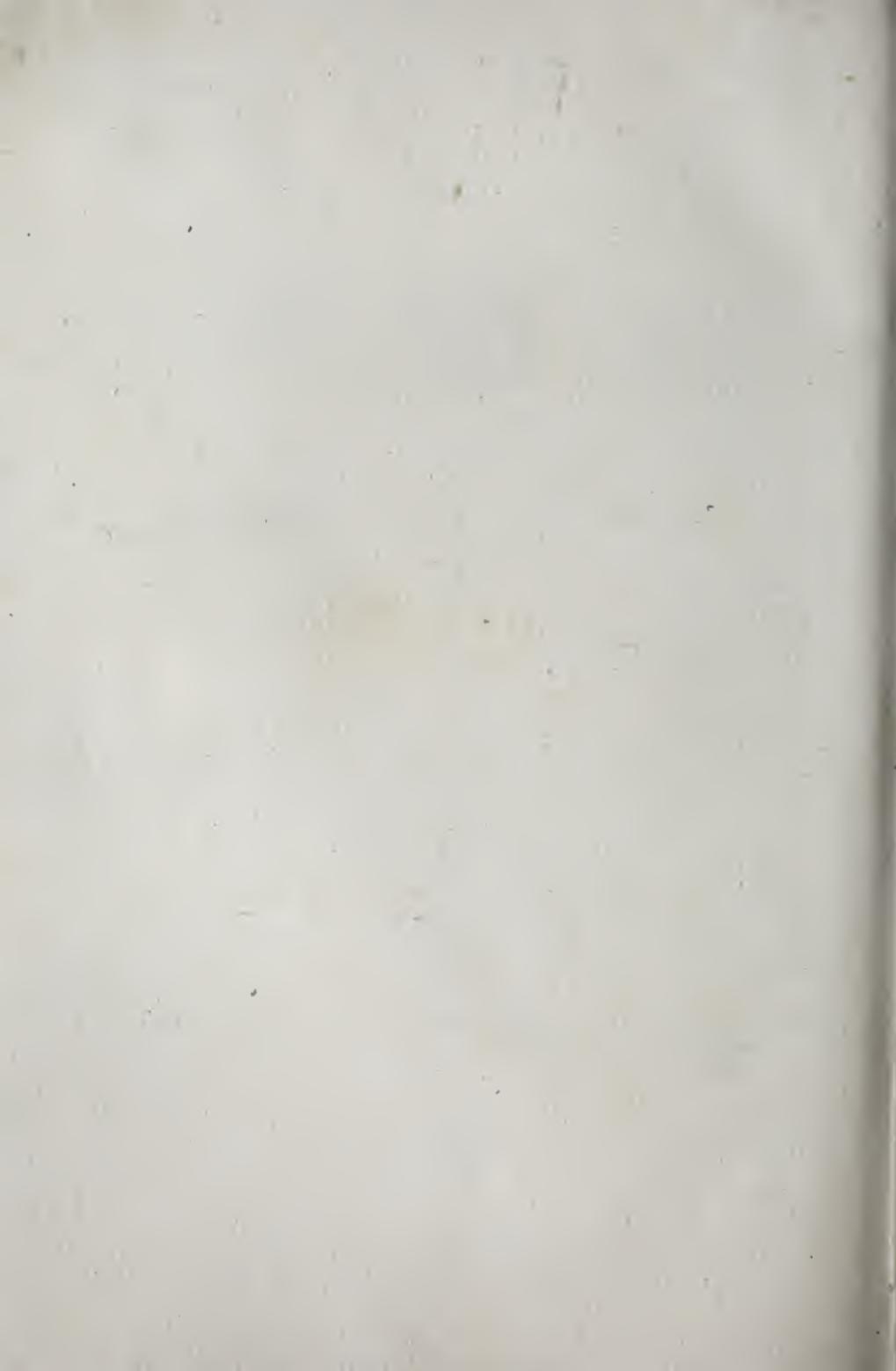
immò ne vmboram quidem (vt sic dicamus) voluntarij peccati sustinere queat; tunc, quoniam non potest veram peccati rationem illi obijcere , ed satagit adducere ; vt peccatum sibi esse credat, quod re vera non est: cuiusmodi est, de verbo aliquo, vel cogitatiuncula repentina . Crassam è diuerso animam , seu conscientiam , reddere crassiorem studet: vt , quæ negligebat priùs venialia peccata , mortalia quoque nunc parùm curet , ac in dies minùs respiciat .

QVintum : Ut anima progredi valeat in via spirituali, ad illius partis oppositum tendat necesse est, inquam inimicus tentat pertrahere : vt si laxiorem iste conscientiam facere admittitur, faciat illa strictiorem: aut relaxet contra , si dæmon nimium velit restringere . Sic enim continget, vitatis extremæ utriusque partis periculis, animam ipsam in medio quodam quieto, & securro statu, iugiter manere .

SExtum : Quotiescumque homini, dicere, aut agere aliquid volenti, quod ab Ecclesiæ vsu , vel maiorum nostrorum sensu non dissonat, quodque tendit in Dei gloriam , obuiat extrinsecus suggestio dissuadens , ne dicat , aut agat illud propositum , adducta vel vanæ gloriae , vel mali alterius cuiusvis fucata quadam ratione ; tunc ad Deum eleuanda mens est : sique appareat , ad eius gloriam spectare dictum, aut factum eiusmodi, vel certè contrarium non esse; tendendum rectâ erit aduersus talementum cogitationem : atque obstrepenti nobis inimico respondendum cum diuo Bernardo : Nec propter te cœpi , nec propter te finiam ,

RFA
33086

